

Brukerundersøkelse i Fulufjellet nasjonalpark sommeren 2016

Line C. Wold
Sofie K. Selvaag

NINAs publikasjoner

NINA Rapport

Dette er en elektronisk serie fra 2005 som erstatter de tidligere seriene NINA Fagrapport, NINA Oppdragsmelding og NINA Project Report. Normalt er dette NINAs rapportering til oppdragsgiver etter gjennomført forsknings-, overvåkings- eller utredningsarbeid. I tillegg vil serien favne mye av instituttets øvrige rapportering, for eksempel fra seminarer og konferanser, resultater av eget forsknings- og utredningsarbeid og litteraturstudier. NINA Rapport kan også utgis på annet språk når det er hensiktsmessig.

NINA Kortrapport

Dette er en enklere og ofte kortere rapportform til oppdragsgiver, gjerne for prosjekt med mindre arbeidsomfang enn det som ligger til grunn for NINA Rapport. Det er ikke krav om sammendrag på engelsk. Rapportserien kan også benyttes til framdriftsrapporter eller foreløpige meldinger til oppdragsgiver.

NINA Temahefte

Som navnet angir behandler temaheftene spesielle emner. Heftene utarbeides etter behov og serien favner svært vidt; fra systematiske bestemmelsesnøkler til informasjon om viktige problemstillinger i samfunnet. NINA Temahefte gis vanligvis en populærvitenskapelig form med mer vekt på illustrasjoner enn NINA Rapport.

NINA Fakta

Faktaarkene har som mål å gjøre NINAs forskningsresultater raskt og enkelt tilgjengelig for et større publikum. De sendes til presse, ideelle organisasjoner, naturforvaltningen på ulike nivå, politikere og andre spesielt interesserte. Faktaarkene gir en kort framstilling av noen av våre viktigste forskningstema.

Annen publisering

I tillegg til rapporteringen i NINAs egne serier publiserer instituttets ansatte en stor del av sine vitenskapelige resultater i internasjonale journaler, populærfaglige bøker og tidsskrifter.

Brukerundersøkelse i Fulufjellet nasjonalpark sommeren 2016

Line C. Wold
Sofie K. Selvaag

Wold L.C. & Selvaag S.K. (2017) Brukerundersøkelse i Fulufjellet nasjonalpark sommeren 2016 - NINA Rapport 1333. 69 s.

Lillehammer, mars 2017

ISSN: 1504-3312

ISBN: 978-82-426-3036-0

RETTIGHETSHAVER

© Norsk institutt for naturforskning

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET

Åpen

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

REDAKSJON

Line C. Wold

KVALITETSSIKRET AV

Oddgeir Andersen

ANSVARLIG SIGNATUR

Forskningssjef Jon Museth (sign.)

OPPDRAKSGIVER(E)/BIDRAGSYTER(E)

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet nasjonalpark/Fylkesmannen i Hedmark

OPPDRAKSGIVERS REFERANSE

Fulufjellet

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER/BIDRAGSYTER

Henriette O. B. Kildahl og Ragnar Ødegaard

FORSIDEBILDE

Henriette O. B. Kildahl

NØKKEWORD

- Norge, Hedmark
- Fulufjellet nasjonalpark
- Friluftsliv
- Brukerundersøkelse
- Spørreundersøkelse
- Ferdselsregistreringer

KEY WORDS

Norway, Hedmark
Fulufjellet National Park
Outdoor recreation
Visitor survey
Questionnaire
People counting

KONTAKTOPPLYSNINGER

NINA hovedkontor

Postboks 5685 Sluppen
7485 Trondheim
Telefon: 73 80 14 00

NINA Oslo

Gaustadalléen 21
0349 Oslo
Telefon: 73 80 14 00

NINA Tromsø

Framsenteret
9296 Tromsø
Telefon: 77 75 04 00

NINA Lillehammer

Fakkeltgården
2624 Lillehammer
Telefon: 73 80 14 00

www.nina.no

Sammendrag

Wold L.C. & Selvaag S.K. (2017). Brukerundersøkelse i Fulufjellet nasjonalpark sommeren 2016 – NINA Rapport 1333.69 s.

Fulufjellet nasjonalpark grenser inn mot svenske Fulufjällets nationalpark og til sammen utgjør områdene på norsk og svensk side et sammenhengende, vernet fjell- og fjellskogsområde. Det er et uttalt mål at hele området skal få en omforent besøksforvaltning på tvers av landegrensene. Som et ledd i dette arbeidet, og i forbindelse med miljødirektoratets merkevare- og besøksstrategi for de norske nasjonalparkene, ble det sommeren 2016 gjennomført en brukerundersøkelse i norske Fulufjellet nasjonalpark. Gjennom kortfattede selvregistreringskort utplassert ved innfallsporter/stier, ni ferdsestallere på utvalgte stier og en oppfølgende web-basert spørreundersøkelse, ble bruken i området kartlagt. Det ble samlet inn svar fra 358 brukere i selvregistreringsundersøkelsen og fra 67 brukere i web-undersøkelsen. Antallet respondenter i etterundersøkelsen var noe lavt, men representativiteten i forhold til selvregistreringsundersøkelsen var god.

Indikatorsettet i tabellen under viser noen av de variablene som ble kartlagt. De besøkende er i hovedsak nordmenn (75 %), og blant utlendingene utgjorde svensker den helt klart største andelen. Mange av de besøkende eier/har tilgang til hytte i områdene rundt parken, det er relativt få førstegangsbesøkende og de aller fleste er på dagstur i nasjonalparken. Bruken er relativt tradisjonell. Både interessen for, og den faktiske bruken av området, er i stor grad knyttet til tur- og høstingsfriluftsliv. Natur- og villmarksopplevelse, og kontemplative verdier som å føle frihet og fred og ro er viktig motiv for brukerne i området.

Prosentvis fordeling for ulike indikatorvariabler for de besøkende til Fulufjellet nasjonalpark sommeren 2016

FULUFJELLET NASJONALPARK

Antall respondenter 2016: 358

Andel nordmenn	73	Andel som går utenfor sti	5,4
Andel førstegangsbesøkende	21,7	Andel lav-purister	71,6
Andel som er på dagstur	95,9	Andel mellom-purister	20,4
Varighet dagstur (gj.snitt timer)	3 t	Andel høy-purister	8,1
Varighet flerdagerstur (gj.snitt dager)	-	Andel som overnatter i nasjonalparken	5,9
Andel som er med på organisert tur	1,4	Kvinneandel	46,1
Andel som går bare på sti	67,7	Andel lokalt bosatte (Trysil kommune)	14,2
Andel som går både på og utenfor sti	26,9	Andel som går med barn under 15 år i følget	25,2

Kartleggingen av purismegrad (indikasjon på preferanse for ulike typer fysisk tilrettelegging og toleranse for å møte andre brukere, i et tenkt idealområde) er en viktig indikator som er kartlagt i en rekke andre norske nasjonalparker og naturområder. Over 70 % av de besøkende setter pris på høy grad av tilrettelegging (lavpurister) og bare 8 % foretrekker lite tilrettelegging (høy-purister). Utlendingene er mindre positive til tilrettelegging enn nordmenn, noe som også gjenspeiles i andre undersøkelser. De besøkende oppga at de generelt var fornøyd med tilretteleggingen for friluftsliv, og de opplevde i liten grad forstyrrelser eller negative hendelser. De fleste er enten usikre eller mener at situasjonen er uendret fra tidligere når det gjelder forhold som støy og forsøpling, mens noen flere mener at slitasje og spesielt antall besøkende har økt.

Når det gjelder informasjon er det spesielt kart, turforslag og beskrivelse av spesielle attraksjoner som er etterspurt. Brukerne foretrekker at informasjonen enten er tilgjengelig via internett når de er hjemme eller ved innfallsportene, eksempelvis via informasjonstavler eller i brosjyrer i selvbetjeningsautomater.

Ferdselstillingene indikerer at høysesongen varer fra midt i juli til midt i august. Utover høsten avtar trafikken, men helgene har relativt høyt antall besøkende også utover høsten. Trafikken er aller høyest i høstferie-ukene. Dette sesongmønsteret er spesielt tydelig ved de tre mest brukte innfallsportene i sør, for de øvrige seks tellepunktene er bruken så lav at det ikke fremtrer noe spesielt mønster. Både antall innsamlede selvregistreringskort og data fra ferdselstillerne indikerer at bruken i Fulufjellet er relativt beskjedent. Den romlige variasjonen i området er relativt stor. Storbekkåsen og Brynvegen står for ca. 80 % av den registrerte ferdselen i området. Andelen førstegangsbesøkende, utlendinger, lavpurister og barnefamilier er også størst ved Storbekkåsen. De øvrige innfallsportene samlet har større andeler av nordmenn, høypurister og flergangsbesøkende.

Bruken og brukernes preferanser er for en stor del forenlig med forvaltningsmål og tiltak skissert i forvaltningsplanen for området. Kunnskapen som nå er innhentet gir gode bakgrunnsdata tidlig i fasen med å etablere en besøksstrategi og kan være et viktig referansegrunnlag i framtiden.

Line C. Wold, Fakkeldgården 2624 Lillehammer, line.wold@nina.no
Sofie K. Selvaag, Fakkeldgården 2624 Lillehammer, Sofie.Kjendlie@nina.no

Abstract

Wold L.C. & Selvaag S.K. (2017) Visitor survey in Fulufjellet National Park in summer 2016 – NINA Report 1333 69 pp.

Fulufjellet National Park borders to the Swedish Fulufjället National Park, and together the areas in both countries constitutes a continuous, protected mountain and mountain forest area. It is a stated goal that the whole area, across borders, shall have a unified visitor strategy/management. As a part of this work, and in connection with the Norwegian Environment Agency's newly established branding and visitor strategy for all Norwegian National Parks, a visitor survey was conducted in the Norwegian parts of Fulufjellet in summer 2016. A brief questionnaire deployed in eight self-registration boxes at entrance points, people counters along nine different hiking trails and an extensive, web-based questionnaire were used to map the use in the area. In total, 358 respondents answered the self-registration questionnaire and 67 the web-based questionnaire. The number of respondents in the web-based survey was low; however, the representativeness in regards to comparative variables in the self-registration sample was good.

The set of indicators in the table below shows some of the variables mapped. The visitors were mainly Norwegians (75 %), and the foreign visitors were largely Swedes. A high proportion of the visitors own/have access to a second home nearby the protection area, only a few visited the area for the first time and almost all (95 %) were on a day trip. Both the interest in, and the actual use of the area, was mainly related to traditional outdoor recreation activities, which means either hiking or gathering/hunting/fishing. Having a nature and wilderness experience, together with contemplative values, such as tranquility, peace and the feeling of freedom were the most important motives for visiting the area.

FULUFJELLET NATIONAL PARK
Number of respondents 2016: 358

Norwegians	73	Mainly off marked trails	5,4
First-time visitors	21,7	Low-purists	71,6
Day trip	95,9	Mid-purists	20,4
Durability day trip (mean hours)	3 t	High-purists	8,1
Durability multi-day trips (mean days)	-	Overnight stay within the protection area	5,9
Organized trips	1,4	Women	46,1
Mainly following marked trails	67,7	Permanent residence nearby the NP	14,2
Using bot marked and unmarked trails	26,9	Children less than 15 yrs. of age in the group	25,2

The mapping of purism (an indication of preferences for different kinds of physical facilitation and tolerance for meeting other outdoor recreationists, in an imagined ideal area) is an important indicator, which has been used to describe visitors in many other Norwegian national parks and nature areas. More than 70 % of the visitors to Fulufjellet appreciated a high degree of facilitation (low-purists); only 8 % preferred minimal degree of facilitation. Foreign visitors were less positive than Norwegians to facilitation, a finding also described in other areas. Visitors were mainly satisfied with the facilitation for outdoor recreation in Fulufjellet, and few had had some sort of negative experience. Most visitors were either unsure or claimed the situation to be unchanged from previous visits when it came to noise and garbage, but a somewhat larger proportion believed that erosion and crowding had increased.

Maps, hiking suggestions and descriptions of special attractions/sights are information topics requested by the visitors. Visitors prefer obtaining such information either when being home, or at the entrance points. Information boards, brochures in self-service machines (at entrance points) and internet are preferred channels for information.

The visitor counting data indicates that the peak season last from mid-July to mid-August. Throughout fall, the traffic decreased, with the exceptions of weekends. During the two weeks of fall vacation, the visitor numbers again increased and were actually at its highest. This seasonal pattern was most clearly noticed at the three counting sites in the most visited areas in the southern parts of the park. Both the number of self-registration cards and counting data indicates that the visitation to Fulufjellet is quite modest. The spatial use of the area seems to be quite varied. Storbekkåsen and Brynvegen (in the southern parts) had more than 80 % of the registered traffic in the area. The portion of first-time visitors, foreigners, low-purists and groups with children were highest at Storbekkåsen.

The use in the area and the visitors preferences seem highly compatible with the management goals and prioritized efforts described in the area's management plan. The knowledge gathered through the visitor survey provide a solid knowledge base to be used in establishing a visitor strategy for the area. In addition, these results could function as a reference base in the future.

Line C. Wold, Fakkeldgården 2624 Lillehammer, line.wold@nina.no
Sofie K. Selvaag, Fakkeldgården 2624 Lillehammer, Sofie.Kjendlie@nina.no

Innhold

Sammendrag	3
Abstract	5
Innhold	7
Forord	9
1 Innledning	10
2 Metodikk	11
2.1 Spørreskjema i selvregistreringskasser	11
2.1.1 Selvregistreringskasser i Fulufjellet	13
2.2 Automatiske ferdselstellere	16
2.3 Etterundersøkelse	18
2.4 Representativitet etterundersøkelse versus selvregistreringskort	18
2.5 Analyse og fremstilling av data	19
3 Indikatorsett for Fulufjellet Nasjonalpark	21
4 Hvor mange brukere/besøkende?	22
5 Om brukerne – hvem er de?	23
5.1 Bakgrunnsvariabler: kjønn, alder, utdanningsnivå, bosted	23
5.2 Friluftslivserfaring og friluftslivsinteresse	24
5.3 Turfølget	26
5.4 Tidligere besøk og kjennskap til Fulufjellsområdet	26
5.5 Brukernes motiv for å besøke Fulufjellet	28
5.6 Idealområde og purisme	29
6 Bruken av området	31
6.1 Romlig bruk	31
6.2 Bruk av sti og terreng	33
6.3 Sesongbruk	34
6.3.1 Besøk i Fulufjellet sommer/høstsesong	34
6.3.2 Ferdselsregistreringer på lokalitetsnivå for sommersesongen	35
6.3.3 Besøk i Fulufjellet siste år	36
6.4 Type bruk	36
6.5 Tid i Nasjonalparken og overnatting	38
6.6 Fulufjellet som besøksmål	40
7 Informasjonsinnhenting og bruk av sosiale media	41
7.1 Informasjonsinnhenting og foretrukket informasjon	41
7.2 Bruk av sosiale media	43
8 Opplevelse av dagens tilstand i Fulufjellet	44
8.1 Fulufjellet som nasjonalpark og villmarksområde	44
8.2 Tilretteleggingen for friluftsliv	44
8.3 Forstyrrende opplevelser	45
9 Synspunkt på forvaltning og tilrettelegging	46
10 Sammenligning av de ulike innfallsportene	48
10.1 Indikatortabell for innfallsportene	48

10.2 Utvalgte indikatorer	48
11 Sammenfatning.....	52
12 Referanser	54

Forord

Med bakgrunn i den nye merkevare- og besøksstrategien for norske nasjonalparker (se Miljødirektoratets veileder M-415, 2015) og Interregprosjektet *Grenseoverskridende besøksforvaltning for Fulufjellets nasjonalparker*, bestilte verneområdestyret for Fulufjellet nasjonalpark en undersøkelse for å innhente informasjon om bruk og brukerne i den norske nasjonalparken. Undersøkelsen ble gjennomført sommeren 2016 og besto av spørreundersøkelse blant de besøkende til området og kvantitative tellinger med ferdselstellere på utvalgte stier. Denne rapporten oppsummerer funnene fra undersøkelsene som ble gjort.

Brukerundersøkelsen ble gjennomført av NINA. Vi takker verneområdestyret for oppdraget og for samarbeidet med nasjonalparkforvalterne Henriette B. Kildahl og Ragnar Ødegaard. Samarbeidet med nasjonalparkforvalterne har vært viktig for å få en bedre forståelse av områdets karakter, definere innfallsporter og de har også bidratt med å utplassering av utstyret i felt. Vi takker også spesielt Trond Skåret, Ivar Lans, Vidar Storbæk og John Stallvik – lokale krefter som har hjulpet oss både med lokalisering av innfallsporter, utsetting av utstyr og ettersyn av kasser/tellere gjennom feltsesongen – tusen takk for all hjelp!

Lillehammer Mars 2017, Line C. Wold

1 Innledning

Formålet med denne rapporten er å beskrive karaktertrekk ved de besøkende til Fulufjellet nasjonalpark og beskrive bruken i området. Informasjonen skal videre kunne benyttes av nasjonalparkstyret og nasjonalparkforvaltningen for kunne vurdere tiltak i forbindelse med besøksstrategi for området. En ambisjon er at forvaltningen med bakgrunn i økt kunnskap om bruk av verneområdet vil være bedre egnet til å prioritere forvaltningstiltak og utarbeide en god besøksstrategi der en ser den svenske og den norske delen i sammenheng. Kunnskapsgrunnlaget vil forhåpentligvis være et viktig bidrag inn i Interregprosjektet *Grenseoverskridende besøksforvaltning for Fulufjellets nasjonalparker*¹, der formålet nettopp er å skape en omforent besøksforvaltning.

Fulufjellet nasjonalpark utgjør sammen med svenske Fulufjällets nationalpark et sammenhengende verneområde bestående av platåfjell og skogsområder – og er en viktig del av den Skandinaviske naturarven. Svenske Fulufjällets nasjonalpark ble vedtatt i 2002, mens den norske delen først fikk nasjonalparkstatus 10 år senere, i 2012. Det samlede verneområdet utgjør 467 km², den norske delen er med sine 82,5 km² vesentlig mindre enn den svenske. Vernet av norske Fulufjellet begrunnes i de store, sammenhengende og urørte fjell- og skogsområdene som sammen med tilgrensende svenske Fulufjellet utgjør en landskapsmessig og økologisk helhet (for ytterligere informasjon om landskap og verneverdier se forvaltningsplanen² og verneforskrift³).

Når det gjelder tilrettelegging og forvaltning er det store forskjeller mellom de to landene. Fulufjället er den første nasjonalparken i Sverige der en fra starten har hatt et meget bevisst fokus på å inkludere friluftsliv og turisme, blant annet ved aktivt å bruke sonering. Som et ledd i arbeidet både frem mot vernestatus, men også i etterkant av opprettelsen, har det vært en systematisk tilnærming til innsamling av kunnskap om de besøkende (Fredman & Wikström 2014), noe som har bidratt til at det i dag foreligger et relativt omfattende kunnskapsgrunnlag om bruken av svenske Fulufjället. I motsetning er det norske Fulufjellet både relativt sparsomt brukt og det finnes lite dokumentert kunnskap om bruk og brukerne på norsk side. Men lokalbefolkningen og nasjonalparkforvaltningen har lokalkunnskap og gode forestillinger på hva slags bruk det er snakk om. En vet i utgangspunktet at det er få brukere som har et stort område «til disposisjon». Denne utgangskunnskapen om bruksmønster er avgjørende for å kunne designe opplegget for å bygge kunnskap om dagens bruk av området.

Det merkede sti-nettet i Fulufjellet er forholdsvis beskjedent og flere av innfallsstiene er ikke merket i det hele tatt. Best merket er stiene nær alpinanlegget i sør (hvor det også er hyttefelt), ved innfallsportene ved Storbekkåsen. I tillegg er stien fra Bjønnmorsetra og stien ved Bråtåfallet mot Slottet merket. Det finnes imidlertid flere grenseoverskridende stier som leder inn i de svenske delene, både med utgangspunkt i Drøkkjekjeldvegen, fra Girdalen og ved Storbekkåsen (se kart, Figur 2). Det finnes ingen DNT-hytter i området og det er beskjedent med overnattings tilbud i nærheten. Ljoraturnet og eventuelle utleiehytter i nærheten av alpinanlegget i sør utgjør nok de mulighetene som finnes av «kommersielle» overnattingstilbud. I august måned arrangeres Fulufjellsrøya som er en organisert 6 km fjellmarsj for damer. Arrangementet tar utgangspunkt ved Storbekkåsen og går en runde i Brynflået. Deltakerantallet ligger på ca. 40-70.

¹<http://www.nasjonalparkstyre.no/Fulufjellet/Nyhende/Storsatsning-pa-Fulufjellets-nasjonalparker/> [lesedato: 27.03.2017]

²http://nasjonalparkstyre.no/Documents/Fulufjellet_dok/Forvaltningsplanen%20for%20Fulufjellet%20NP/Fulufjelletplan-31.10.14.pdf [lesedato: 27.03.2017]

³ <https://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/2012-04-27-365?q=fulufjellet> [lesedato: 27.03.17]

2 Metodikk

Brukerundersøkelsen i Fulufjellet baserer seg på to ulike metodiske tilnærminger: 1) spørreundersøkelser blant brukerne og 2) bruk av automatiske ferdselstellere langs utvalgte stisegment.

Spørreundersøkelsen var todelt og besto av et kortfattet svarskjema som ble fylt ut av brukere mens de var i området (selvregistrering), og en mer omfattende internett-basert undersøkelse i etterkant av besøket. I selvregistreringsundersøkelsen ble respondentene bedt om å oppgi e-postadresse dersom de var villig til å delta i en mer omfattende undersøkelse om sin bruk av Fulufjellet. Tematikk og spørsmål både på selvregistreringskort og i etterundersøkelsen tar hensyn til hva som er gjort i andre områder tidligere, samtidig som en har hatt hovedfokus på å videreutvikle et godt sett med spørsmål. Dette muliggjør til en viss grad at en kan kjøre sammenligninger med norske verneområder der det tidligere har vært gjennomført undersøkelser og også sammenligninger med andre områder som det per dags dato pågår lignende undersøkelser i. Slike omfattende sammenligninger er imidlertid utenfor mandatet til dette oppdraget. For enkelte temaer vises likevel noen komparative resultater, spesielt opp mot funn fra Svenske Fulufjellet.

Arbeidet med utarbeidelse av både spørreskjemaer, valg av lokaliteter for plassering av kasser med selvregistreringskort og tellere, og utplassering av utstyr ble gjort i tett samarbeid mellom NINA og verneområdeforvalterne for Fulufjellet. Når det gjelder lokalisering av hvor utstyret skulle stå er også kunnskap fra lokalkjente benyttet, denne kunnskapen er uvurderlig. Verneområdeforvalter har videre hatt ansvar for tilsyn av utstyr mens det har vært utplassert, mens NINA har hatt ansvar for analyse og fremstilling av data.

2.1 Spørreskjema i selvregistreringskasser

NINA har tidligere gjennomført tilsvarende undersøkelser i en rekke norske verneområder (se f.eks. Andersen m.fl. 2010, Wold m.fl. 2012, Vistad m.fl. 2014, Andersen & Gundersen 2016, Gundersen m.fl. 2013a, Gundersen m.fl. 2013b, Gundersen m.fl. 2013c) og metodikken er således vel utprøvd. Selvregistreringskasser med kortfattet spørreskjema er en forholdsvis ressurs-effektiv metode der en får samlet inn data for større områder og over lang tid. Svarkassene ble plassert ved de viktigste innfallsportene til Fulufjellet, avstand fra startsted/parkeringsplass varierer avhengig av lokale forhold. Faktorer som spiller inn på eksakt plassering er stikryss, synlighet fra parkeringsplass, underlag, etc. Kassene plasseres vendt mot stien slik at de lett vil fange oppmerksomheten til en person som kommer langs stien. Metoden har noen svakheter, den største er forutsetningen om at ferdseieren er forutsigbar og følger linjer (stier/veier), og brukere som går utenfor sti/vei fanges ikke opp. En annen svakhet er bortfallsprosenten (dvs. andelen som passerer kassen uten å svare på undersøkelsen) som kan være relativt stor (se f.eks. Fredman m.fl. 2009). Våre erfaringer i tilsvarende områder viser at bortfallsprosenten er svært varierende uten at man har helt klare svar på hvorfor det er slik. En tilleggsfaktor er at lokalbefolkningen i mindre grad enn besøkende fyller ut spørreskjemaene (Kaxrud Wilberg 2010, Vistad 1995).

Kassene henger på stolper slik at de blir hengende i syns-/brysthøyde og ble plassert langs stier/veier, godt synlig og tett på sti/vei. Utenpå kassene hang det plakat som oppfordret passerende til å stoppe og fylle ut et selvregistreringskort. Kassene åpnes ved å «vippe» ned fronten slik at fronten blir skriveplate (se Figur 1). Inne i kassene er det informasjon om undersøkelsen og selvregistreringskort på språkene norsk, engelsk og tysk, i tillegg til pinner/blyanter/blyant-spisser. Selvregistreringskortet (se vedlegg 1) besto av 11 spørsmål og et kart der respondenten ble oppfordret til å tegne inn ruta vedkommende hadde eller planla og ferdes langs. De 11 spørsmålene omhandler formål og karakteristika ved turen, hvor en fikk informasjon om Fulufjellet og hva en mener om tilretteleggingstiltak, foruten bakgrunnsdata om brukeren (kjønn, alder, poststed). Som nevnt over ble det også spurt etter e-post adresse i den henseende å sende ut en mer omfattende spørreundersøkelse (se vedlegg 2)

I tillegg til stedsspesifikke spørsmål, blir respondentene i selvregistreringsundersøkelsen bedt om å svare i forhold til en generell kontekst, for å få et bedre inntrykk av hvem de ulike brukerne er når det gjelder eventuelle ønsker om tilrettelegging og trivsel/mistrivsel med mye/lite folk i deres «idealområde» av typen: *Tenk deg at du skal gjennomføre en flertimers tur i skogs- /fjell-terreng om sommeren. Tenk deg at området er slik du helst vil ha det – som om det var ditt «idealområde» for en slik tur.* Respondentene blir bedt om å ta stilling til åtte utsagn, på en skala fra 1 *Svært negativ*, via 4 *Nøytralt* og til 7 *Svært positivt*. De åtte utsagnene er:

«Vil det være positivt eller negativt for deg»...

... at det finnes tilrettelagte leirplasser med do, ved, bål, søppeldunker
 ... at du kan bli kvitt søppel i utplasserte søppeldunker
 ... at det finnes merkede stier i området
 ... at det er god skilting ved stistart og stikryss i området
 ... at det er lagt ned trestokker til å gå på der stien går over våt myr
 ... at det finnes hytter med matservering og oppredde senger i området
 ... at du møter mange andre friluftsfolk i løpet av turen
 ... at du kan gå milevis uten å møte et menneske

Poenget er å få fram hvor brukerne ligger på den såkalte «purismeskalaen» - en skala som går mellom «lav-purist» (\approx trives best med god tilrettelegging og mye folk) og høy-purist (\approx trives best med lite tilrettelegging og lite folk). Ved å snu svarskalaen på de sju første variablene og så summere svarene på alle åtte spørsmålene (for de som har besvart alle åtte) og deretter dele på åtte, så finner vi en «gjennomsnittsholdning» til fysisk tilrettelegging og det å møte andre mennesker i turområdet. Skårverdien ligger mellom 1 og 7, der 7 er den mest høg-puristiske verdien. Gjennomsnittsholdningen er altså uttrykk for folks «purisme-grad», og vi sorterer mellom lav-purist (1-3,5), mellom-purist (3,51-4,49) og høg-purist (4,5-7) – se Vistad & Vorkinn (2012).

Med utgangspunkt i selvregistreringskortet ble det utarbeidet et indikatorsett som sier noe om de viktigste karaktertrekkene ved brukerne (et tomt indikatorsett vises i Tabell 1). Da det ofte kan være variasjoner i disse indikatorene for ulike innfallsporter vil dette indikatorsettet brukes for å vise forskjeller og likheter mellom de ulike innfallsportene (i denne sammenheng er det nødvendig å ha bakhodet at det på enkelte lokaliteter ble samlet inn svar fra et lite antall respondenter, slik at en del innfallsporter som vi mener har en del likehetstrekk er slått sammen).

Tabell 1. Indikatorsett som viser karaktertrekk ved brukerne

FULUFJELLET NASJONALPARK			
Antall innsamlede skjema 2016: 359			
Andel nordmenn		Andel som går utenfor sti	
Andel førstegangsbesøkende		Andel lav-purister	
Andel som er på dagstur		Andel mellom-purister	
Varighet dagstur (gj.snitt timer)		Andel høy-purister	
Varighet flerdagerstur (gj.snitt dager)		Andel som overnatter i nasjonalparken	
Andel som er med på organisert tur		Kvinneandel	
Andel som går bare på sti		Andel lokalt bosatte	
Andel som går både på og utenfor sti		Andel som går med barn under 15 år i følget	

Figur 1. Selvregistreringskasse i Fulufjellet. Foto: Henriette B. Kildahl.

2.1.1 Selvregistreringskasser i Fulufjellet

Det ble utplassert 8 selvregistreringskasser i Fulufjellet nasjonalpark (se kart), fra Storbekksåsen i sør til Trongholroa i Nord. En vil aldri kunne fange opp alle tenkelige startsteder/stier som fører

inn i et området, men hovedhensikten er å dekke opp de viktigste slik at en fanger opp så mye som mulig av den bruken som er. Lokalisering av kasser ble gjort i tett samarbeid mellom NINA, verneområdeforvalter og ikke minst lokalbefolkningen. Lokalkunnskap om bruk og stier/innfallsporter til nasjonalparken har vært svært viktig i et såpass sparsomt og «lite kjent» område som Fulufjellet. Vi mener at vi har klart å fange opp bruken i området på en god måte.

Det er de to lokalitetene Brynvegen og Storbekkåsen som skiller seg ut i forhold til at det her er en viss grad av tilrettelegging og bruk. Det er også skiltet til *Fulufjellet nasjonalpark* fra RV 570 til disse to lokalitetene. De øvrige lokalitetene er ikke skiltet til og de starter ofte i enden av mindre brukte, skogsbilveier som ligger et stykke fra hovedvegen. Figur 2 viser lokalitetene der det var utplassert kasser med selvregistreringskort og i boksen under følger en kort beskrivelse av lokalitetene:

LOKALITETER/INNFALLSPORTER MED SELVREGISTRERINGSKASSER

(ved samtlige lokaliteter var det også utplassert ferdselsteller)

Storbekkåsen/Brynvegen: Disse to innfallsportene ligger helt i nærheten av hverandre innenfor Fulufjellet alpenser helt sør i nasjonalparken. Begge innfallsportene har tydelige stier som indikerer at de er i jevnlig bruk. Ved Brynvegen er det satt opp en stor steintavle som en del av besøksforvaltningsstrategien, selvregistreringskassa ble plassert et stykke inn på denne stien ved et stikryss for å fange opp ferdsel på/fra begge stier. Det ble også utplassert to ferdselstellere, en på hver av disse stiene (i hhv. nordlig og i østlig retning). Ved Storbekkåsen det er satt opp gapahuk og laget til leirsted ved enden av veien.

Trongholroa: En lite tydelig innfallsport. Selvregistreringskassa ble plassert på en traktorvei ca. 200 meter fra en liten parkeringslomme langs skogsbilveien. Fra veien går det både en ganske lite synlig sti og en gammel traktorvei noe lengre ned, frem til der selvregistreringskassa ble plassert. Bruksslitasje i område indikerer liten bruk.

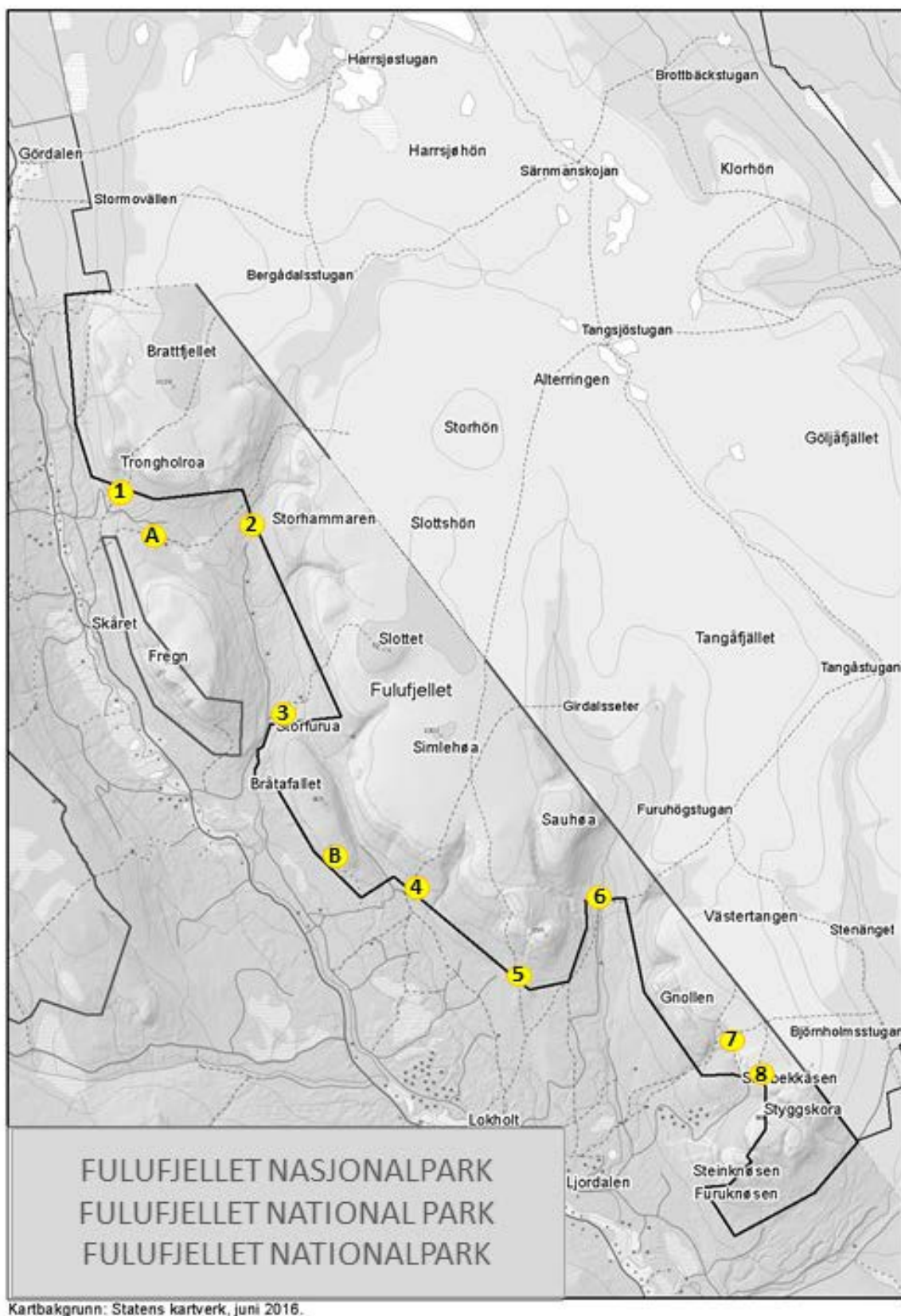
Bergådalen: Innfallsporten ligger i enden av skogsbilvei som går inn Bergådalen langs Bergåa. Selve innfallsporten følger en gammel traktorvei. Bruksslitasje tilsier at området er relativt lite brukt.

Storfurua/Slottet: Innfallsporten ligger ganske tidlig inn veien som går inn Bergådalen, i nærheten av parkeringsplass til Bråtåfallet. Det er skiltet til Bråtåfallet. Stien er merket ved stistart og grei og se, men blir litt vanskeligere å følge når den går over bekk/bløthull. Middels tydelig sti, men lite bruksslitasje.

Bjønnsmorsetra. Denne innfallsporten tar utgangspunkt ved Bjønnsmorsetra som ligger et stykke inn på skogsbilvei som tar av fra RV 570. Følger sti og skilt fra setertunet ved selve Bjønnsmorsetra oppover (nordøstlig retning) i skogen. Tydelig, fin sti som krysser traktorvei og fortsetter videre oppover.

Drøkkjekjeldvegen: Dårlig skogsbil/traktorvei fra RV 570 der en parkerer i enden av vegen. Her starter en gammel traktorvei som har liten bruksslitasje. Etter ca. 300 meter langs traktorveien krysser en sti (Drøkkjekjeldvegen) traktorveien. Det er denne stien som er innfallsporten videre inn mot nasjonalparken. Stien er merket (gamle, litt dårlige merker), men har liten bruksslitasje.

Øvre Girdalsseter: Lokalisert i enden av vegen som går inn Girådalen. Det går en traktorvei innover i verneområde – som her er merket med verneområdeskilt. Sti fortsetter videre i enden av traktorveien.

Figur 2. Kart som viser innfallsporter til Fulufjellet nasjonalpark der det var utplassert selvregistreringskasser/ferdselstellere. Merk at det også var plassert en teller på den mest brukte stien inn mot Fregn naturreservat (lokalitet A) og ved en sårbar hekkelokalitet (lokalitet B) Kartutsnittet er hentet fra Statens kartverk.

Tabell 2 viser kasse- og tellelokaliteter i Fulufjellet sommeren 2016 og antall brukere som svarte på selvregistreringskort på respektive lokalitet.

Tabell 2. Liste over lokaliteter med selvregistreringskasser og tellere. Se Figur 2 for kart som viser lokalitetene. Både selvregistreringskasser og tellere sto ut fra 30.juni til 16.oktober.

Lokalitet	Selvregistreringskasse	Antall respondenter (N)	Teller
1. <i>Trongholroa</i>	X	10	X
2. <i>Bergådalen</i>	X	9	X
3. <i>Storfurua/slottet</i>	X	15	X
A. <i>Fregn naturreservat</i>	-		X
B. <i>Bjønnåsen</i>	-		X
4. <i>Bjønnmorsetra</i>	X	23	X
5. <i>Drøkkjekjeldvegen</i>	X	31	X
6. <i>Øvre Girdalsseter</i>	X	9	X
- <i>Fulunebben</i> ⁴	-		-
7. <i>Brynvegen</i> ⁵	X	80	X X
8. <i>Storbekkåsen</i>	X	181	X
Totalt	8	358	11

Verneområdeforvalter informerte og innhentet samtykke fra grunneiere før utplassering av utstyret i felt. Det ble ikke gjennomført bortfallstudie i Fulufjellet, det vil si at vi ikke kartla noen form for data om de som valgte å passere selvregistreringskasser uten å fylle inn selvregistreringskort. Dette kan gjøres for å se om det er systematiske forskjeller mellom de som svarer og de som ikke gjør det (se for øvrig Fredman m.fl. 2009, Kaxrud Wilberg 2010, Vistad 2005 for mer informasjon om bortfallsstudier). I lokale medier ble det informert om prosjektet og spesielt lokalbefolkningen ble oppfordret til å besvare undersøkelsen. Svarkassene ble ettersett jevnlig av lokalt bosatte som ble hyret inn av Fylkesmannen i Hedmark (forvaltningsmyndigheten). Ettersynet inkluderte tømning og etterfylling av selvregistreringskort, i tillegg til å etterse at plakater, informasjon og materiell var på plass. Alle svarkassene fungerte godt den tiden de sto ute.

Totalt ble det samlet inn 299 selvregistreringskort i løpet av perioden 30.juni til 16.oktober. Der flere har fylt inn kort sammen har vi duplisert svarene på kortet respektive antall ganger tilsvarende antall respondenter. I de fleste tilfellene er det to som har fylt inn sammen, men opptil 5 hadde fylt inn sammen. Alle respondenter under 15 år er utelatt fra analysene. Dette betyr at 272 kort er tatt med i analysene og disse representerer totalt 358 respondenter.

Alle skjemaene er lagt inn i Excel av NINA. Dette følger standard prosedyre. Dataene er deretter importert til SPSS (se f.eks. Field (2009)).

2.2 Automatiske ferdselstellere

Automatiske ferdselstellere ble benyttet på 9 ulike stier i Fulufjellet, i tillegg hadde vi en teller plassert på den mest brukte innfallsstien til Fregn naturreservat (lokalitet A, Figur 2) og en ved en mindre brukt sti ved Bjønnåsen (lokalitet B, Figur 2). Denne sistnevnte stien leder opp mot en sårbar hekkelokalitet for rovfugl og det var derfor ønskelig å kartlegge ferdselen i området. Vi har benyttet to ulike typer tellere: ni TrafX trail counters og to EcoCounter Combo (se Figur 3). Disse to tellertypene er noe ulike i utseende og tekniske spesifikasjoner, men begge består av en sensor som reagerer på infrarød stråling (varme) og registrer dermed varmen når noe levende

⁴ Lokaliteten Fulunebben utgikk fordi brua like etter stistart var tatt av flom, det var derfor både vanskelig å få utplassert utstyr der og lite sannsynlig at denne innfallsporten ville bli brukt sommeren 2016. Det var opprinnelig tiltenkt å plassere både selvregistreringskasse og ferdselsteller ved denne innfallsporten.

⁵ Ved Brynvegen ble det plassert to ferdselstellere, hhv. Brynvegen øst og Brynvegen nord fordi selvregistreringskassa ble utplassert ved et stikryss og vi ønsket å kartlegge ferdselen på begge stier.

passerer sensoren. Videre består tellerne også av batteri og minnekort (som er samlet i en boks/bøtte) som er koblet sammen med sensoren med en ledning. Tellerne står ute hele sesongen og det etterses at de henger der de skal og at alt ser ok ut. Data ble lastet ned først på slutten av sesongen. Sensorene har en rekkevidde på henholdsvis 4 og 6 meter, men alle sensorer ble montert slik at de maksimalt var 2 meter fra stien. For å sikre gode telldata monteres sensoren i en høyde på ca. 1 meter over bakken, fortrinnsvis et sted der stien er smal. Da unngår en telling av lavere dyr, f.eks. hunder og sauer, og en unngår at personer går ved siden av hverandre – noe som kan medføre under-telling. Feilmargin for TrafX-tellere er oppgitt å være maksimalt 5 % fra leverandør⁶, for EcoCounter Combo 5 %. For sistnevnte har NINA også gjort egne tester som viser det samme (Andersen m.fl. 2014). For ytterligere beskrivelse av utfordringer ved plassering av tellere se Wold m.fl. (2014).

Figur 3. TrafX trail Counter til venstre og EcoCounter Combo til høyre. Foto: Line C. Wold

Alle tellerne i Fulufjellet ble montert opp på trær. Sensoren ble festet på trestammen og kamuflert med bark, never eller kvist (se Figur 4). Dette gjøres for at folk ikke skal få øye på sensoren og dermed oppholde seg foran den – noe som resulterer i feiltellinger der og da, samt at det kan påvirke adferd ved senere bruk i området. Ledningen festes langs med stammen og batteri/minnekort-boks/bøtte kamufleres eller graves ned i bakken.

⁶ TrafX operer med noe ulik feilmargin (25-0 %) avhengig av hva slags type vei/sti telleren er brukt på (smal vs. Bred vei/sti, mye folk vs. Lite folk osv. Lokalitene/plasseringene i Fulufjellet tilsier at vi bør regne med minste feilmargin, dvs. en nøyaktighet på 95-100 % - se: <https://www.trafx.net/faqs.htm#IR-fag>)

Figur 4. Ferdselsteller montert på bjørkestamme, kamouflert med never, sett rett forfra. Sirkelen er sensoren som peker vinkelrett over stien. Foto: Line C. Wold

Alle telldata er gått igjennom manuelt for å vurdere kvaliteten på dataene. Det er sett på hvilken tid på døgnet de registrerte passeringene har forekommet, hvorvidt fordelingen for sesongen er sannsynlig ut i fra eksisterende kunnskap om bruk av området og hvordan registreringene ved de ulike tellepunktene relaterer seg til hverandre. Åpenbare feildata (svært høye tall) er slettet og erstattet med gjennomsnittstall for respektive ukedag – beregnet på bakgrunn av resterende telldata (hvis andre beregninger er gjort er dette beskrevet).

2.3 Etterundersøkelse

I selvregistreringsundersøkelsen ble det samlet inn e-postadresser, totalt 143 e-postadresser. En oppfølgende etterundersøkelse ble sendt ut til disse. Undersøkelsen ble opprettet i den web-baserte løsningen surveyXact (www.surveymxact.no). Etterundersøkelsen inneholdt en rekke mer detaljerte spørsmål enn det som var inkludert på selvregistreringskortet. Spørreskjemaet følger et «standard»-skjema som ble benyttet i 5 andre områder samme år. Skjemaet er en revidert versjon av etterundersøkelser som er gjennomført i andre naturområder og nasjonalparker tidligere, både av NINA og andre aktører (se f.eks. Vorkinn 2016, Vistad m.fl. 2014, Andersen & Gundersen 2016, Andersen m.fl. 2010, Gundersen m.fl. 2013A). Av 143 e-postene var 22 adresser ugyldige, slik at utvalget utgjorde 121 respondenter. Svarprosenten var 55,4, noe som utgjorde 67 respondenter. 67 respondenter er relativt få, men fordi disse ser ut til å representere selvregistreringsundersøkelsen ganske godt (se kapittel 2.4) mener vi likevel at materialet er godt nok. På grunn av det lave antallet respondenter vil det imidlertid i liten grad bli kjørt sammenlignende analyser av ulike undergrupper brukere i materialet.

2.4 Representativitet etterundersøkelse versus selvregistreringskort

Med mindre en gjennomfører gode bortfallsstudier vil en ikke kunne vite eksakt hvor godt selvregistreringskortene faktisk representerer de besøkende i området på en fullgod måte. En bortfallsstudie undersøker de samme variablene som er på selvregistreringskortene blant de som ikke velger å svare i selvregistreringskassene. Bortfallsstudier i andre områder har blant annet

vist at lokalbefolkningen i mindre grad velger å fylle inn selvregistreringskort (Kaxrud Wilberg 2010, Vorkinn & Andersen 2010). Dette er heller ikke et ukjent fenomen for oss som jobber med brukerundersøkelser i felt, vi vet at lokale brukere i mindre grad føler at selvregistreringskort og spørreskjemaer om området angår dem.

Representativiteten i etterundersøkelsen sammenlignet med selvregistreringskortene vises i Tabell 3. De sammenfallende variablene for begge undersøkelsene var kjønn, alder, nasjonalitet/bosted, og tidligere besøk. For de fleste variabler er det godt samsvar mellom de som fylte ut selvregistreringskort og de som deltok i etterundersøkelsen.

Tabell 3. Representativitet: etterundersøkelsen sammenlignet med selvregistreringsundersøkelsen

	Selvregistreringsundersøkelse	Etterundersøkelse
Alder, gjennomsnitt	48,5 år	50,2 år
Kvinneandel	46,1%	42,9%
Andel nordmenn	73,5%	70,3%
Andel lokalt bosatte	14,2%	6,3%
Andel førstegangsbesøkende	21,7%	23,9%
Gjennomsnittlig antall somre/vintre	17,9/20,2	19,7/25,2

Fordelingen mellom nordmenn og utlendinger er relativ lik i materialet, men mens i overkant av 14 % av respondentene i selvregistreringsundersøkelsen var lokale (hvilket for Fulufjellet betyr at de var bosatt innenfor Trysil kommune) var andelen nede i 6,3 % i etterundersøkelsen. Det ser derfor ut til at lokalbefolkningen blir ytterligere underrepresentert i etterundersøkelsen. Kjønnfordelingen skiller 3 prosent, det er noe færre kvinner i etterundersøkelsen slik en også har erfart i andre områder (se f.eks. Vorkinn 2016), men forskjellene er betydelig mindre i Fulufjellet.

Andelen førstegangsbesøkende er faktisk høyere i etterundersøkelsen enn i selvregistreringsundersøkelsen, dette i motsetning til hva en har funnet i enkelte andre områder (Vorkinn 2016). Samtidig er tidligere bruk av området også relativt jevn, men etterundersøkelsen har noe høyere andel som har vært området flere ganger både sommer, men spesielt vinterstid. Uansett er gjennomsnittlig antall tidligere år en har besøkt området både sommer og vinter høy.

Vi har valgt å ikke vekte presentasjonen av datamaterialet fra etterundersøkelsen. Å vekte data innebærer å gi noen respondents svar større betydning (eksempelvis kunne vi valgt å la kvinners svar telle noe mer enn menns svar, for å speile kjønnsfordelingen i selvregistreringsundersøkelsen. En slik vektning gjøres selvsagt med unik koeffisient – laget for det spesifikke tilfelle – for å gjenspeile den opprinnelige fordelingen på en korrekt måte). Vi mener at representativiteten gjennomgående er god og at skjevhetene vil være minimale, basert på funnene i Tabell 3. At andelen lokalt bosatte er ulike i de to undersøkelsene utgjør slik vi vurderer det den største utfordringen – her er forskjellen i prosentfordelingen større. Fordi det totale antallet respondenter i etterundersøkelsen er så lavt (67 respondenter), mener vi det vil ligge en like stor usikkerhet i å vekte de få lokalt bosatte respondentene som å la være å vekte. Vi har derfor valgt å presentere alle data fra etterundersøkelsen uvektet.

2.5 Analyse og fremstilling av data

Rådata fra selvregistreringsundersøkelsen og den web-baserte etterundersøkelsen ble importert til SPSS og alle analyser ble gjennomført her. Figurer er laget i Excel. Respondenter under 15 år er ikke inkludert i fremstillingene/analysene, totalt var det 36 respondenter under 15 år i selvregistreringsundersøkelsen.

For Fulufjellet vil det ikke fremstilles funn knyttet til hver enkelt lokalitet, dette fordi det på mange av lokalitetene var så få respondenter at fremstillinger/analyser vil være upålitelige. Data fremstilles derfor i hovedsak for området som helhet. For enkelte funn vil det likevel vises til forskjeller mellom Storbekkåsen, Brynvegen (de to mest brukte lokalitetene) og øvrige lokaliteter samlet. For flere av funnene referer vi også til tilsvarende funn i Svenske Fulufjället.

I selvregistreringsundersøkelsen ble respondentene bedt om å tegne inn ruta de skulle (eller hadde gått) i et kart som viste området. Antallet respondenter som hadde tegnet inn ruta var for få til at det kan kjøres analyser av områdebruken basert på disse inntegnelsene.

3 Indikatorsett for Fulufjellet Nasjonalpark

Indikatorsettet for brukerne i Fulufjellet nasjonalpark sommeren 2016 vises i Tabell 4. Funnene blir presentert noe mer utdypende i kapitlene under.

Tabell 4. Indikatorsett som viser karaktertrekk ved brukerne i Fulufjellet nasjonalpark sommeren 2016 (de som har de 8 innfallsportene i studien som utgangspunkt for sin tur.)

FULUFJELLET NASJONALPARK			
Antall respondenter 2016: 358			
Andel nordmenn	73%	Andel som går utenfor sti	5,4
Andel førstegangsbesøkende	21,7%	Andel lav-purister	71,6
Andel som er på dagstur	95,9%	Andel mellom-purister	20,4
Varighet dagstur (gj.snitt timer)	3	Andel høy-purister	8,1
Varighet flerdagerstur (gj.snitt dager)	-	Andel som overnatter i nasjonalparken	5,9%
Andel som er med på organisert tur	1,4%	Kvinneandel	46,1%
Andel som går bare på sti	67,7	Andel lokalt bosatte	14,2
Andel som går både på og utenfor sti	26,9	Andel som går med barn under 15 år i følget	25,2

4 Hvor mange brukere/besøkende?

Det ble som nevnt i Tabell 2 samlet inn svar fra totalt 358 respondenter. Dette er svært beskjedent sammenlignet med andre nasjonalparker/store verneområder. Til sammenligning ble det samlet inn 222 skjemaer på Varangerhalvøya, som er det området vi kjenner til der færrest har fylt inn selvregistreringskort. I svenske Fulufjället ble det i 2014 ble det samlet inn minst 2605 selvregistreringskort.⁷ For de største (og kanskje mest populære) nasjonalparkene i Norge ligger antall innsamlede kort på over 8-9000 (Jotunheimen 2010: 9110 kort, Rondane 2009: 8234 kort – se for øvrig Vorkinn (2016)).

Data fra ferdselstellere gir ikke tall på antall besøkende, men sier noe om bruksintensiteten basert på stiene inn i et området. Folk som går i terrenget blir ikke fanget opp og tellerne registrerer passeringer både inn og ut av et området. Dersom en person går på stien inn i området, men i terrenget/utenom stien på vei ut blir vedkommende registrert en gang, mens en som går på sti både på vei ut og inn blir telt to ganger. Data fra tellerne sier likevel noe om bruksintensiteten på en bestemt sti eller i området som helhet. Ved de 9⁸ tellelokalitetene i Fulufjället ble det i perioden 30.juni til 16. oktober registrert 5228⁹ passeringer. I Svenske Fulufjället ble det ved fire tellere i 2014¹⁰ registrert totalt 46 875 passeringer, tidsperioden var noe ulik og startet og sluttet litt tidligere enn perioden på norsk siden. Tallene er likevel en god indikator, sammenlignet med Sverige er altså bruken i norske Fulufjället meget beskjeden.

⁷ Selvregistreringskortene i Svenske Fulufjället skilte seg en del fra de som er benyttet i Norske Fulufjället. I Sverige ble det i hovedsak spurt om e-postadresse, i tillegg dato, alder, land/poststed og kjønn. Det ble sendt ut web-basert spørreundersøkelse til 2605 respondenter, det er rimelig å anta at antall innsamlede kort var større da noen trolig kun fylte inn øvrig informasjon uten å oppgi e-postadresse.

⁸ De to lokalitetene ved Bjønnåsen og Fregn naturreservat er ikke inkludert i totaltallet her fordi de ikke er plassert langs stier som går inn i selve Nasjonalparken.

⁹ Tallene som oppgis er justerte da noen få dager hadde åpenbare feiltellinger.

¹⁰ Telleperioden var fra 9.juni til 22.september for tre av tellerne, og fra 9.juni til 19.juli for en teller.

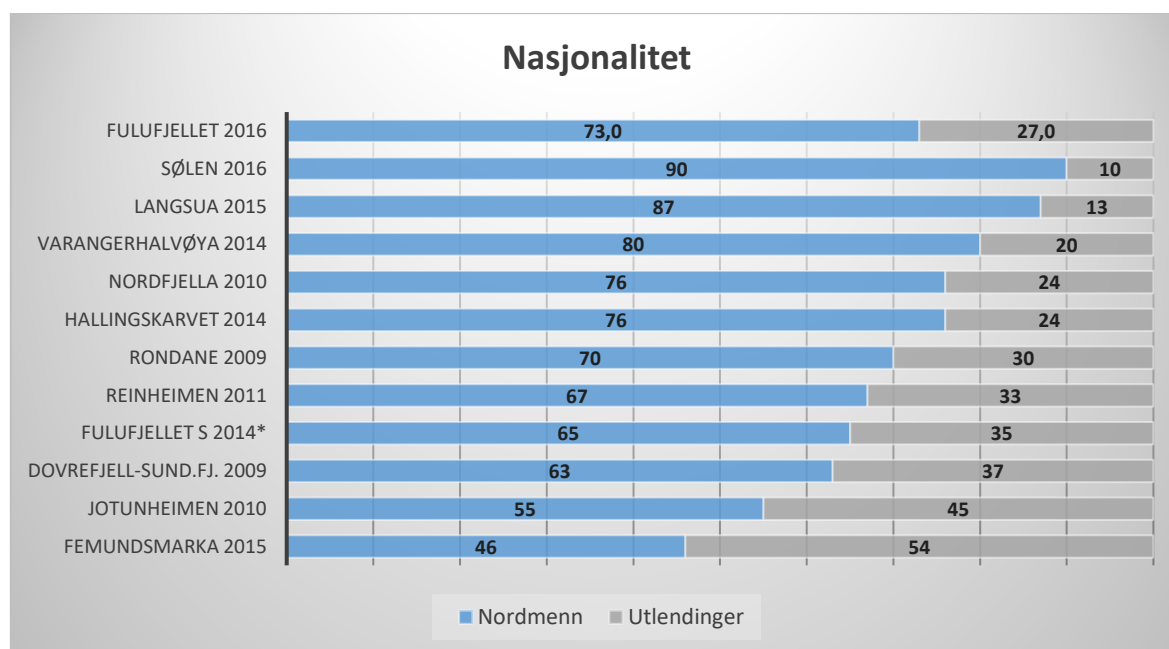
5 Om brukerne – hvem er de?

5.1 Bakgrunnsvariabler: kjønn, alder, utdanningsnivå, bosted

Totalt ble det gjennom selvregistreringskortene samlet inn svar fra 358 gyldige respondenter, 46,1 % var kvinner og 53,9 % var menn (N=356). Alder spente fra 15 til 84 år, gjennomsnittsalderen var 48,4 år (N=297). Trettiåtte prosent av respondentene hadde utdanning på lavere nivå, mens litt over 60 % hadde utdanning på høyskole/universitetsnivå. Dette samsvarer med det en finner i andre nasjonalparker i Norge og med det en fant i Svenske Fulufjället (se f.eks. Vorkinn 2016, Fredman & Wikström 2014).

Nesten 3/4 av respondentene var nordmenn (se Figur 5). Av disse var i overkant av 20 % bosatt i Trysil kommune – dvs. knappe 15 % av de besøkende totalt (N=358). 27 % av respondentene var utlendinger og blant disse utgjorde svensker den store majoriteten (60 % av utlendingene, 16,2 % av alle), etterfulgt av tyskere (20 %). Totalt var syv land representert, disse var Sverige, Tyskland, Danmark, Nederland, USA, England og Belgia.

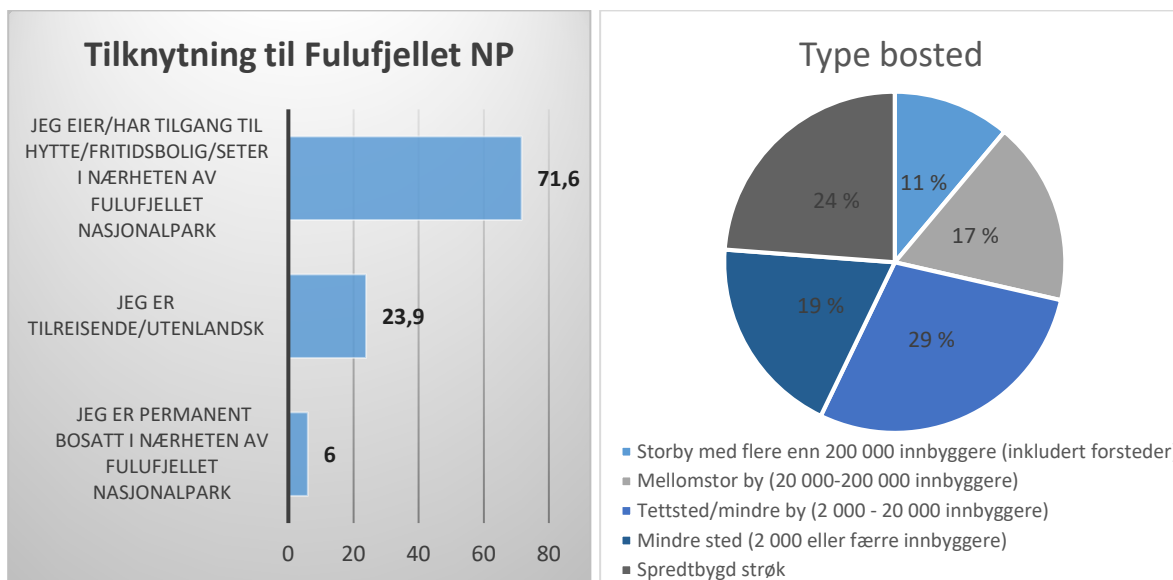
Dersom en sammenligner nasjonalitetsfordelingen i Fulufjället med andre nasjonalparker (Figur 5) ser en at andelen nordmenn på 73 % er sånn «midt på treet». Imidlertid er nærheten til Sverige/den høye andelen svensker blant utlendingene en faktor som drar den totale andelen utlendinger opp, attraksjonsverdien for utlendinger generelt er derfor mindre enn det fordelingen indikerer. I svenske Fulufjället (Fulufjället S 2014 i figuren) var prosentandelen utlendinger 35 og blant disse utgjorde nordmenn bare 2,9 % av de besøkende. Dette indikerer at svenske Fulufjället har en langt større attraksjonskraft blant utlendinger generelt enn det norske Fulufjället har. Samtidig er det nærliggende å anta at den relativt sett høye andelen svensker i norske Fulufjället kanskje vel så mye henger sammen med den posisjonen svenske Fulufjället har blant svenskene.

Figur 5. Respondentenes nasjonalitet, oppgitt i prosent (N=358) (tall hentet fra Vorkinn 2016, Vistad m.fl. 2014, Fredman & Wikström 2014¹¹, Wold & Selvaag 2017, Andersen m.fl. 2010, Gundersen m.fl. 2013A)

¹¹ *Når det gjelder prosentandelen nordmenn for Fulufjället S betyr denne seksjonen **svensker**.

I etterundersøkelsen ba vi respondentene oppgi sin tilknytning til området (se Figur 6). Nesten 80 % hadde tilknytning til området i form av å eie hytte eller bo i nærheten av nasjonalparken. Det var 71,6 % som oppga at de hadde hytte/seter i nærheten av nasjonalparken og 6 % var bosatt i Trysil kommune. Dette avviker sterkt fra Svenske Fulufjället, der kun 15 % av de besøkende oppga at de hadde tilgang til fritidsboliger i nærheten av parken, og 1 % at de bodde i nærheten¹². Fordelingen på ulike typer bosted (innbyggerstørrelse/infrastruktur) vises til høyre i Figur 6. Det var en spredning i type bosted, men flest (29 %) bodde på et mindre tettsted/by og færrest bodde i storby (11%). Sammenlignet med Svenske Fulufjället der over 50 % av de besøkende kom fra storby eller mellomstor by (Fredman & Wikström 2014) kom de besøkende til norske Fulufjället i større grad fra mer rurale strøk.

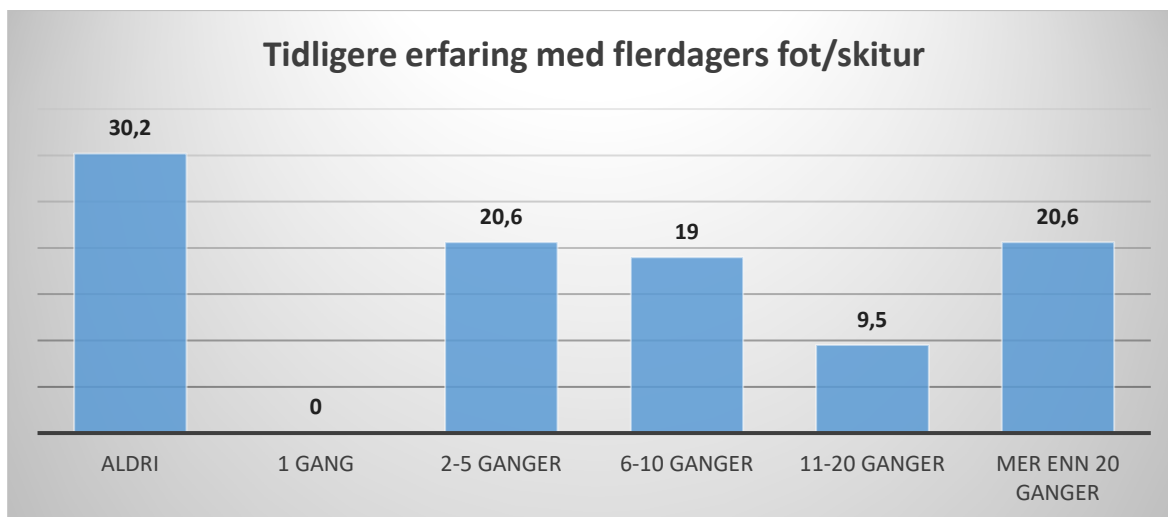

Figur 6. Hvilken tilknytning de besøkende har til Fulufjellområdet (N=67) til venstre (oppgitt i prosent) og brukernes bosted (N=63) til høyre.

5.2 Friluftslivserfaring og friluftslivsinteresse

Figur 7 viser hvilken erfaring de besøkende har med turfriluftsliv. Cirka 30 % av brukerne hadde ingen tidligere erfaring med flerdagers fot- eller skiturer. Det betyr likevel at relativt mange til dels er erfarne friluftslivsutøvere. Cirka 30 % hadde vært på flerdagers tur mer enn 10 ganger. 82,1 % (N=64) hadde besøkt andre nasjonalparker tidligere (enten i Norge eller i utlandet).

¹² Spørsmålsformuleringen angående hvorvidt en er lokalt bosatt er noe ulik for de to landene/undersøkelsene. I Norge spurte vi om de bodde i Trysil kommune, i Sverige om de bodde permanent i nærheten av Fulufjällets nationalpark.

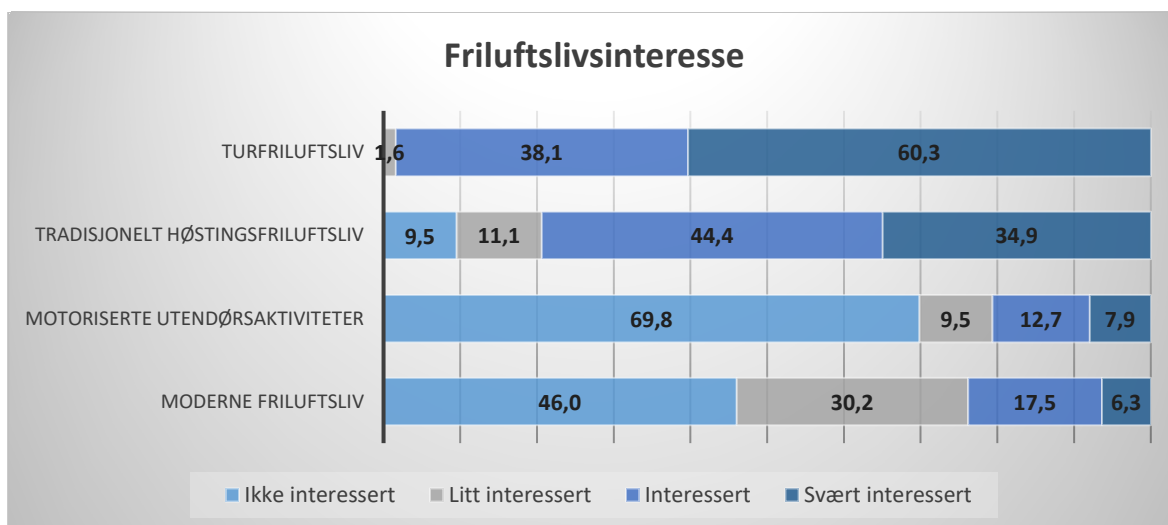

Figur 7. Hvor mange ganger brukerne har vært på en flerdagers fot/skitur tidligere (N=63)

Interessen for ulike typer friluftsliv ble kartlagt i etterundersøkelsen, de ulike aktivitetene ble definert slik:

- **Tradisjonelt høstingsfriluftsliv** (matauk er et viktig motiv, som jakt, fiske, bær/sopplukking)
- **Turfriluftsliv** (turer til fots og/eller på ski)
- **Moderne friluftsliv** (aktiviteter som krever spesielle ferdigheter og utstyr, eksempelvis terrengsykling, klatring, kiting, elvepadling, hanggliding)
- **Motoriserte utendørsaktiviteter** (eks. båtsport, snøscooterkjøring)

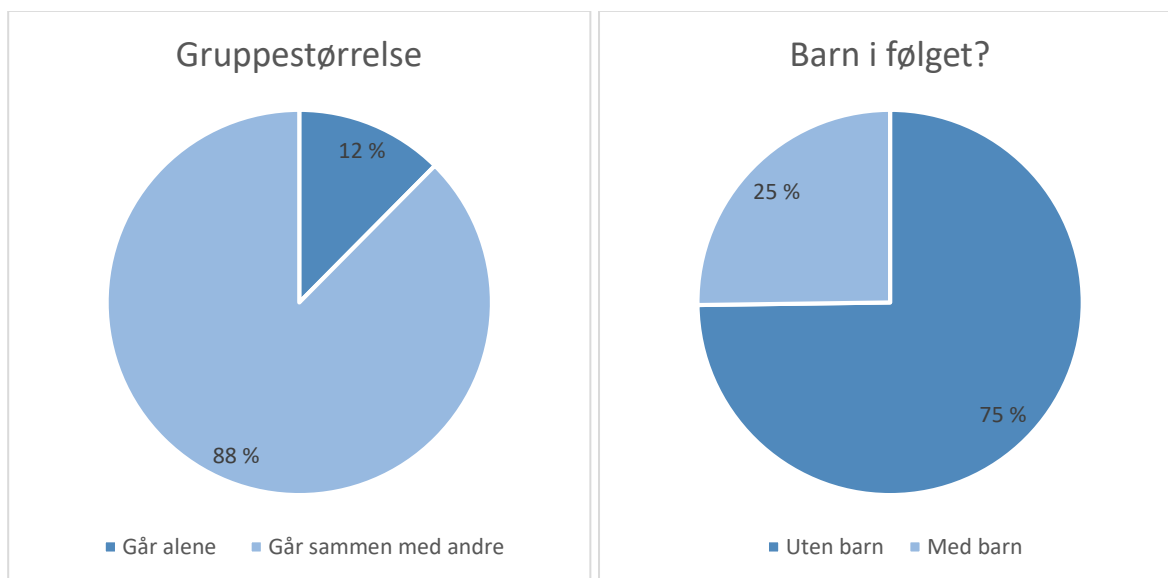
Fremstillingen i Figur 8 viser at brukerne i Fulufjellet er i stor grad interessert i de mer tradisjonelle friluftslivsaktivitetene tur og høsting. Ikke uventet er interessen for turfriluftsliv stor blant brukerne. 98% oppga at de var interessert eller svært interessert og det var ingen som ikke var interessert i det hele tatt. Interessen for høstingsfriluftsliv er også stor, selv om den er et stykke unna turfriluftsliv. 80 % oppgir at det er interessert eller svært interessert. Dette samsvarer også godt med at andelene som gjennom året hadde deltatt i aktivitetene jakt, fiske og bær/sopplukking var høye (se Figur 23). Motoriserte utendørsaktiviteter er kanskje den minst interessante friluftslivsformen, 70 % oppga at de ikke var interessert i det hele tatt. Moderne friluftsliv er også mindre interessant, men over 20 % oppga at det var interessert eller svært interessert i slike aktiviteter.

Figur 8. Interessen for ulike former for friluftsliv vist i prosent (N=63)

5.3 Turfølgget

De færreste besøkte Fulufjellet alene, nesten 90 % var i følge med andre (se Figur 9). I gjennomsnitt besto respondentenes turfølge av 3 personer¹³ (inkludert de selv). Om lag en fjerdedel hadde barn med i turfølgget (se Figur 9), gjennomsnittlig antall barn var 2. Andelen som går med barn er noe høyere enn for svenske Fulufjället, der prosentandelen var 20,5% (Fredman & Wikström 2014). Dette kan kanskje henge sammen med at andelen hytteeiere er høy på norsk side, og hytteturer gjerne er en familieaktivitet. Kun 5 av respondentene oppga at de var på en organisert tur, 4 av disse var med på Fulufjellsrøya. Privatbil var den vanligste måten å komme seg til Fulufjellet på, 92,5 % oppga at de hadde kjørt bil.

Figur 9. Gruppestørrelse (N=354) til venstre og barn i turfølge (N=353) til høyre.

5.4 Tidligere besøk og kjennskap til Fulufjellsområdet

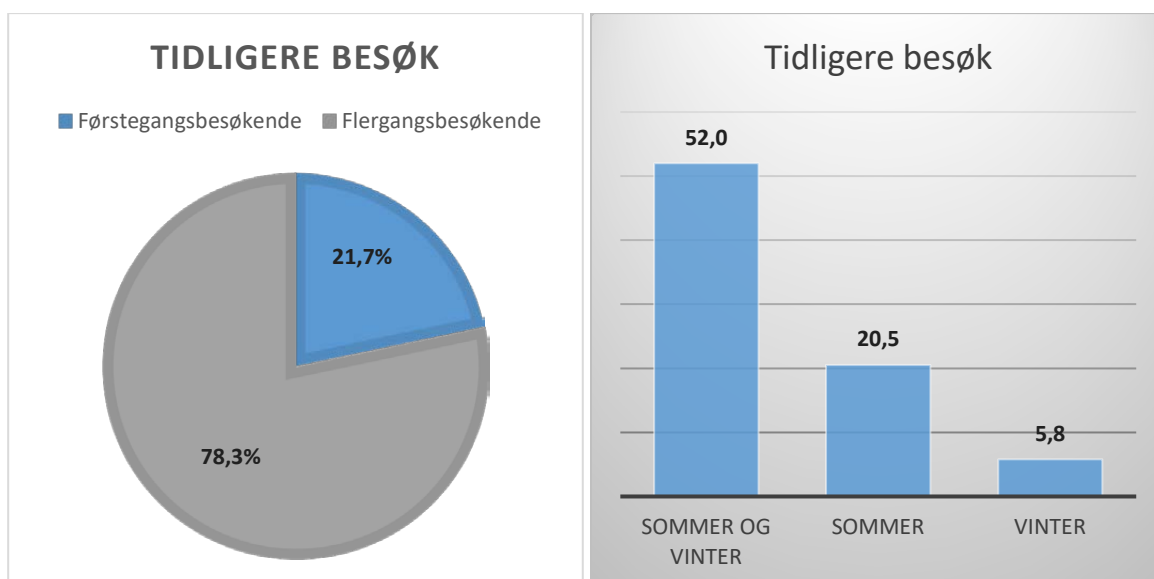
Fulufjellet ser ut til å ha relativt få førstegangsbesøkende (se Figur 10). Veldig mange av respondentene hadde vært i området tidligere. Det var kun en drøy femtedel som var i området for første gang. Dette skiller seg fra situasjonen i svenske Fulufjället, der nesten 55 % av de besøkende var i området for første gang (Fredman & Wikström 2014). Andelen førstegangsbesøkende i norske Fulufjellet er lavt også sammenlignet med andre norske nasjonalparker (se Vorkinn 2016). En årsak er nok at mange av brukerne i Fulufjellet er hytteeiere. Det er vel heller ikke urimelig å si at svenske Fulufjället siden nasjonalparkopprettelsen i 2002 har klart å bygge seg opp en posisjon som er relativt unik også i svensk sammenheng og at parken – og spesielt Njupeskar – har stor «attraksjonsverdi» og således tiltrekker seg flere førstegangsbesøkende.

52 % hadde vært i Fulufjellet både sommer og vinter tidligere, mens 20,5 % hadde vært der kun sommerstid og knappe 6 % kun vinterstid (se Figur 10). Mange ser også ut til å ha vært i området relativt mye, i gjennomsnitt hadde flergangsbesøkende vært der 17,9 somre¹⁴ og 20,2 vintre¹⁵. Ikke overraskende var det flere nordmenn enn utlendinger som hadde besøkt område tidligere, og de som var bosatt i Trysil kommune hadde også en større andel flergangsbesøkende enn øvrige nordmenn.

¹³ 4 respondenter er ikke inkludert i denne analysen da de var i en gruppe på 70 personer – å inkludere disse vil gi en skjev presentasjon av gjennomsnittlig gruppestørrelse.

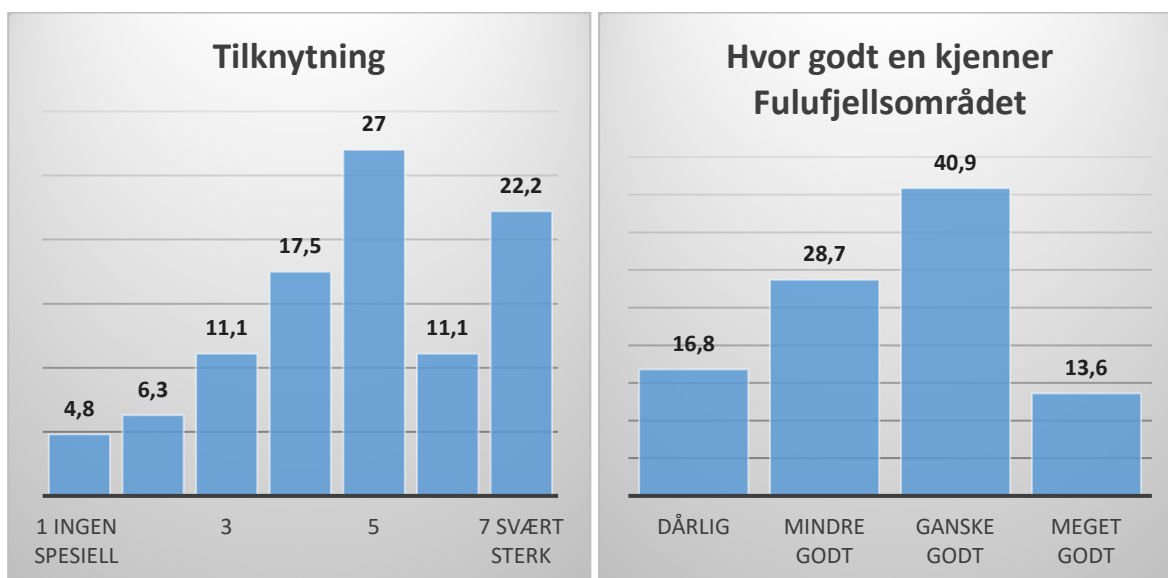
¹⁴ (min 1/max 70, SE=1.08)

¹⁵ (min 1/max 70, SE=1.22).

Figur 10. Prosentandeler førstegangs- og flergangsbesøkende i Fulufjellet (N=346) til venstre og prosentandeler som har besøkt området tidligere, henholdsvis vist for ulike sesonger (N=346) til høyre.

Diagrammet til venstre i Figur 11 viser hvor sterkt knyttet brukerne i Fulufjellet føler seg til området. Det er mange som har en sterk tilhørighet til området, men også en del som føler mindre tilhørighet – spredningen er relativt stor. Gjennomsnittskåren var 4.78₁₆ (N=63). Samtidig viser prosentfordelingen til høyre i Figur 11 at kjennskapen til området også er varierende ved at nesten 70 % av respondentene oppga at de kjenner Fulufjellsområdet *mindre godt* eller *ganske godt* – de to midt-alternativene.

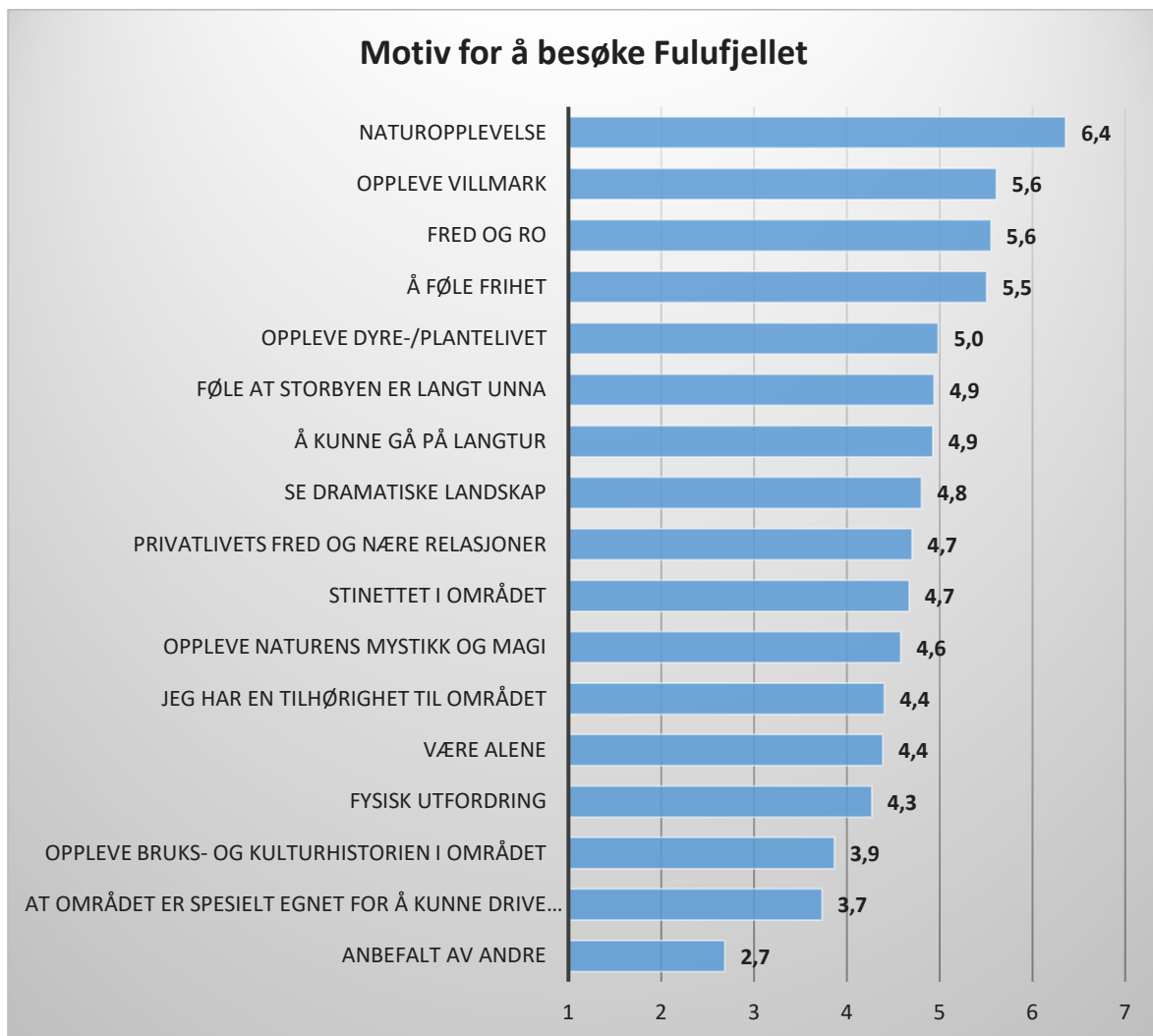

Figur 11. Prosentfordeling som viser for hvor knyttet brukerne føler seg til Fulufjellområdet (n=63) til venstre, og prosentfordeling som viser hvor godt respondentene selv mener de kjenner Fulufjellsområdet (n=345) til høyre.

¹⁶ skala fra 1 ingen spesiell tilknytning til 7 svært sterkt knyttet til.

5.5 Brukernes motiv for å besøke Fulufjellet

Brukerne ble bedt om å oppgi hvor viktige ulike motiv var for at de valgte å besøke Fulufjellet nasjonalpark siste år. Vi listet opp 17 ulike motiv (se Figur 12). Det klart viktigste motivet for brukerne var *naturopplevelse*. *Oppleve villmark* og *oppleve dyre- og plantelivet*, som jo klart henger sammen med naturopplevelse fikk også høye gjennomsnittskårer. Kontemplative motiv, som det å *føle frihet* og *fred og ro* var også blant de viktigste motivene. Området ble i liten grad besøkt fordi brukerne fikk det *anbefalt av andre*. Fysisk utfordring, oppleve bruks- og kulturhistorien i området og at området er spesielt egnet for å kunne drive med en bestemt aktivitet var noe mindre viktig og fikk gjennomsnittskår nær middelværdien på 4. Det ble testet om det var forskjeller i hvor viktige de ulike motivene var for nordmenn og utlendinger. Å *se dramatiske landskap*¹⁷ og *fred og ro*¹⁸ var viktigere for utlendinger enn nordmenn, mens *fysisk utfordring*¹⁹ og *oppleve bruks- og kulturhistorien i området*²⁰ var viktigere for nordmenn enn for utlendinger. For de øvrige motivene var det ingen forskjeller.

Figur 12. Gjennomsnittskår for hvor viktig ulike motiv var for at en valgte å besøke Fulufjellet, på en skala fra 1 ikke viktig i det hele tatt til 7 svært viktig (N=67).

¹⁷ Gjennomsnitt nordmenn 4.54 - gjennomsnitt utlendinger 5.45, $t(62)=-2.158$, $p<0.05$

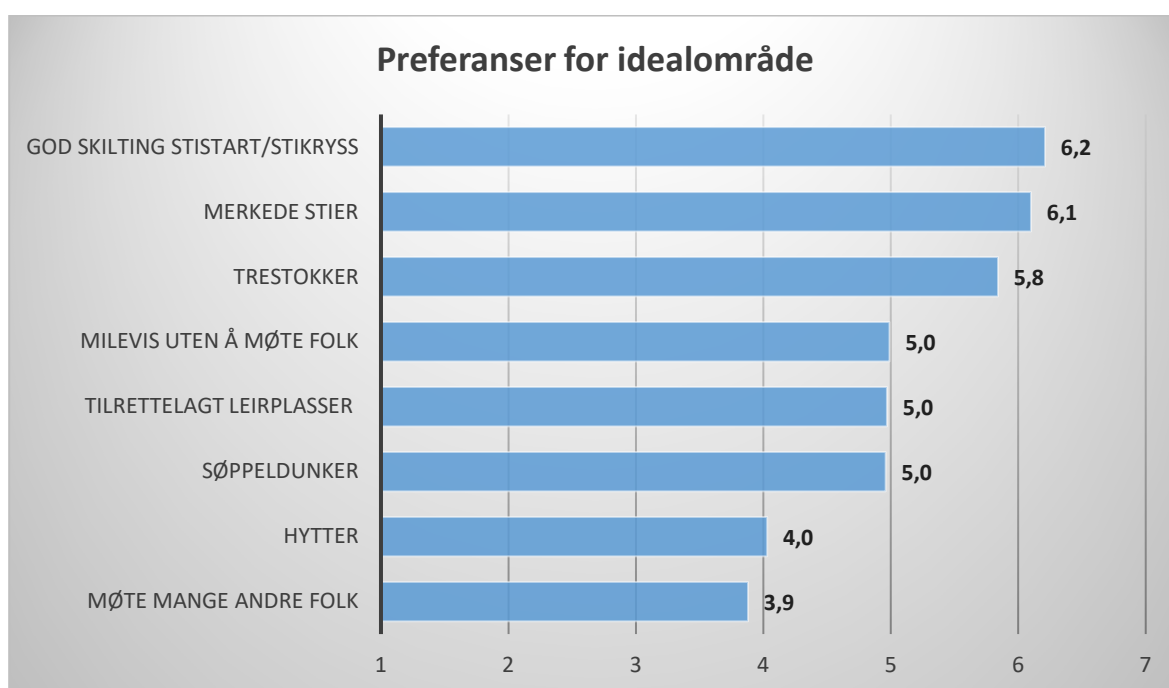
¹⁸ Gjennomsnitt nordmenn 5.33 – gjennomsnitt utlendinger 6.17, $t(62)=-2.168$, $p<0.05$

¹⁹ Gjennomsnitt nordmenn 4.59 – gjennomsnitt utlendinger 3.61, $t(62)=2.111$, $p<0.05$

²⁰ Gjennomsnitt nordmenn 4.13 – gjennomsnitt utlendinger 3.06, $t(62)= 2.484$, $p<0.05$

5.6 Idealområde og purisme

Respondentene ble bedt om å oppgi hvordan de stilte seg til 8 ulike forhold for deres tenkte «idealområde» for en lengre tur i skogs-fjellterreng om sommeren – altså er svarene på dette spørsmålet ikke knyttet til Fulufjellet som sådan, men til hva en generelt foretrekker (se for øvrig beskrivelse av dette spørsmålet i kapittel 2.1). Figur 13 viser gjennomsnittskår for de 8 variablene. Generelt er respondentene over gjennomsnittlig positive til alle dimensjonene, med to unntak: *at det finnes hytter med matservering og oppredde senger* og *at en møter mange andre friluftsfolk når en er på tur*. Brukerne er svært positivt til merking, både *det at det er god skilting ved stis-tart/stikryss* og *at det finnes merkede stier i området* får veldig høye gjennomsnittskårer. Det samme gjør *at det er lagt ned trestokker der stien går over våt myr*. Samtidig som mange er positive til ulike fysiske forvaltningstiltak er det også mange som prefererer å *kunne gå milevis uten å møte andre mennesker*.

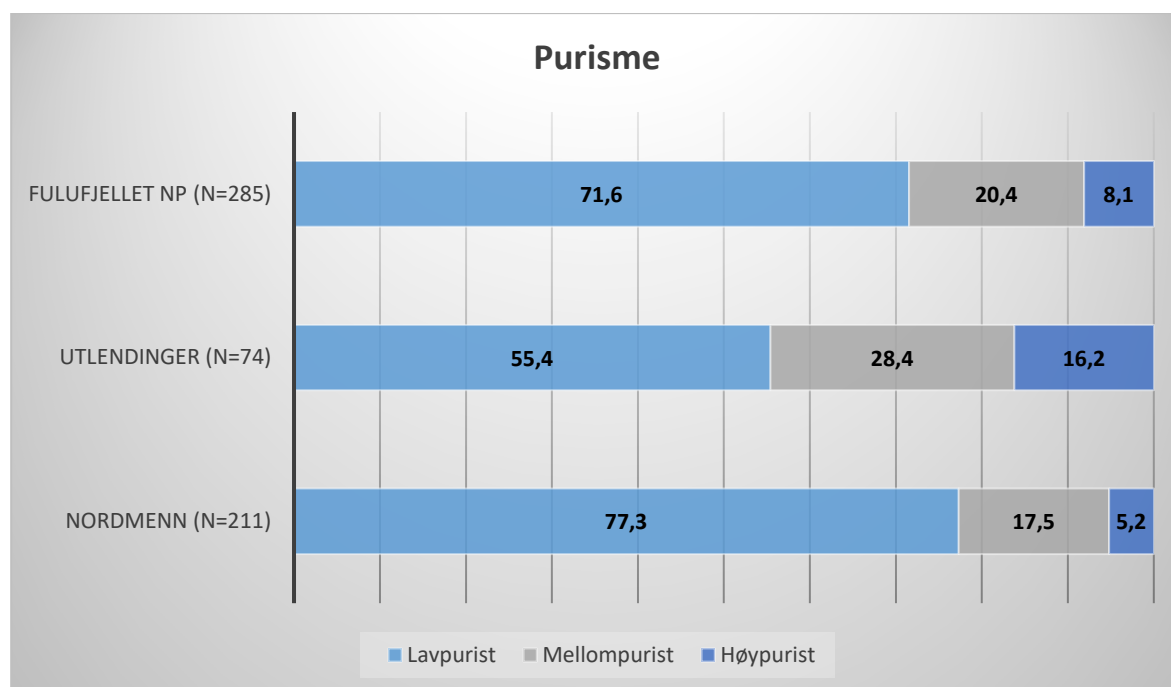

Figur 13. Respondentenes gjennomsnittskår på ulike preferanser for deres «idealområde» på en skala fra 1 (svært negativt), via 4 (nøytralt) til 7 (svært positivt) (N=295-315).

Fra disse 8 forholdene²¹ kan en kategorisere den totale gjennomsnittskåren for alle variablene inn i det vi kaller purisme - som beskriver brukernes preferanser for tilretteleggingstiltak og for hvorvidt en foretrekker å møte andre mennesker når en er på tur (se for øvrig beskrivelse i kapittel 2.1). Lavpurister foretrekker tilrettelegging og det å møte mange mennesker på tur, mens høypurister foretrekker lite tilrettelegging og vil i større grad være alene på tur. Ved inndeling av respondentene i purismeklasser var andel lavpurister på 71,6 %, mellompurister 20,4 % og høypurister 8,1 % (se Figur 14). Utlendinger (M:3.65, SE=0.125) hadde høyere gjennomsnittsskår enn nordmenn (M:2.95, SE=0.060)²², og dermed større andeler både høypurister og mellompurister. Dette indikerer at utlendingene er noe mer høypuristiske enn nordmenn, noe en også har funnet i andre undersøkelser (Vistad & Vorkinn 2012, Vorkinn 2016).

²¹ Her er 7 av utsagnene «snudd» for å få alle på samme skala: purismeskalaen, se ytterligere beskrivelse i kapittel 2.1

²² (t(283)=-5.535, p<0.001).

Figur 14. Prosentfordeling på de tre ulike purismekategoriene

6 Bruken av området

6.1 Romlig bruk

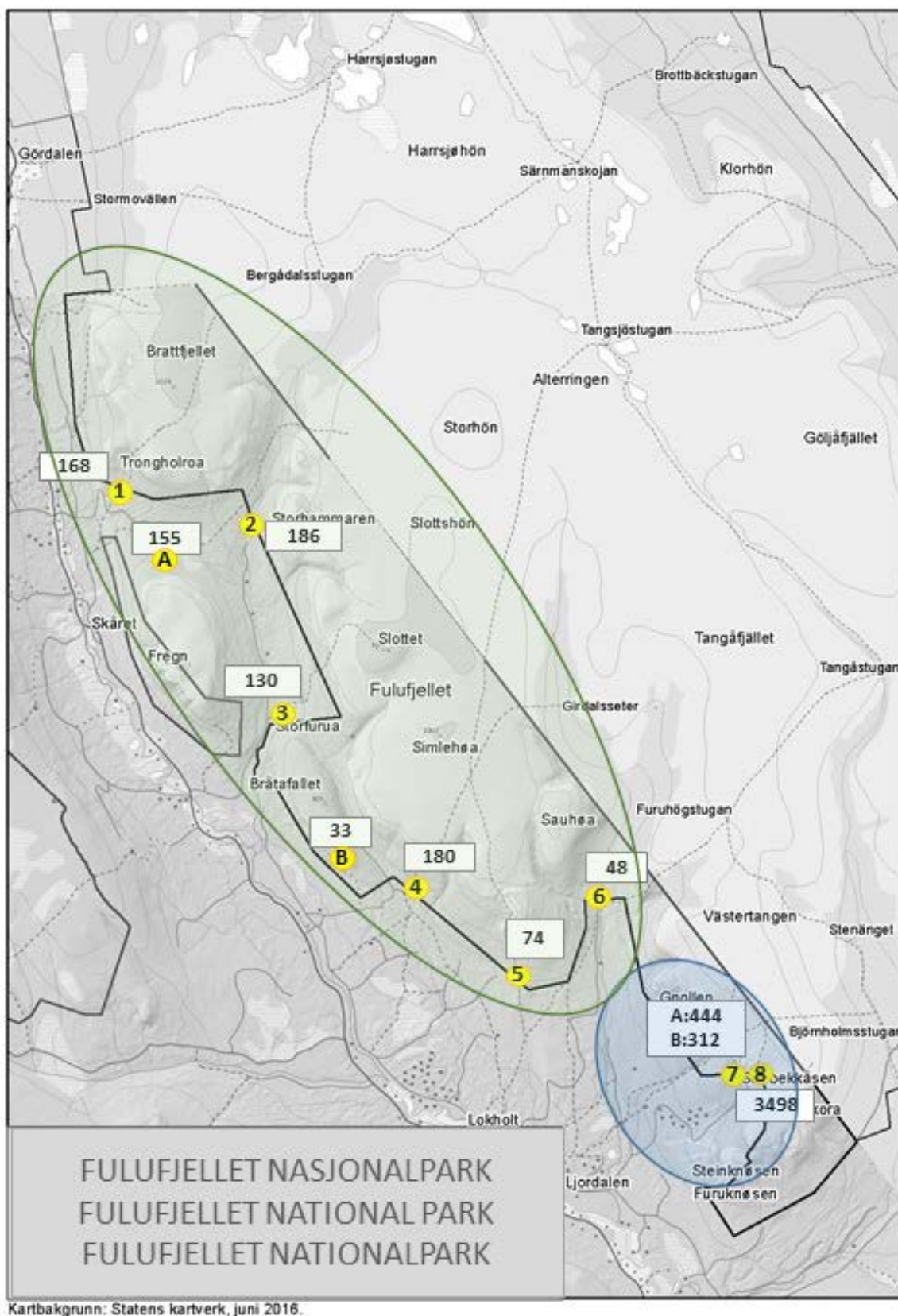
I etterundersøkelsen ble de respondentene som hadde besøkt området flere ganger bedt om å oppgi hvor mange ganger de hadde brukt ulike innfallsporter i løpet av siste år, dette vises i Tabell 5. Bruken av de fire lokalitetene Trongholroa, Drøkkjekjeldvegen, Bergådalen og Storfurua/Slottet er liten. For samtlige var det færre enn 17 % som oppga at de hadde brukt disse, for Trongholroa var prosentandelen som lav som 8,2. Gjennomsnittlig brukshyppighet varierte mellom 1,38 og 2,8 ganger siste år. Det er noen flere som har brukt Bjønnsmorsetra og Øvre Girdalseter. Gjennomsnittlig bruk er lav også for disse to, henholdsvis 2,8 og 2 ganger siste år, slik at den totale bruken likevel er lav. I tråd med antallet innsamlede selvregistreringskort er det de to lokalitetene Storbekkåsen og Brynvegen som er mest brukt av respondentene, henholdsvis 51 og 61,2 % oppga at de hadde brukt disse siste år. De to lokalitetene ble også brukt noen flere ganger enn de øvrige lokalitetene, i snitt cirka 4 ganger. Brukshyppigheten må likevel sies å være lav også for disse to.

Tabell 5. Bruken av ulike innfallsporter siste år for de som har besøkt Fulufjellet nasjonalpark mer enn en gang (N=49).

	n	Prosentandel	Min	Max	Gj.snitt	Std. feil
Trongholroa	4	8,2%	1	5	2,00	1,00
Drøkkjekjeldvegen	5	10,2%	1	8	2,80	1.32
Bergådalen	8	16,3%	1	7	2,75	0.82
Storfurua/Slottet	8	16,3%	1	2	1,38	0.18
Bjønnsmorsetra	14	28,5%	1	12	2,79	0.85
Øvre Girdalseter	15	30,6%	1	5	2,00	0.35
Storbekkåsen	25	51,0%	1	13	4,00	0.65
Brynvegen	30	61,2%	1	10	3,37	0.44

Ferdseleksregistreringer fra ferdselstelterne supplerer dette bildet. Figur 15 viser lokaliseringen til de ulike tellerne og antall passeringer som ble registrert på de ulike lokalitetene. Storbekkåsen og de to lokalitetene ved Brynvegen har flest antall passeringer, henholdsvis 3498 og 756 (begge tellere ved Brynvegen). De som har gått ved Brynvegen kan selvsagt ha blitt registrert ved begge tellerne, men ikke nødvendigvis. Alle de øvrige lokalitetene hadde færre enn 200 tellinger

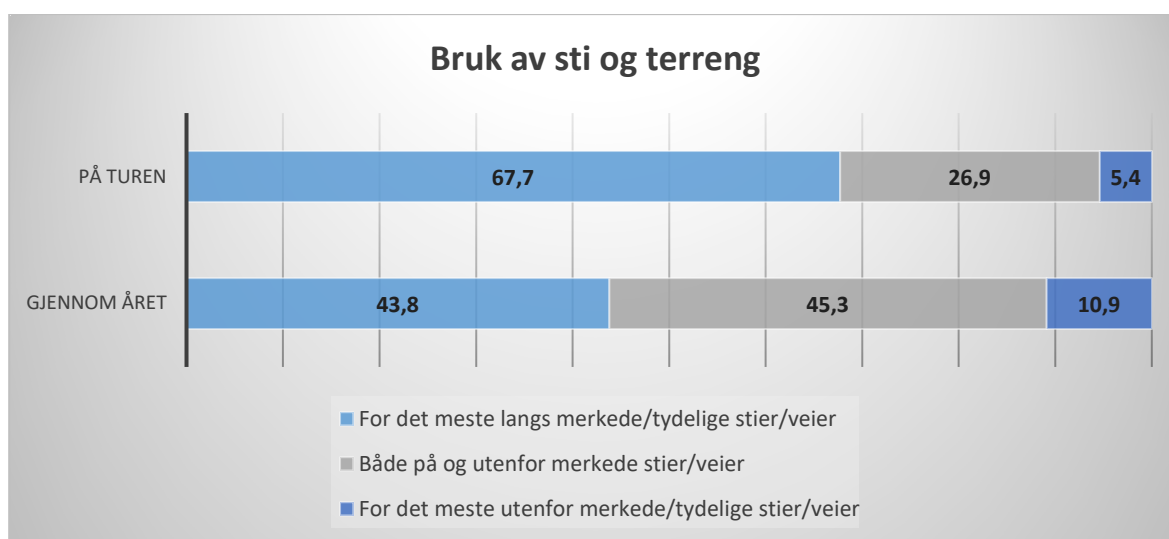
Telleren som var plassert på stien inn mot Fregn naturreservat hadde 155 passeringer og telleren ved Bjønnsåsen 33 passeringer. Trafikken begge steder må sies å være svært beskjeden. En grønn-skravur er lagt over de områdene av nasjonalparken som basert på telldata må anta å ha meget liten bruk, mens blå-skravur er lagt over de områdene som har en større bruksintensitet.

Figur 15. Kartutsnitt som viser telle-lokaliteter (gule punkt) og antallet registrerte passeringer ved tellerne for perioden 30.juni til 16. oktober.

6.2 Bruk av sti og terreng

Da respondentene fylte inn selvregistreringskortet var det veldig mange som oppga at de for det meste skulle gå langs tydelige merkede stier/veier (se Figur 16). Tjuesju prosent oppga at de skulle ferdes både på og utenfor sti, mens kun 5,4 % oppga at de for det meste skulle ferdes utenfor tydelige stier/veier. I Fulufjellet er det relativt sett få stier og store områder med lite eller ingen stier, likevel ser vi at blant de som har valgt å gå inn fra innfallsportene er det altså veldig mange som skulle gå helt eller delvis på stien. Da vi i etterundersøkelsen stilte det samme spørsmålet – men for året som helhet – var det flere som oppga at de også gikk utenfor stier/veier (se Figur 16). Disse ulikhetene er logiske av flere grunner. For det første; selvregistreringskortet var plassert ved innfallsporter/stier slik at respondentene i utgangspunktet har valgt å bruke stien på den turen (i hvert fall i starten av turen). For det andre; prosentandelene som oppga at de gjennom året utførte aktiviteter som i større grad er knyttet til terrenget, eksempelvis høstingsaktiviteter som jakt, fiske og bær og sopplukking var relativt mye høyere enn for den aktuelle turen da selvregistreringskortet ble fylt ut. Dette indikerer at terreng- og områdebruken gjennom året er mer variert enn det selvregistreringskortet alene indikerer.

Figur 16. Prosentfordeling for bruk av sti/terreng (På turen: N=354, Gjennom året: N=64)

Vi ønsket å forstå mer av hva som ligger bak besøkendes valg om å gå på sti eller i terreng. I etterundersøkelsen ba vi respondentene angi hvor enige/uenige de var i ulike påstander om bruk av sti og terreng (se Figur 17). Komfort og trygghet var de to faktorene som var viktigst for respondentene samlet. At stien er trivelig og at stigåing minimerer behovet for å planlegge er det middels enighet om.

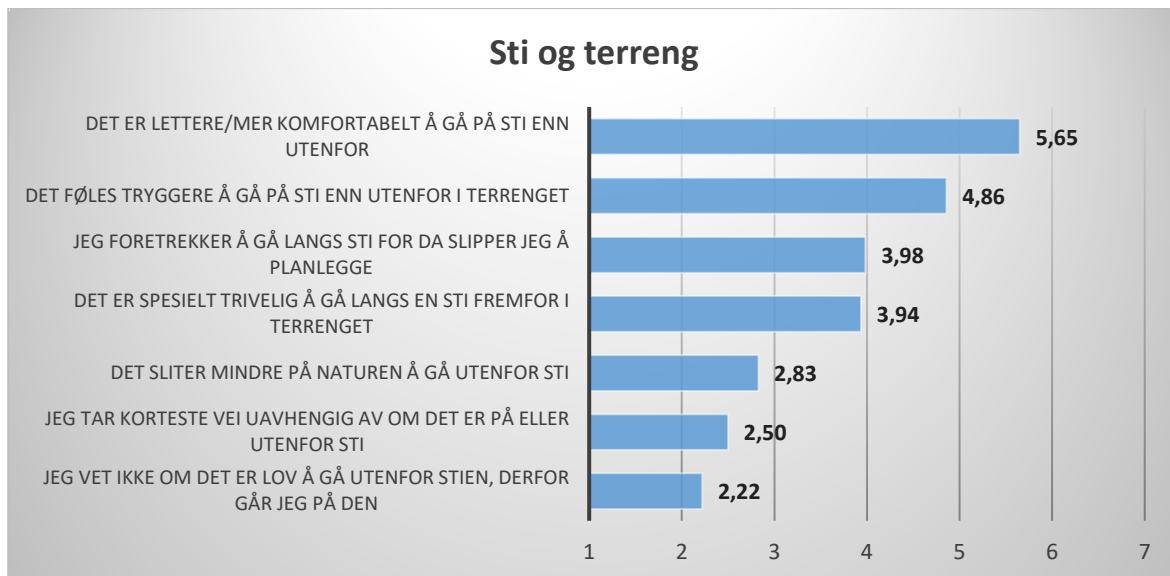
Dersom en deler respondentene i to; på den ene siden de som for det meste går langs merkede stier/veier og på den andre siden de som dels eller for det meste går utenfor stier/veier var det også signifikante forskjeller for noen av variablene. Stigåere skåret høyere (det vil si at de er mer enig i påstandene) på at tryggere å gå på sti enn utenfor²³, på at det er triveligere å gå langs stien²⁴ og på at de går på sti for da slipper de å planlegge²⁵. De som går utenfor stien er litt mer enig i at de tar korteste vei uavhengig av om det er på eller utenfor sti²⁶, men snittet er likevel bare 2.83.

²³ (M=5.89, t(62)=-3.25, p<0.01)

²⁴ (M=4.59, t(55.9)=-2.52, p<0.05).

²⁵ (M=4.68, t(62)=-3.078, p<0.01)

²⁶ t(61.9)=2.22, p<0.05

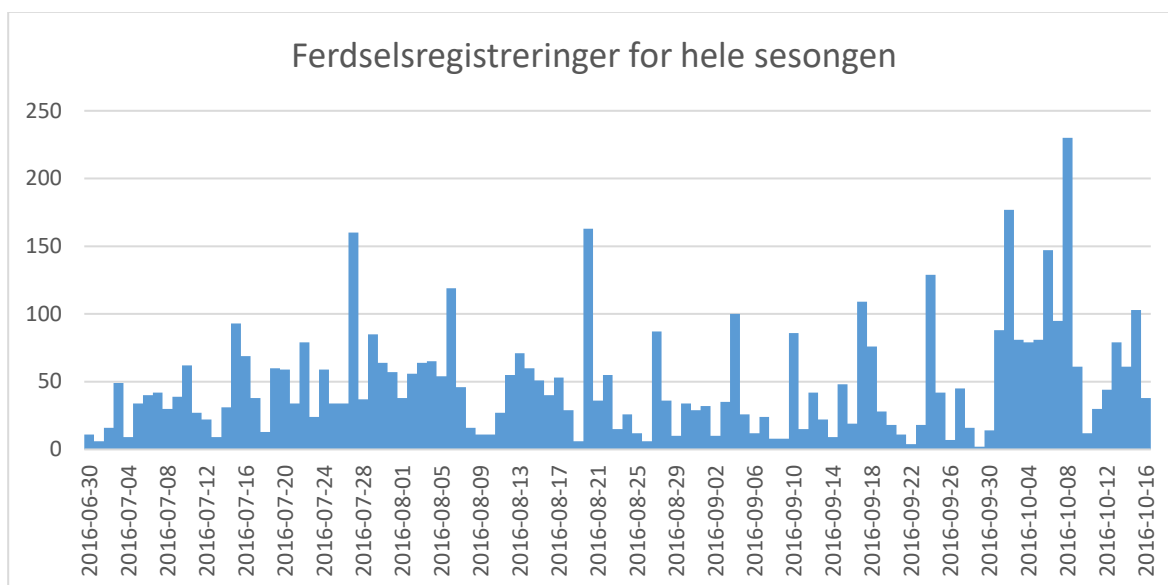

Figur 17. Gjennomsnittsskår på en skala fra 1 helt uenig til 7 helt enig for ulike påstander om bruk av sti versus terreng (N=58-64)

6.3 Sesongbruk

6.3.1 Besøk i Fulufjellet sommer/høstsesong

Figur 18 viser tall fra ferdselsregistreringene for sommer/høstsesongen (fra 30 juni til 16. oktober). Ferdselen varierer en del fra dag til dag gjennom hele perioden. Likevel ser vi at det er noe høyere trafikk i høysesongen fra juli til midt i august²⁷. Deretter avtar trafikken utover høsten. Unntaket er helgene som har ganske høy trafikk og noen av de høyeste registreringene skjer i helgene i overgangen august og september. Når høstferien kommer de to første ukene i oktober er trafikken igjen høy, faktisk høyere enn i sommersesongen. Dette samsvarer godt med tanke på at det er mange hytteiere i Fulufjellsområdet.

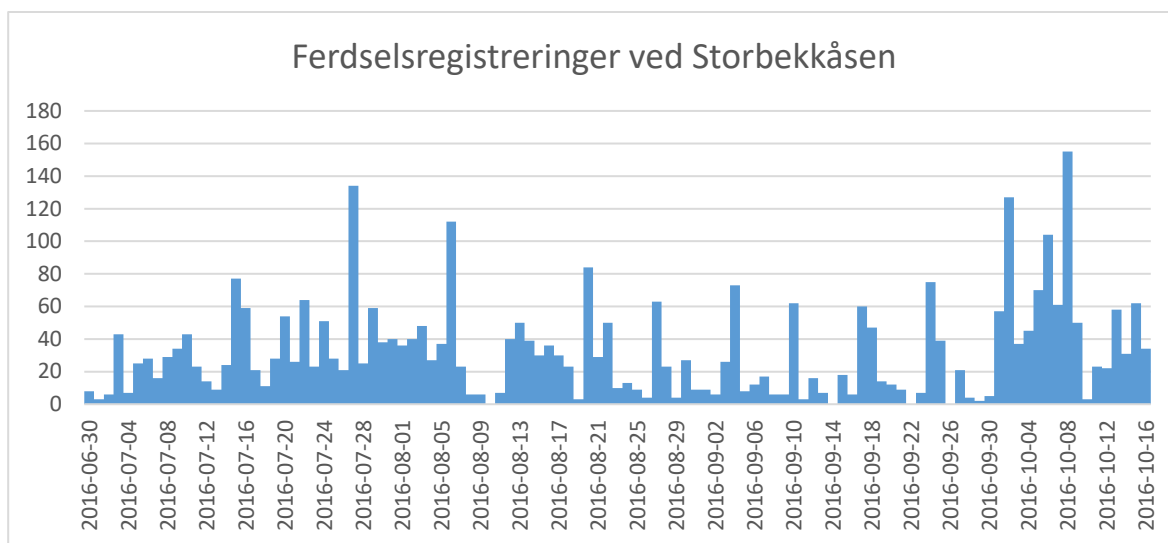
Figur 18. Ferdselsregistreringer i Fulufjellet nasjonalpark for hele sesongen de 11 tellerne sto ute.

²⁷ Høy betyr i denne sammenheng høy for Fulufjellet, sammenlignet med mange andre nasjonalparker/naturområder er antallet passeringer samlet relativt lavt.

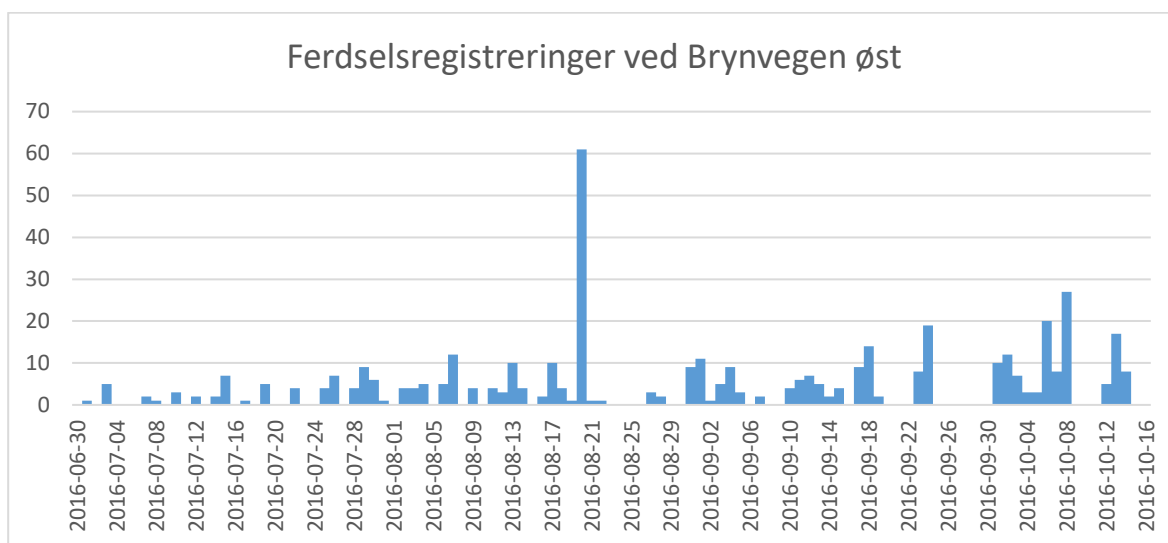
6.3.2 Ferdselsregistreringer på lokalitetsnivå for sommersesongen

I figurene under (Figur 19 til Figur 21) vises tilsvarende stolpediagram for de tre tellelokalitetene Storbekkåsen, Brynvegen øst og Brynvegen nord. For de øvrige lokalitetene er totalt antall tellinger så få at sesongvariasjoner ikke fremkommer. Generelt gjør det samme mønsteret seg gjeldende for enkeltlokalitetene som for området som helhet – det er jo også slik at disse tre lokalitetene innehar 80 % av den totale ferdselen. Legg merke til at målestokken på y-aksen er ulik for de ulike lokalitetene slik at det totale antallet passeringer ikke umiddelbart kan sammenlignes rent visuelt.

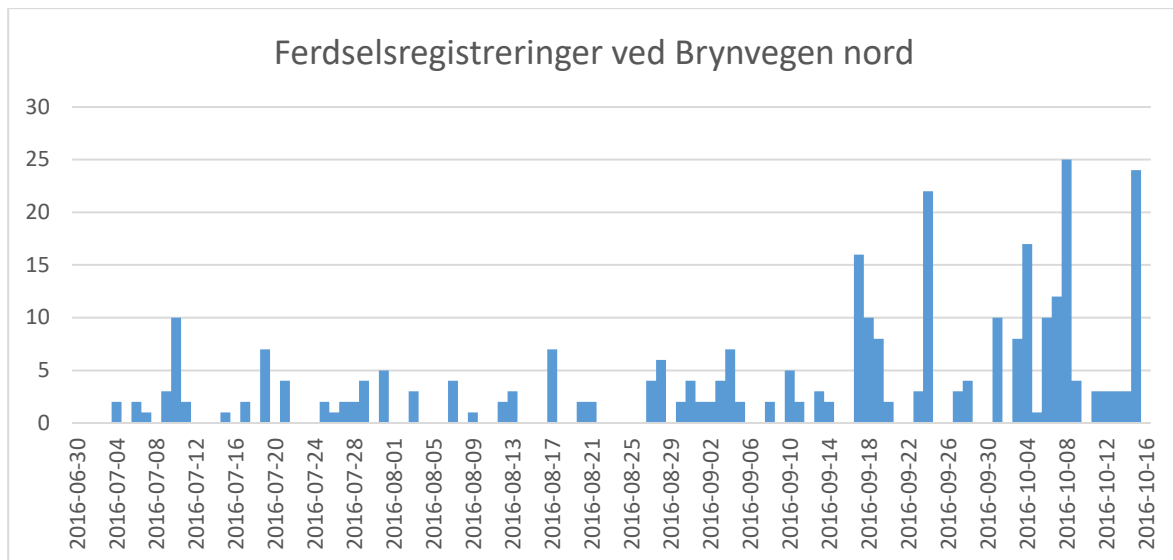
Når det gjelder Storbekkåsen er trafikken her, ikke unaturlig, så å si lik som for området som helhet. For de to øvrige lokalitetene ved Brynvegen er mønsteret noe mindre tydelig fordi det totale antallet passeringer er relativt lavt. Men spesielt ved Brynvegen nord fremkommer det at høstferien er den tida som har størst trafikk. Når det gjelder Brynvegen øst er 20.august spesielt merkbar. Denne dagen ble Fulufjellsrøya arrangert og det høye antallet passeringer denne dagen kan ganske trolig relateres til det arrangementet.

Figur 19. Ferdselsregistreringer ved lokalitet Storbekkåsen (lokalitet 8 Figur 15) for hele sesongen (30.juni til 16.oktober).

Figur 20. Ferdselsregistreringer ved lokalitet Brynvegen Øst (lokalitet 7 Figur 15) for hele sesongen (30.juni til 16.oktober).

Figur 21. Ferdelsregistreringer ved lokalitet Brynvegen Nord (lokalitet 7 Figur 15) for hele sesongen (30.juni til 16.oktober).

6.3.3 Besøk i Fulufjellet siste år

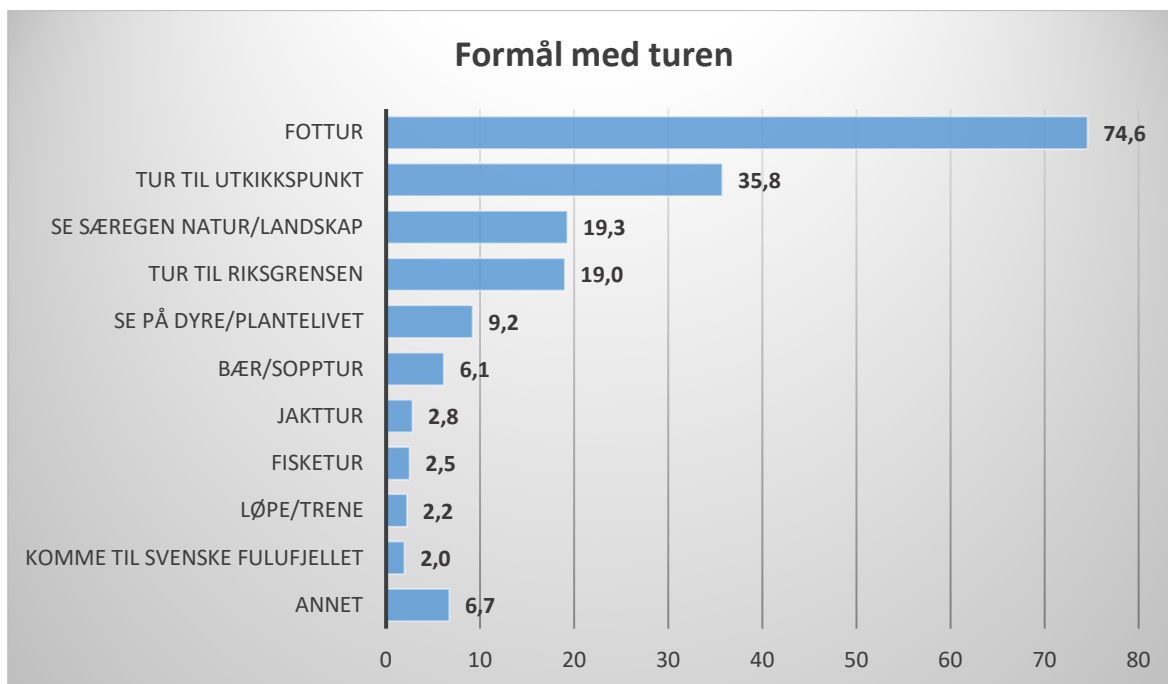
Så mange som 73,1 % oppga at de hadde besøkt Fulufjellet flere ganger i løpet av siste år (se Tabell 6). Omtrent halvparten hadde vært i Fulufjellet i vintersesongen, tilsvarende for senhøstsesongen. Vårsesongen var den tida da færrest hadde vært i området, 30 % oppga at de hadde vært i Fulufjellet i perioden fra påske til mai. Av de som brukte området til ulike årstider var gjennomsnittlig antall bruksdager i vintersesongen 4.7, våren 2.25, sommeren 4.7 og senhøsten 3.39 dager.

Tabell 6. Bruken Fulufjellet gjennom året

	N	%	Min	Max	Gj.snitt	Std.feil
Antall dager i vintersesongen: jul-påske?	34	50,7	1	20	4,74	0.71
Antall dager i vårsesongen: etter påske (t.o.m. mai)?	20	29,8	1	6	2,25	0.33
Antall dager i sommer/høstsesongen: juni-september?	61	91,0	1	20	4,74	0.54
Antall dager senhøstes: oktober-jul?	33	49,3	1	23	3,39	0.73

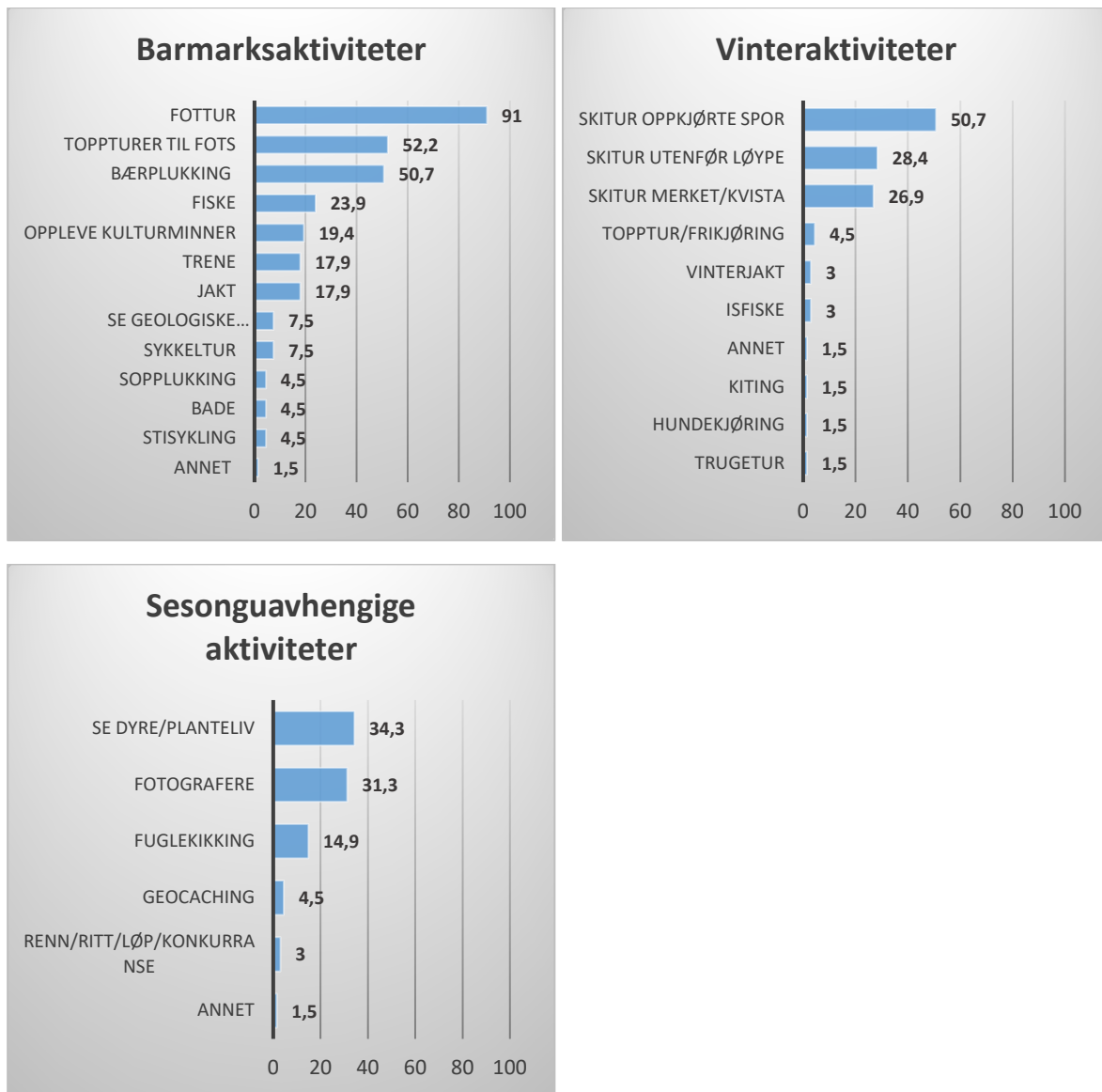
6.4 Type bruk

Respondentene ble på selvregistreringskortet bedt om å oppgi hovedformålet med turen de var på (Figur 22). Det var mulig å krysse av flere alternativ. Nesten tre fjerdedeler oppga at de var på *fottur* og 36 % at de var på *tur til utkikkspunkt*. Å se *særegen natur/landskap* turmål riksgrensen oppa knappe en femtedel. Veldig få oppga at skulle *jakte* eller *fiske*, en noe større andel at de skulle *plukke sopp/bær*. Norske Fulufjellet ser i liten grad ut til å være en innfallsport for å gå over til svenske Fulufjället nasjonalpark. Samlekategorien *diverse* inkluderer en rekke ulike aktiviteter, med få antall respondenter for hver spesifikk aktivitet. I svenske Fulufjället ble brukerne også bedt om å oppgi hva de skulle gjøre på turen, svaralternativene var noe annerledes slik at en direkte sammenligning ikke er mulig. Det vi likevel ser er at veldig mange også i Sverige oppga vandring av ulik lengde som en aktivitet de skulle utføre (63,8% oppga kortere vandring, 30 % oppga endagsvandring og 12,2% oppga flerdagersvandring – også her var det mulig å krysse av flere alternativ slik at prosentfordelingen samlet blir over 100, se for øvrig Fredman & Wikström 2014.)

Figur 22. Respondentenes formål med turen oppgitt i prosent (det var mulig å krysse av for flere alternativer) (N=358).

I etterundersøkelsen ble respondentene bedt om å oppgi hvilke aktiviteter de hadde drevet med i Fulufjellet i løpet av det siste året. Prosentfordelingen for ulike aktiviteter vises i Figur 23. Aktivitetene ble delt i barmarks-aktiviteter, vinteraktiviteter og sesong-uavhengige. For det meste ser de besøkende i Fulufjellet i stor grad ut til å utøve «tradisjonelle» aktiviteter. Uavhengig av sesong, var fottur var den aktiviteten flest oppga at de hadde bedrevet i området siste år, over 90 % hadde gjort dette. Mange hadde også vært på topptur i barmarks-sesongen, mens svært få hadde vært på topptur vinterstid. Når det gjelder andre barmarks-aktiviteter var det relativt mange som har drevet med de ulike høstingsaktivitetene, så mange som halvparten hadde vært på bærplocking, mens omtrent ¼ hadde fisket og knappe 18 % hadde vært på jakt. Omtrent ¼ hadde opplevd kulturminner. For de øvrige barmarks-aktivitetene er prosentandelene lave. Vinterstid er det egentlig bare skigåing som har en oppslutning av særlig betydning. Halvparten av respondentene hadde vært på skitur i oppkjørte spor og litt i underkant av 30% hadde vært på skitur utenfor løype, det samme for skitur langs merka/kvista løype. Blant de aktivitetene som i større grad er sesong-uavhengige var det fotografering og se på dyre- og plantelivet flest hadde gjort siste år, begge med rundt 1/3 oppslutning. *El-sykkeltur* (både langs vei og i terreng), *klattring*, *ridetur*, *fatbike-sykling*, *isbading* og *jobb* var det ingen som oppga at de hadde gjort siste år.

Figur 23. Deltakelse i ulike aktiviteter i Fulufjellet nasjonalpark siste år. Oppgitt i prosent av alle respondentene (N=67), splittet opp i henholdsvis barmarksaktiviteter, vinter aktiviteter og sesonguavhengige aktiviteter.

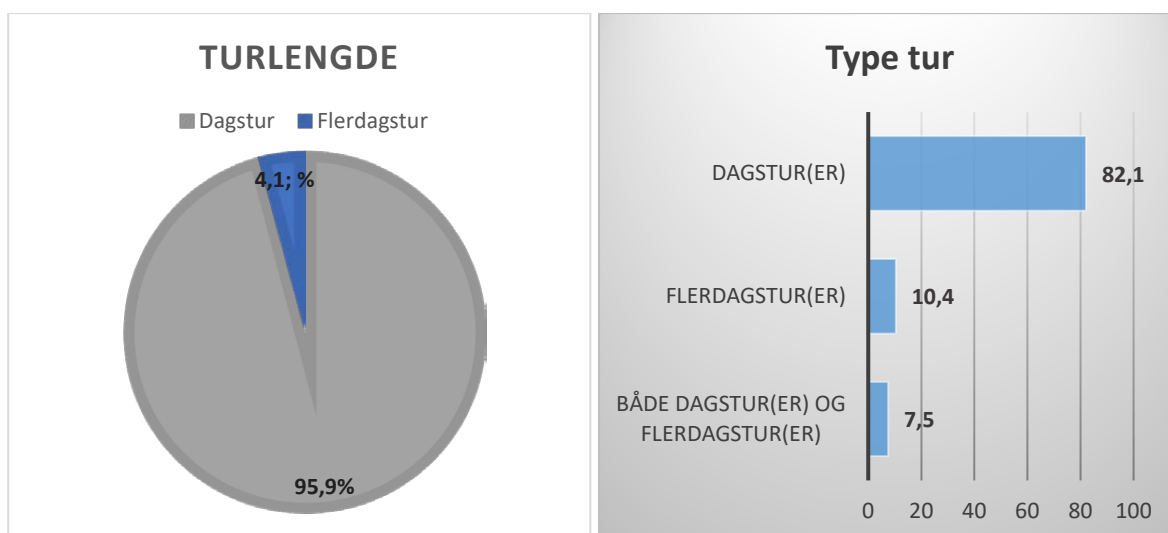
6.5 Tid i Nasjonalparken og overnatting

De aller fleste var på dagstur i Fulufjellet da de fylte inn selvregistreringskortet, så få som 4,1 % (N=341)²⁸ oppga at de var på flerdagerstur. I gjennomsnitt varte dagsturene 3 timer (n=307)²⁹.

Vi ba også de besøkende om å oppgi hva slags turer de hadde vært på gjennom siste år. 82 % hadde bare vært på dagstur(er) (se Figur 24). Til sammen hadde 18 % vært på en eller flere flerdagersturer i Fulufjellet i løpet av siste år. Det er en del høyere enn andelen vi fikk da vi spurte brukerne da de var på tur (selvregistreringsundersøkelsen, se venstre diagram, Figur 24), men endrer ikke så mye på forestillingen om at Fulufjellet i hovedsak er utgangspunkt for dagsturer. At andelen som er på flerdagerstur i løpet av et helt år er høyere kan skyldes at bruken gjennom året er variabel.

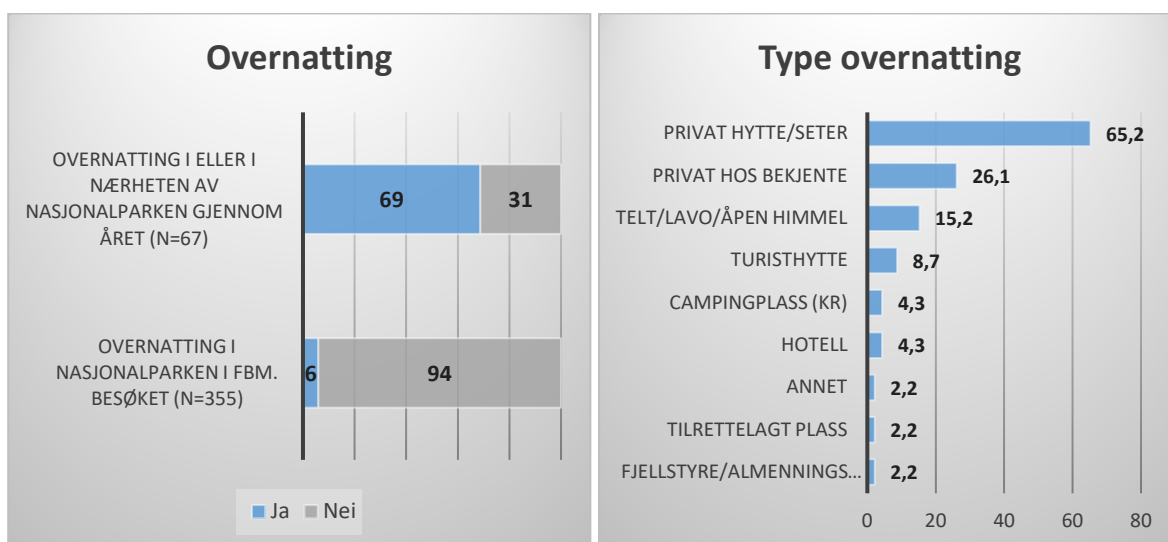
²⁸ N lav for flerdagerstur, derfor oppgis ikke gjennomsnitt.

²⁹ (Min/Max= 0.5/9, SE=0.09)

Figur 24. Turlengde på den aktuelle turen da respondentene fylte inn selvregistreringskort til venstre (N=341) og prosentfordeling som viser hvorvidt en har vært på dagstur eller flerdagerstur i Fulufjellet siste år (N=67) til høyre.

I selvregistreringsundersøkelsen var det kun 6 % som oppga at de hadde overnattet i nasjonalparken i forbindelse med besøket sitt³⁰ (se Figur 25). Blant de som overnattet var det flest som overnattet i telt (12 besøkende). Ser en derimot på overnatting for hele siste år og også inkluderer områdene i nærheten av nasjonalparken (men i forbindelse med besøk til Fulufjellet) er bildet ganske annerledes. Så mange som 69 % hadde overnattet i områdene innenfor og rundt nasjonalparken i løpet av det siste året. Det var flest som hadde overnattet på privat hytte/seter, deretter fulgte privat overnatting hos bekjente og telt/lavvo/åpen himmel. Antall overnattingsdøgn var også høyest på *privat hytte* og *privat hos bekjente*, med henholdsvis 742 og 172 overnattingsdøgn.

Figur 25. Prosentandel som har overnattet i forbindelse med besøket i Fulufjellet (selvregistreringskort) og prosentandel som har overnattet i eller i nærheten av nasjonalparken i løpet av det siste året til venstre, og prosentfordeling på ulike overnattingstyper blant de respondentene som hadde overnattet i løpet av siste år til høyre (N=46).

³⁰ Når det gjelder andelen som overnattet var denne høyere enn andelen som oppga at de var i området mer enn en dag. Dette kan bety at folk ikke helt vet hvor nasjonalparkgrensen går eller at de overnattet så nær grensa at de ikke skal være i området (på tur) mer enn en dag.

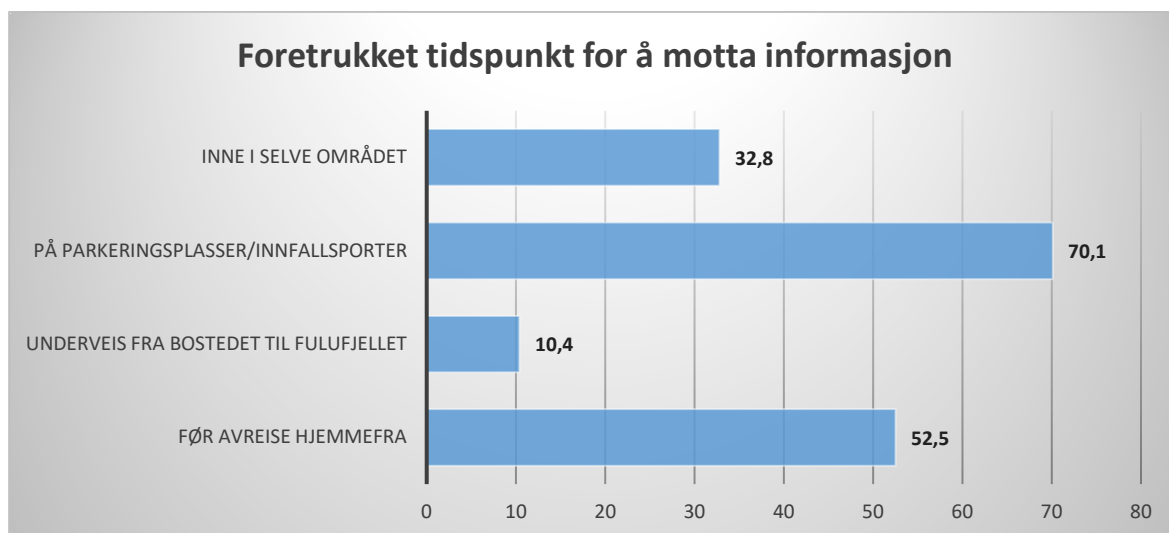
6.6 Fulufjellet som besøksmål

60 % oppga at det var nøye planlagt at de skulle besøke akkurat Fulufjellet, mens 40 % oppga at de like gjerne kunne ha besøkt et annet naturområde.

7 Informasjonsinnhenting og bruk av sosiale media

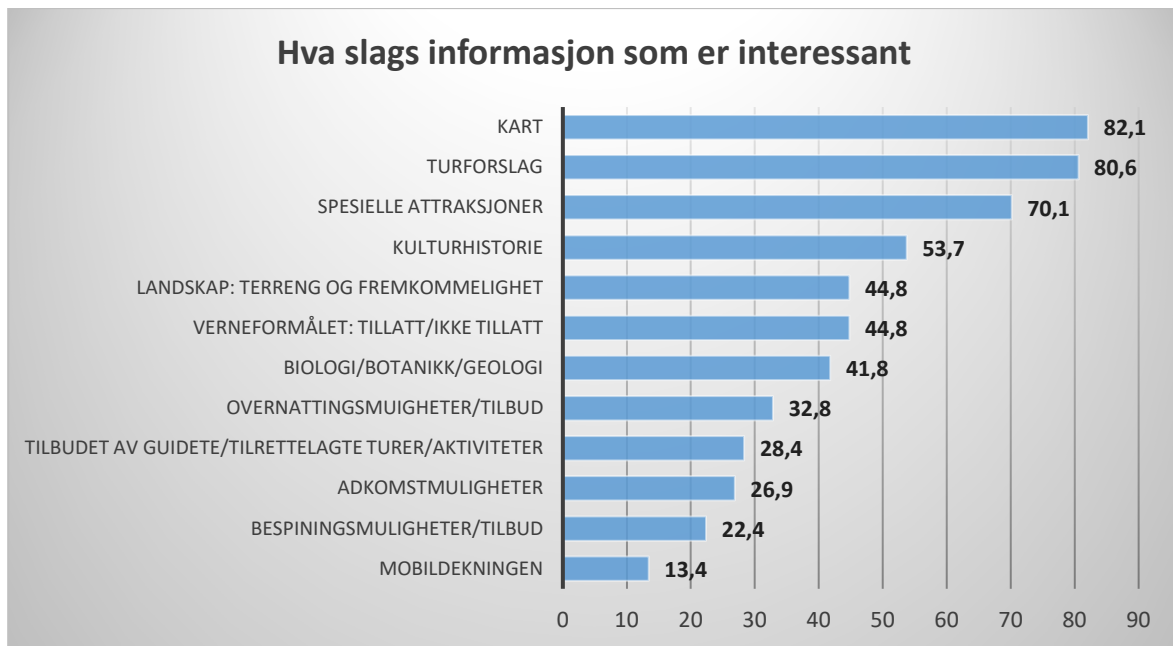
7.1 Informasjonsinnhenting og foretrukket informasjon

I etterundersøkelsen oppga 30 % (N=20) oppga at de hadde skaffet seg informasjon om Fulufjellet før besøket. Internett, brosjyrer, turistinformasjon og informasjonstavler var de informasjonskildene flest hadde benyttet, men da antallet respondenter er lavt er prosentfordelingene beheftet med usikkerhet (se ellers vedlegg 2 for hvilke informasjonskanaler det ble spurt om). Dersom respondentene skulle motta mer informasjon fra forvaltningsmyndigheten er de foretrukne tidspunktene enten før avreise hjemmefra eller på parkeringsplasser/innfallsportene til parken (se Figur 26).

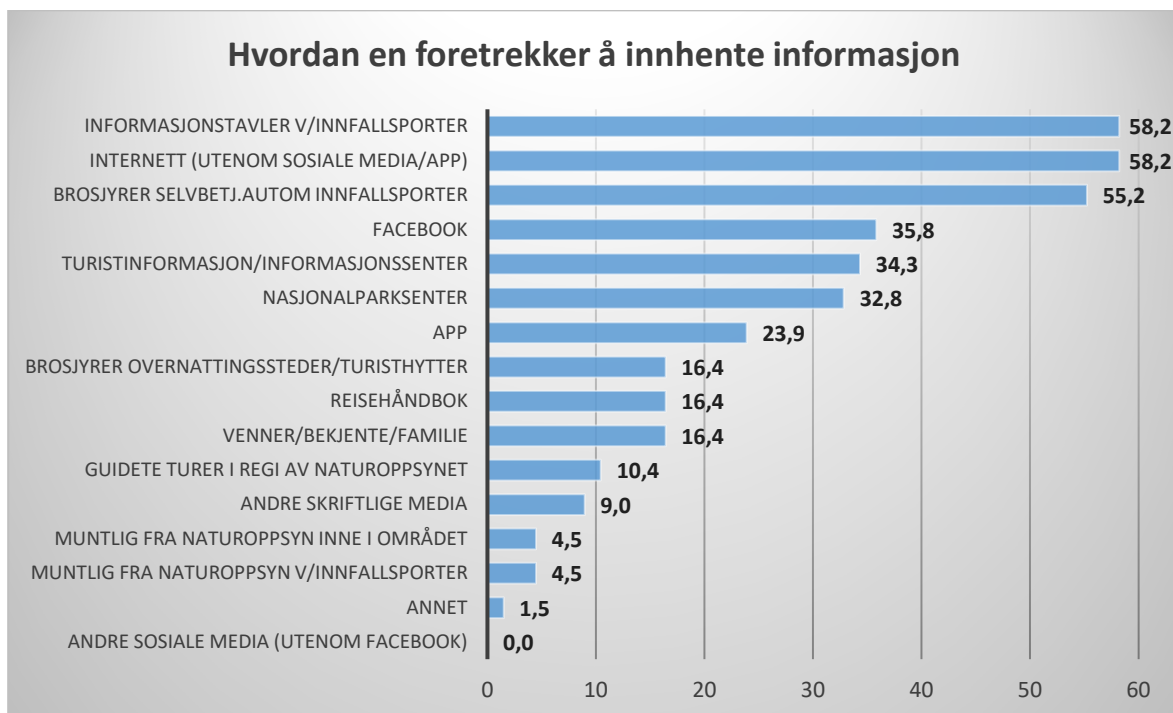
Figur 26. Når de besøkende i Fulufjellet foretrekker å motta informasjon dersom forvaltningsmyndigheten skulle gi mer informasjon om området oppgitt i prosent (N=67) (det var mulig å krysse av flere alternativ)

Kun en av de besøkende oppga å ikke være interessert i noen form for informasjon. Dette ser ut til å indikere at selv om bare en knapp tredjedel har innhentet informasjon før besøket sitt, er de besøkende interessert i informasjon om området. Figur 27 viser hva slags informasjon som er av interesse. Kart og turforslag er det klart mest ettersøkte temaene, tett fulgt av informasjon om spesielle attraksjoner. Litt over halvparten er også interessert i informasjon om kulturhistorien i området. Relativt mange – 44 % ønsker også å vite mer om verneformålet og hva som er tillatt/ikke tillatt innenfor nasjonalparken. Tilbudet av tjenester som overnatting, bispising og guidete turer/aktiviteter i og rundt parken er per i dag begrenset og det er også færre av de besøkende som etterspør informasjon om dette.

Figur 27. Hva slags informasjon de besøkende er interessert i, oppgitt i prosentandel av respondene (N=67).

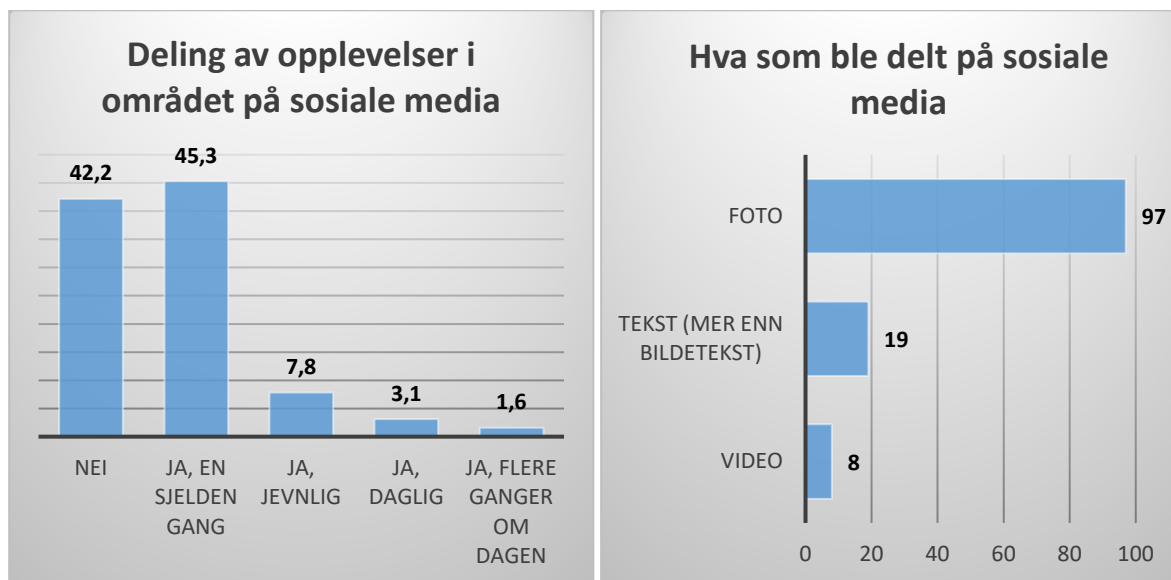
De besøkende ble også spurt om hvordan de fortrakk å innhente informasjon (Figur 28). I tråd med foretrukket tidspunkt for å motta/innhente informasjon (hjemme eller ved innfallsporter, se Figur 26) viser Figur 28 at *informasjonstavler ved innfallsportene*, *brosjyrer i selvbetjeningsautomater* og *internett* er de informasjonskanalene som flest foretrekker. De to førstnevnte er kanaler som forvaltningen i stor grad kan påvirke, og selvsagt dels også internett. *Brosjyrer på turisthytter* er lite foretrukket, men det er heller ikke så rart da det ikke finnes turisthytter på norsk side av nasjonalparken. De ulike formene for *informasjon fra naturoppsyn* er også i liten grad foretrukket.

Figur 28. På hvilke måter de besøkende foretrekker å innhente informasjon, oppgitt i prosentandel av de besøkende (N=67)

7.2 Bruk av sosiale media

Vi spurte om de besøkende hadde delt opplevelsene sine i Fulufjellet via sosiale media (Figur 29), og 57,8% hadde det. Litt overraskende var det at kun en person hadde delt flere ganger om dagen og at de fleste kun hadde delt en sjelden gang. Bilder var den klart mest vanlig måten å dele opplevelser på (97 %), nesten samtlige av de som hadde brukt sosiale medier hadde delt bilder. I underkant av 20 % hadde delt tekst, mens en liten andel på 8 % hadde delt video.

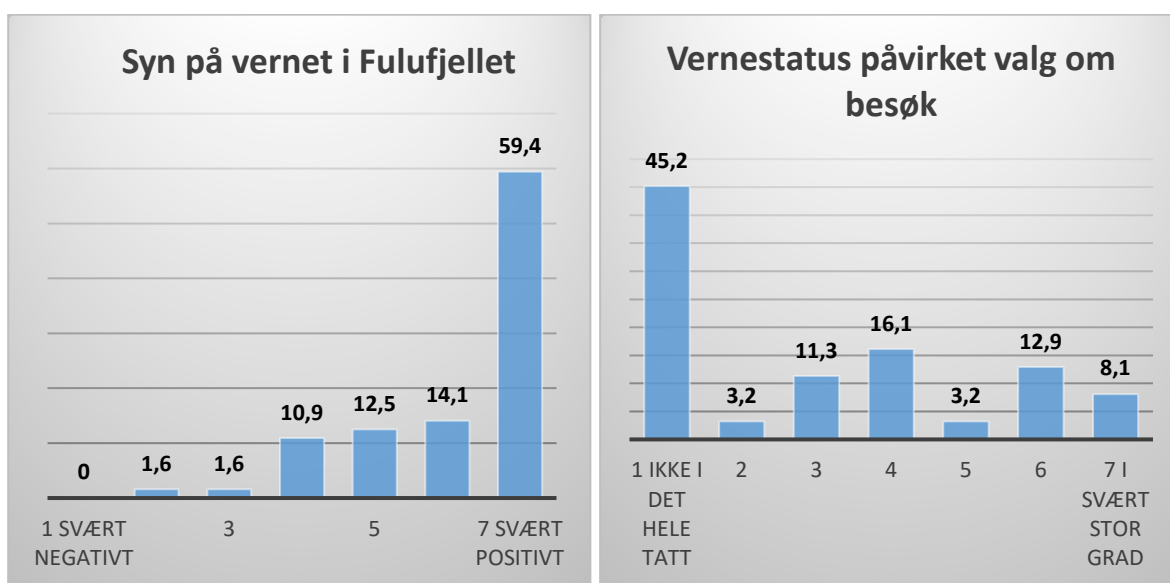

Figur 29. Prosentfordeling som viser hvorvidt brukerne delte sine opplevelser i Fulufjellet via sosiale medier (N=64) til venstre, og hva de som delte hadde delt (N=37) til høyre (oppgitt i prosent).

8 Opplevelse av dagens tilstand i Fulufjellet

8.1 Fulufjellet som nasjonalpark og villmarksområde

Hele 96,7 % av brukerne visste at Fulufjellet var vernet som nasjonalpark før de besøkte området. I svenske Fulufjället var tilsvarende prosentandel 88,3% (Fredman & Wikström 2014). Langt på vei de fleste besøkende i norske Fulufjellet synes det er positivt at Fulufjellet er nasjonalpark (se Figur 30), og ingen oppga at de synes det var direkte negativt. Samtidig hadde det faktum at området er nasjonalpark relativt sett mindre betydning for at de valgte å besøke området. Førtifem prosent oppga at det ikke hadde betydning i det hele tatt og gjennomsnittskåren var 3,0. For ca. 20 % hadde det ganske stor betydning at området er nasjonalpark. Dersom vi sammenligner nordmenn og utlendinger finner vi at nasjonalparkstatusen har langt større betydning for utlendinger ($M=4,76$) enn for nordmenn ($M=2,33$)³¹. Fulufjellet blir i relativt stor grad oppfattet som et villmarksområde. En av tre (32,8 %) opplever hele området som villmark, mens 65,6% opplever deler av området som villmark ($N=64$).

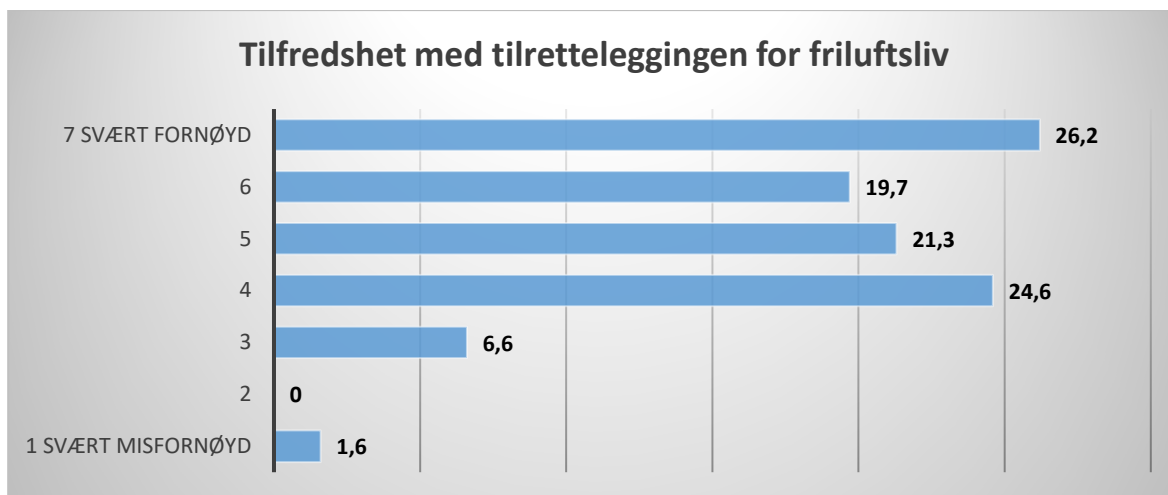

Figur 30. Hvilken innstilling brukerne har til at Fulufjellet er vernet som nasjonalpark ($N=64$) oppgitt i prosent til venstre, og hvorvidt det at Fulufjellet er nasjonalpark har påvirket valget om å komme til området ($N=62$) oppgitt i prosent til høyre.

8.2 Tilretteleggingen for friluftsliv

I etterundersøkelsen ble brukerne spurt om hvor fornøyd de var med tilretteleggingen for friluftsliv i Fulufjellet (Figur 31). Nesten alle svarer at de i en eller annen grad er fornøyd og gjennomsnittskår for spørsmålet var på 5,3. Dette indikerer at brukerne generelt sett er ganske fornøyd. Likevel oppga 38% ($N=63$) at det var ting de mente burde forbedres når det gjaldt tilretteleggingen for friluftsliv. Mange påpeker at de ønsker flere stier, merking og skilting. For fullstendig liste over forslag til forbedringer se vedlegg 3.

³¹ $T(60)=-4.55$, $p<0.001$

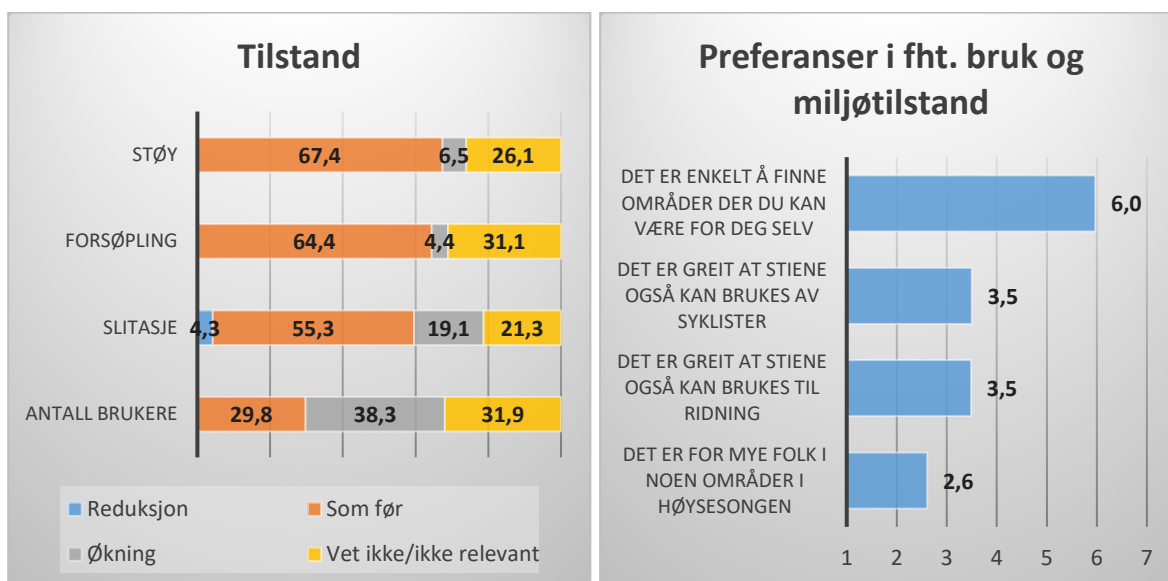

Figur 31. Prosentandel for hvor fornøyde brukerne er med tilretteleggingen for friluftsliv i Fulufjellet nasjonalpark, oppgitt på en skala fra 1 svært misfornøyd til 7 svært fornøyd (N=61).

8.3 Forstyrrende opplevelser

Brukerne ble spurt om de hadde opplevd noe de synes var forstyrrende eller negativt under besøkene siste år. Kun 10 % oppga at de hadde hatt slik opplevelser. Det som ble nevnt var søppel, hogst, løse hunder, nedringing av vardestein og dårlig vedlikehold av sti – se for øvrig vedlegg 4 for liste over hvor disse forstyrrende opplevelsene fant sted.

De som hadde besøkt området tidligere ble også spurt om de hadde opplevd endringer i forhold til antall brukere, slitasje, søppel og støy (Figur 32). Det er til dels relativt store prosentandeler som ikke har noen formening (de gule seksjonene) for alle de fire tilstandsvariablene. Støy og forsøplingssituasjonen oppleves imidlertid relativt likt som før (oransje seksjoner). For slitasje er det også over halvparten som opplever at tilstanden er som før, men nesten 20 % mener det er mer slitasje (grå seksjon). Merk også at dette er det eneste elementet der noen mener det har vært en reduksjon, prosentandelen er dog liten. *Antall brukere* er det forholdet der de besøkende opplever de største endringene. Nesten 40 % mener at det har vært en økning i antall brukere.

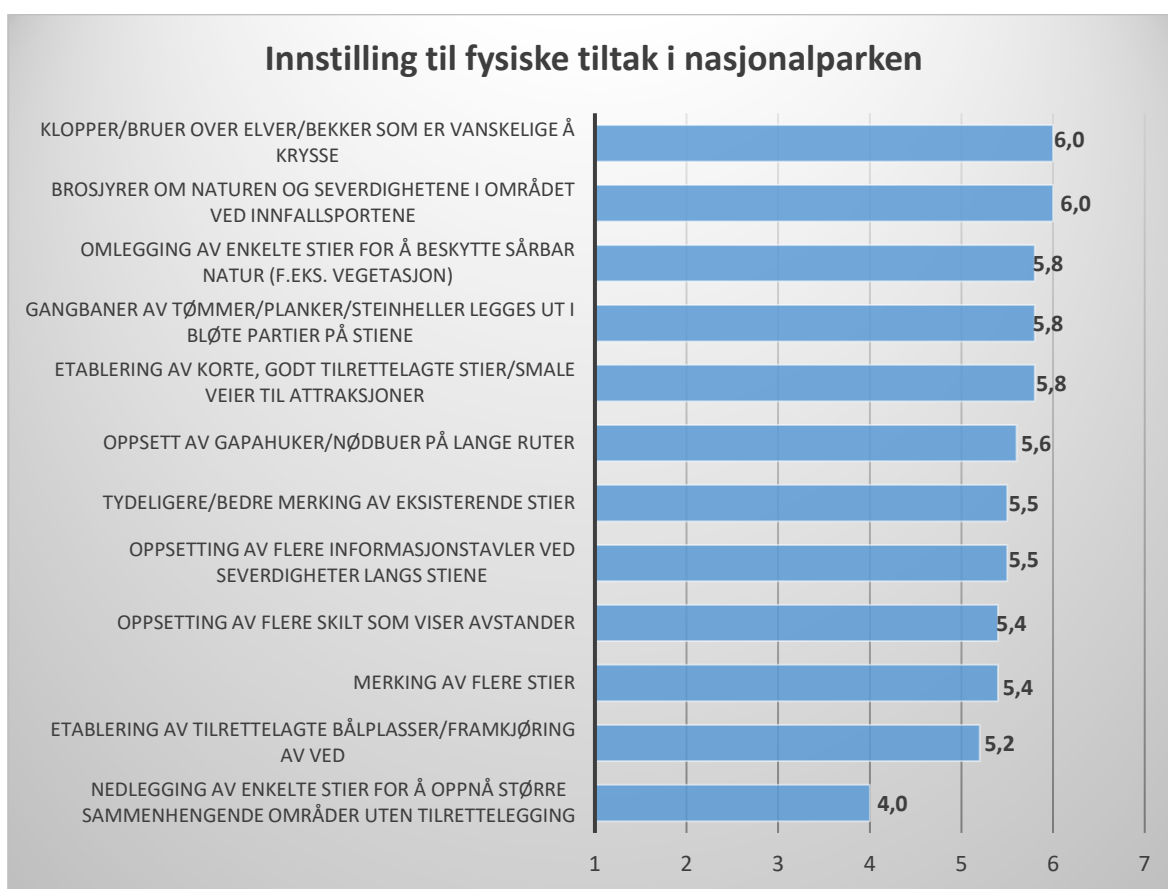

Figur 32. Opplevelsen av hvorvidt tilstand i området har endret seg (N=45-47) til venstre (oppgitt i prosent) og brukerens preferanser for bruk og miljøtilstand til høyre – oppgitt som gjennomsnittsskår på en skala fra 1 helt uenig til 7 helt enig.

9 Synspunkt på forvaltning og tilrettelegging

I etterundersøkelsen ble brukerne bedt om å ta stilling til hvorvidt de var positive eller negative til ulike **fysiske tiltak** i nasjonalparken og til **utvikling av tilbud** i og i nærheten av verneområdet. Svarene skulle angis som en tallverdi fra 1 *svært negativ* til 7 *svært positiv*.

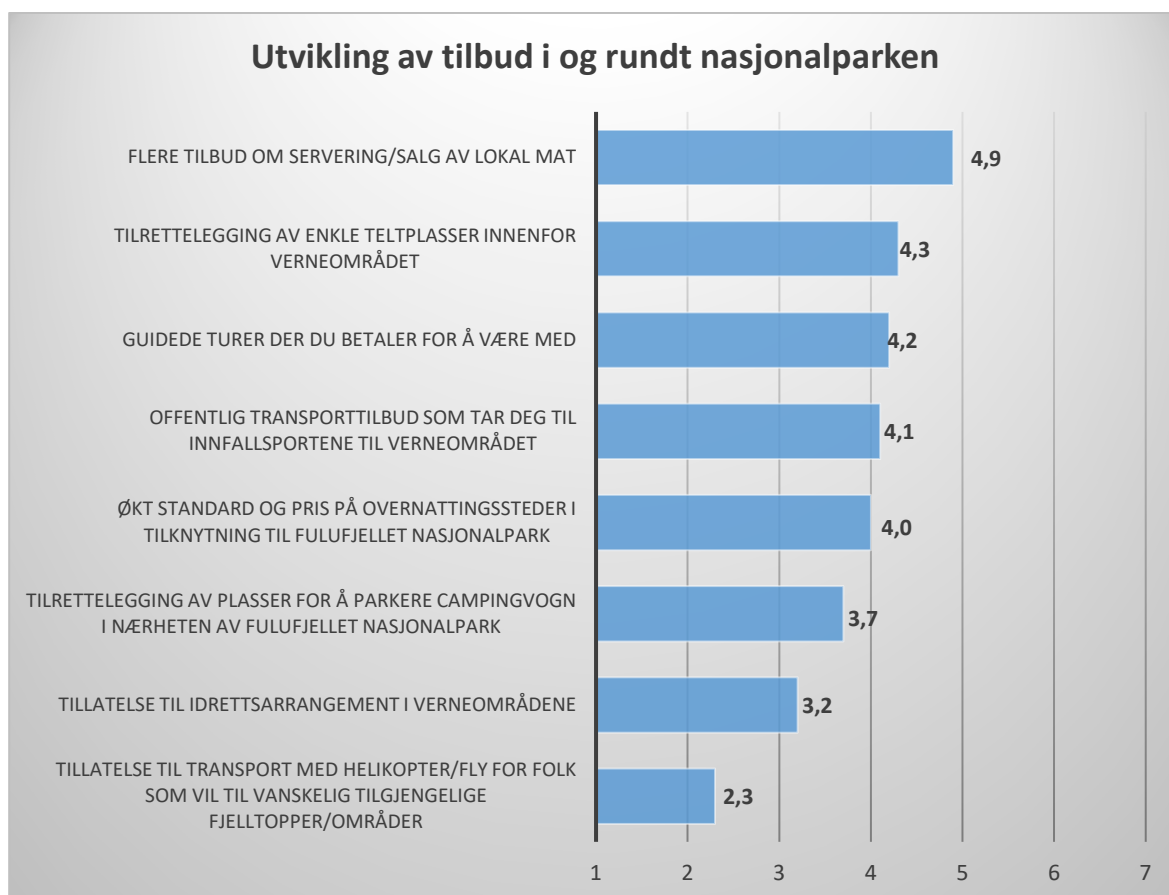
Figur 33 viser gjennomsnittskår for de ulike fysiske tiltakene. Generelt ser en at brukerne er positive til samtlige tiltak med unntak av *nedlegging av stier for å oppnå større sammenhengende områder uten tilrettelegging* – som får en skår akkurat på middelveien. *Omlegging av stier for å verne sårbar natur* er brukerne derimot positive til, det er faktisk det tiltaket som oppleves mest positivt bak *klopper/bruer over bekker og brosjyrer om naturen og severdighetene ved innfallsportene*. *Gangbaner av tømmer/planker/steinheller legges ut i bløte partier på stiene* og *etablering av korte, godt tilrettelagte stier/småle veier til attraksjoner* får også en lite høy gjennomsnittsverdi som omlegging av stier. Med unntak av områdene rundt Storbekkåsen, Brynflået/Brynvegen og dels ved Bjønemorsetra, er stimerking og skilt som viser avstander relativt sparsomt. Brukerne er i stor grad positive til å øke antallet merkede stier og skilting.

Figur 33. Gjennomsnittskår for hvordan en som bruker ville stille seg til ulike fysiske tiltak i Fulufjellet nasjonalpark på en skala fra 1 *svært negativ* til 7 *svært positiv* (N=63)

Når det gjelder utvikling av tilbud i og rundt nasjonalparken er respondentene mer nyanserte i forhold til hvilke tiltak de er positive og negative til (Figur 34). Brukerne er mest negative til *helikopter/flytransport for folk som vil til vanskelig tilgjengelige områder* og til å *tillate idrettsarrangement i parken*. Dette er i tråd med det en har funnet i undersøkelser i andre nasjonalparker (se Vorkinn 2016). Dette er tiltak som er svært utradisjonelle (og relativt lite sannsynlige) i norsk sammenheng og de bryter således lett med den klassiske naturforvaltningstankegangen som har preget verneområdeforvaltningen. *Tilrettelegging av plasser for å parkere campingvogn* i

nærheten av Fulufjellet får også en skår litt under gjennomsnittet. Tilbud om servering/salg av lokal mat skiller seg ut som det tiltaket brukerne er klart mest positive til. Deretter følger tilrettelegging av enkle teltplasser innenfor verneområdet og guidede turer der du betaler for å være med. At offentlig transporttilbud som tar deg til innfallsportene til verneområdet og økt standard og pris på overnattingssteder havner på middelverdien er nok logisk med tanke på at disse tilbudene per i dag er ganske begrenset. I tillegg til at mange av brukerne har tilgang til hytte i områdene rundt Fulufjellet og således trolig i noe mindre grad vil føle det relevant å vurdere disse tiltakene.

Figur 34. Gjennomsnittsskår for hvordan en som bruker ville stille seg til utvikling av ulike tilbud i og rundt Fulufjellet nasjonalpark på en skala fra 1 svært negativ til 7 svært positiv (N=63)

10 Sammenligning av de ulike innfallsportene

10.1 Indikatortabell for innfallsportene

Tabell 7 viser indikatorsettet basert på selvregistreringsundersøkelsen for de to innfallsportene Storbekkåsen og Brynvegen, og for de øvrige 6 innfallsportene slått sammen (øvrige). Sammenlåingen av er gjort fordi hver lokalitet alene har for få innsamlede svar til at det vil gi mening å se på indikatorene. Sammenlåingen er også ansett legitim fordi disse seks innfallsportene har mange likehetstrekk i form av liten bruk, beliggenhet, tilrettelegging og trolig attraktivitet (se for øvrig beskrivelse av de ulike lokalitetene under kapittel. 2.1.1. Eventuelle ulikheter mellom disse seks vil naturligvis ikke bli synlige ved en sammenslåing). Sammenstillingen gjør det mulig både å se etter indikatorer/kjennetegn for en bestemt innfallsport, men gir også en fin mulighet til å se på likheter og ulikheter innfallsportene imellom. Under blir noen av disse indikatorene/variablene utdypet med egen tekst og figur.

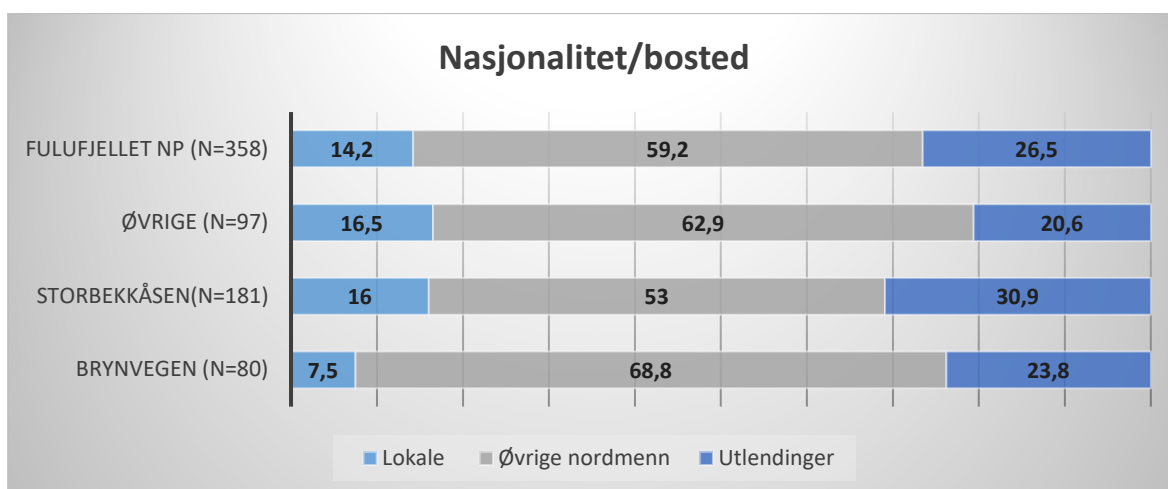
Tabell 7. Indikatorsett som viser karaktertrekk ved brukerne i Fulufjellet nasjonalpark sommeren 2016, vist for de ulike innfallsportene.

	Storbekkåsen (n=181)	Brynvegen (n=80)	Øvrige (n=97)
Andel nordmenn	69,1	76,3	79,4
Andel lokale	16	7,5	16,5
Andel førstegangsbesøkende	28,7	18,7	11,3
Andel som er på dagstur	98,2	93,6	93,8
Varighet dagstur (gj.snitt)	2,4 timer	3,6 timer	3,6 timer
Varighet flerdagerstur(gj.snitt)	-	-	-
Organisert tur	0,6	5,1	0
Går for det meste på sti	78,2	59	55,2
Går både på og utenfor sti	20,7	37,2	30,2
Går for det meste utenfor sti	1,1	3,8	14,6
Andel lav-purister	76,6	66,2	67,5
Andel mellom-purister	19,7	22,1	20
Andel høy-purister	3,6	11,8	12,5
Overnatter i nasjonalparken	6,1	7,6	8,3
Kvinneandel	50,8	50	33,7
Barn under 15 år m/ i følget	34,8	10,1	19,8

10.2 Utvalgte indikatorer

Bosted/nasjonalitet

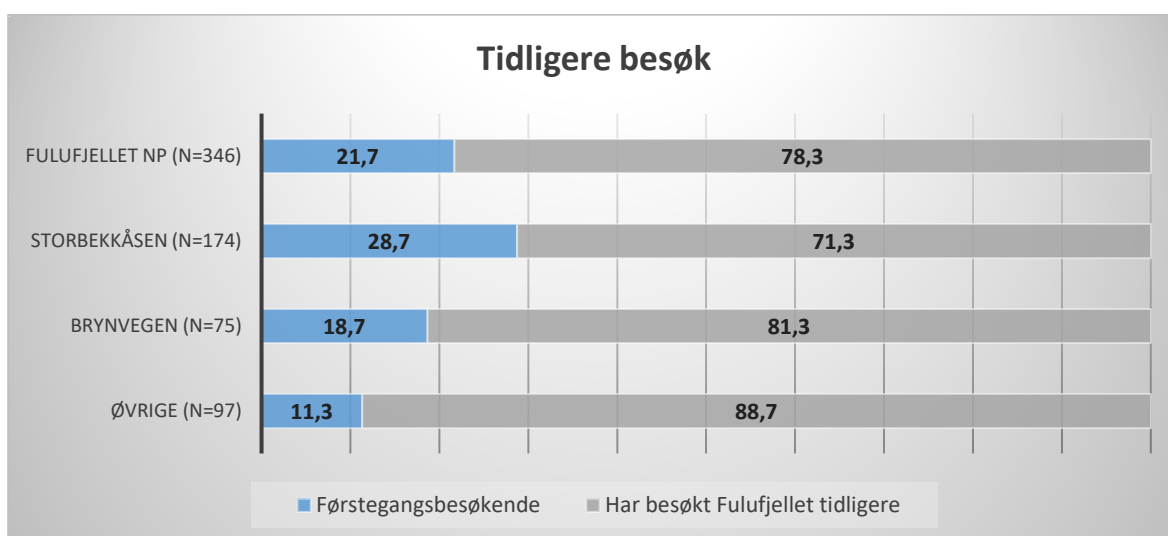
Det er noen forskjeller mellom innfallsportene når det gjelder nasjonalitet (se Figur 35). Det var flest utenlandske besøkende ved Storbekkåsen og færrest ved de øvrige innfallsportene samlet. De øvrige innfallsportene samlet har større andel nordmenn enn Brynvegen, og spesielt Storbekkåsen. Dette gir mening med tanke på at de øvrige innfallsportene i større grad krever lokal kjennskap og er mindre tilgjengelige enn Brynvegen og Storbekkåsen. Det er mindre sannsynlig at utlendinger som ikke er kjent i området vil lete seg fram til de mer utilgjengelige/ukjente innfallsportene. Andelen lokale er omtrent lik ved både Storbekkåsen og de øvrige samlet og andelen er tilnærmet like som for området som helhet. Dette indikerer at ikke bare de mindre kjente lokalitetene, men også Storbekkåsen er populær blant de lokalt bosatte. Selvregistreringskassa ved Brynvegen var plassert et stykke fra parkeringsplassen og vi antok på forhånd at det ville være en del hytteiere som brukte stien her, den høye andelen øvrige nordmenn kan indikere dette.

Figur 35. Prosentandeler for bosted/nasjonalitet samlet for nasjonalparken, og for de ulike innfallsportene (N=358).

Tidligere besøk

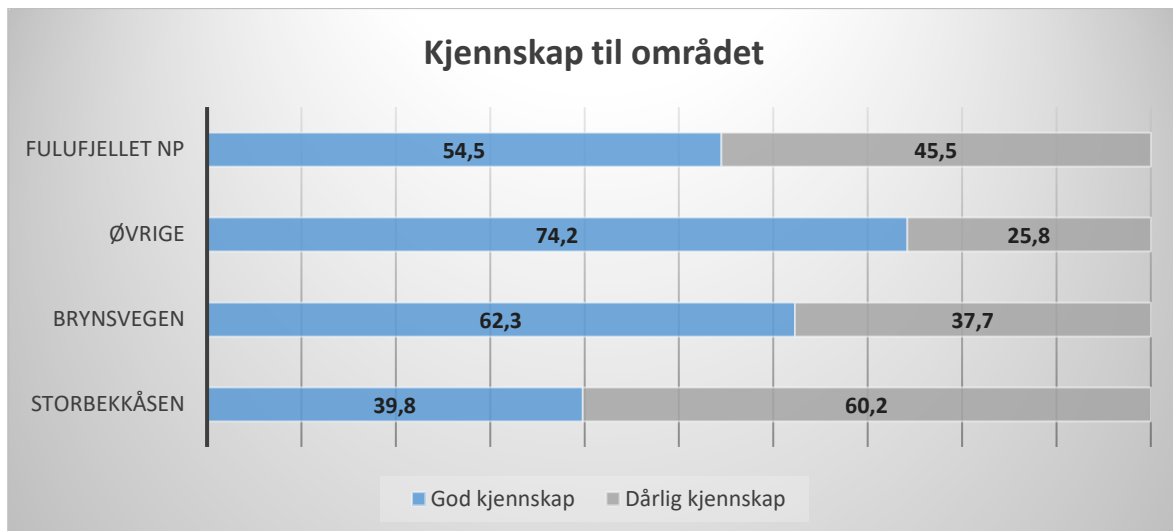
Som en parallell til nasjonalitet/bosted var andelen førstegangsbesøkende betydelig høyere ved Storbekkåsen enn ved både Brynvegen og de øvrige innfallsportene samlet (se Figur 36). Nesten 30 % av brukerne ved Storbekkåsen var i Fulufjellet for første gang, mens for de øvrige innfallsportene samlet, var kun 11,3 % førstegangsbesøkende. Det er samtidig viktig å se på fordelingene for hele nasjonalparken samlet og huske at andelen førstegangsbesøkende generelt er relativt lav sammenlignet med en del andre nasjonalparker. Også ved Storbekkåsen var det såpass mange som 71,3 % som hadde vært i Fulufjellet tidligere.

Figur 36. Prosentandeler førstegangs- og flergangsbesøkende vist for nasjonalparken samlet og for de ulike innfallsportene.

Kjennskap til Fulufjellet

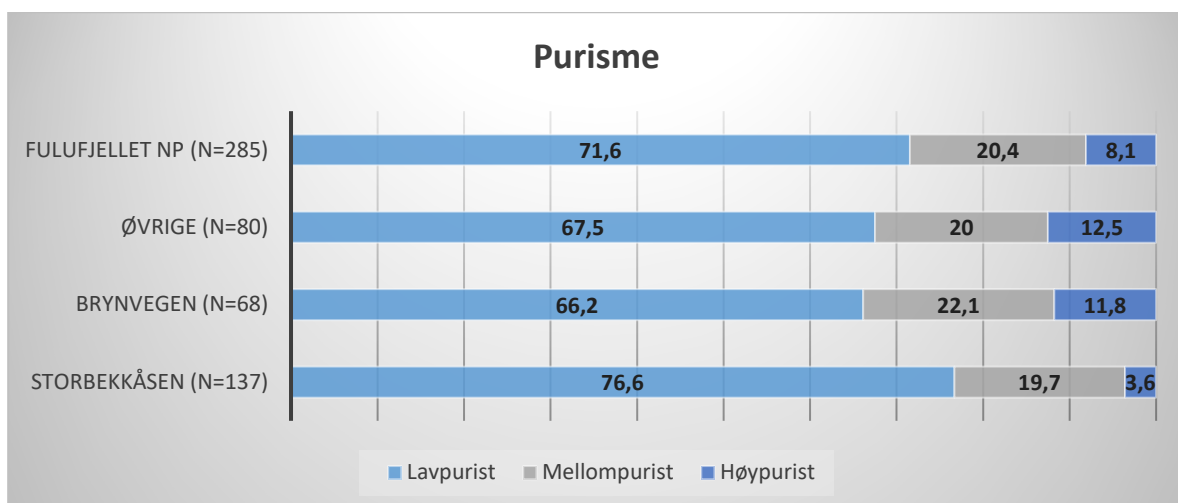
I samsvar med funnene i de to figurene over viser Figur 37 at det var tilsvarende forskjeller mellom innfallsportene når det gjaldt hvor god kjennskap brukerne oppga at de hadde til Fulufjellsområdet. Brukerne av de øvrige innfallsportene samlet hadde gjennomsnittlig bedre kjennskap til Fulufjellet enn brukerne ved Brynvegen, som igjen hadde større kjennskap enn brukerne ved Storbekkåsen.

Figur 37. Prosentandeler for hvilken kjennskap de besøkende mener de har til Fulufjellområdet, vist for nasjonalparken samlet og for de ulike innfallsportene (N=345).

Purisme

Når det gjelder purisme vises en tredeling for de tre lokalitene og for nasjonalparken samlet i Figur 38. Andelen mellompurister er relativt jevn for alle de tre lokalitetene, på omtrent 20 %. Den største andelen lavpurister (altså de som foretrekker høy grad av tilrettelegging) finnes ved Storbekkåsen, mens andelen høypurister (altså de som foretrekker mindre grad av tilrettelegging) er vesentlig større både ved Brynsvegen og ved de øvrige innfallsportene samlet.

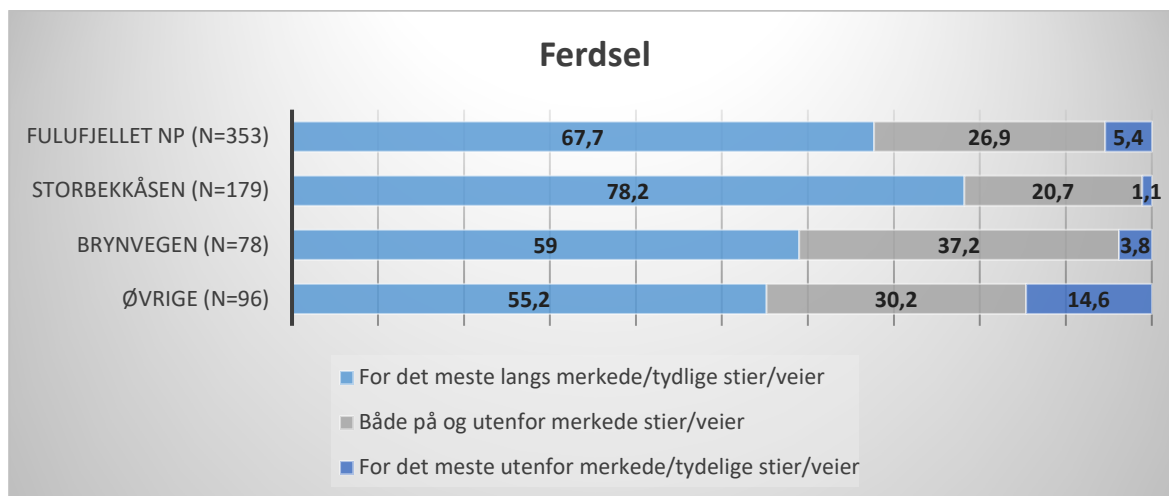

Figur 38. Prosentandeler for de ulike purismeklassene, vist for nasjonalparken samlet og for de ulike innfallsportene.

Bruk av sti og terreng

Figur 39 viser bruken av terreng og sti for de ulike innfallsportene. Ved de øvrige innfallsportene samlet er andelen som for det meste går utenfor sti hele 14,6 %, noe som er relativt høyt. Samtidig er også andelen som oppgir at de for det meste bare går langs merket sti lavest med 55,2%. I motsatt ende finner vi Storbekkåsen, her er det kun 1 % som oppga at de for det meste går i terrenget, mens nesten 80 % oppga at de for det meste alltid gikk langs merket sti. Brynsvegen havner i en slags midtkategori, og har størst andel som oppga at de både går på og utenfor sti med 37,2 %. At brukerne ved Storbekkåsen i større grad går på sti enn brukerne av

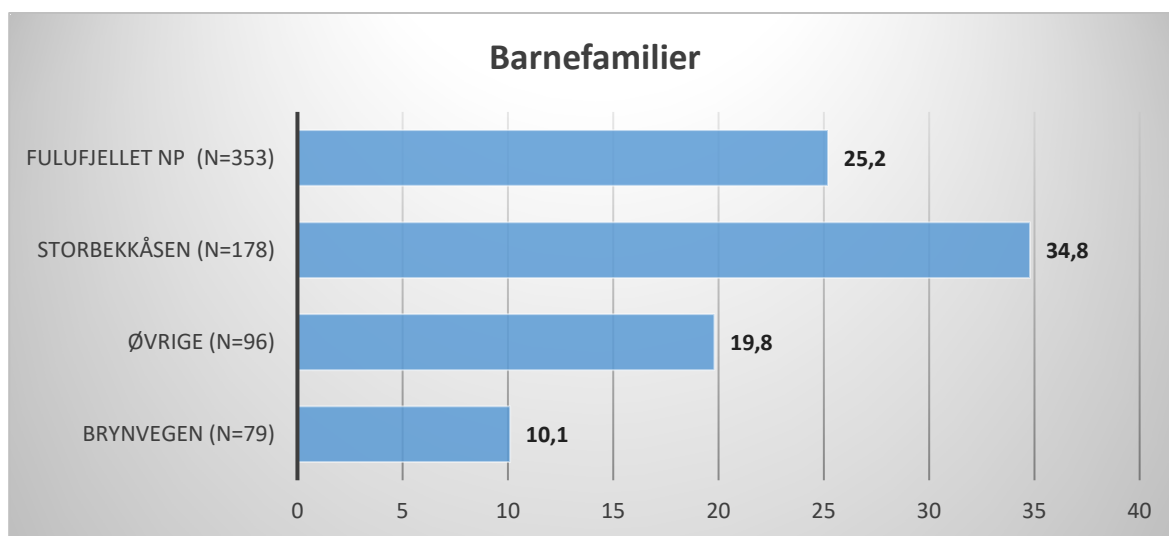
Brynvegen og de øvrige innfallsportene understøtter også at brukerne ved de øvrige innfallsportene, og dels Brynvegen er mer puristiske enn brukerne ved Storbekkåsen.

Figur 39. Prosentandeler for de ulike purismeklassene, vist for nasjonalparken samlet og for de ulike innfallsportene.

Barn i følget

Det var relativt store forskjeller også når det gjaldt hvilke innfallsporter barnefamiliene benyttet (se Figur 40). Storbekkåsen er helt klart den lokaliteten som tiltrekker flest barnefamilier, mens Brynvegen i relativt liten grad ser ut til å være attraktiv for barnefamiliene. Det er verdt å merke at selvregistreringskasse ved Brynvegen var plassert et stykke fra parkeringsplassen (anslagsvis 1 km, se ytterligere beskrivelse av lokaliteten under kapittel 2.1.1) slik at enkelte med mindre barn kanskje velger å gå kortere. En kilometer er likevel ikke skrekkelig langt, og stien er her relativt tydelig og bred. Tilretteleggingen ved Storbekkåsen med gapahuk, bål plass osv. kan tenkes å gjøre denne innfallsporten mer attraktiv for barnefamilier sammenlignet med Brynvegen selv om selve stien ved de to områdene er relativt lik. Andelen med barn i følget var klart høyest nettopp ved Storbekkåsen. Ved de øvrige innfallsportene samlet er andelen knappe 20 %, noe som er litt under snittverdien for hele parken.

Figur 40. Prosentandel besøkende med barn i følget, vist for nasjonalparken samlet og for de ulike innfallsportene.

11 Sammenfatning

Gjennomgang av de dataene som ble samlet inn gjennom brukerundersøkelsene i Fulufjellet sommeren 2016 viser på mange måter et ganske entydig bilde av bruken og brukeren, dog med noen variasjoner. Brukerundersøkelsene verifiserer i stor grad det inntrykket forvaltningen allerede har om bruken i området. Generelt sett er det få besøkende i Fulufjellet sammenlignet med andre norske nasjonalparker og også sammenlignet med svenske Fulufjället. Området domineres i stor grad av norske brukere, andelen utlendinger er lav og utgjøres i det store og hele av svensker. Dette er ganske ulikt det en ser i svenske Fulufjället der langt flere av de besøkende er utenlandske og der nordmenn utgjør en langt mindre andel. Mange av brukerne på norsk side, har en tilhørighet til området i form av å eie/ha tilgang til hytte eller være bosatt i Trysil kommune. Dette betyr også at andelen førstegangsbesøkende er ganske lav, noe som også står i sterk kontrast til svenske Fulufjället der over 55% av de besøkende besøkte området for første gang. Som en naturlig følge av den høye andelen hytteeiere er også en overveiende andel av overnattingsdøgnene på hytter (og eventuelt setre) i områdene rundt nasjonalparken. Sesongbruken gjenspeiler til dels også hyttebruken i området, ved at det er en høysesong fra midt i juli til midt i august, men kanskje spesielt ved at trafikken faktisk er størst i høstferie-ukene i begynnelsen av oktober.

Bruken er relativt tradisjonell, interessen for tur- og høstingsfriluftsliv er stor og store andeler av de besøkende oppga at de gjennom året hadde drevet nettopp slike aktiviteter. Dette er i tråd med målene i forvaltningsplanen³² som vektlegger at det er den «klassisk» norske friluftslivstradisjonen med enkel og relativt liten tilrettelegging som skal være prinsippet i nasjonalparken. I forvaltningsplanen vektlegges også mulighetene for å kunne oppleve urørt natur og ha «villmarksopplevelser». I så måte ser Fulufjellet i dag på mange måter ut til å leve opp til disse målene da over 95 % brukerne opplever hele eller deler av Fulufjellet som et villmarksområde.

Brukernes ønsker når det gjelder tilretteleggingstiltak innenfor verneområdet er i stor grad i tråd med målsetningen i forvaltningsplanen for nasjonalparken. I forvaltningsplanen nevnes for eksempel informasjonsplakater ved innfallsporter, informasjonsbrosjyrer og merkede og vedlikeholdte stier, inkludert klopping/bruere (sistnevnte i all hovedsak langs allerede etablerte stier). Brukerne er også relativt positive til oppsett av gapahuker/nødbuer og bålplasser, slike tiltak nevnes ikke i forvaltningsplanen. Om slike tiltak er ønskelig og i tråd med bevaringsmål er noe som kan diskuteres i det løpende forvaltningsarbeidet. Det å oppleve bruks- og kulturhistorien i området var et av de mindre viktige motivene per i dag, likevel er det ganske mange som ønsker informasjon om den lokale kultur- og brukshistorien i området. Kulturminnekartleggingen som er planlagt i området vil kunne være et viktig bidrag i så måte. På sikt vil en kanskje kunne gjøre mer ut av kultur- og brukshistorien. Et eksempel kan være de mange gamle ferdselsårene som krysser grensen, og i tillegg til å merke dem slik det er lagt opp til i forvaltningsplanen kan også mer informasjon om bruken kanskje være et aktuelt forvaltningstiltak.

Når det gjelder områdebruken viser både antall innsamlede kort, telle-data og de besøkendes svar om sin bruk av området at ferdselen i dag i all hovedsak er knyttet til området i sør, ved Brynvegen, og spesielt Storbekkåsen. Over 80 % av ferdselen foregår ved disse tre tellelokalitetene (en teller ved Storbekkåsen, og to tellere ved Brynvegen) og om noen deler av Fulufjellet kan kalles «turist»-vennlig så er det i disse sørlige områdene. Dette står i fin harmoni til forvaltningsplanen som peker ut Storbekkåsen som hoved-innfallsport. De øvrige seks innfallsportene har alle meget sparsom bruk og er trolig mer attraktiv for lokale brukere som av ulike årsaker beveger seg utenfor sti/vei og som har god kjennskap til området. Førstegangsbesøkende, barnefamilier og utlendinger velger i stor grad Storbekkåsen og ser ut til å preferere den tilretteleggingen som finnes der. Brukere som kjenner områdene bedre og som i større grad beveger seg

³² Alle henvisninger til «forvaltningsplanen» er til forslaget til forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark – datert oktober 2014, som er å finne på http://nasjonalparkstyre.no/Documents/Fulufjellet_dok/Forvaltningsplanen%20for%20Fulufjellet%20NP/Fulufjelletplan-31.10.14.pdf [lesedato: 28.03.17]

utenfor sti/vei og i mindre grad foretrekker tilretteleggingstiltak velger andre innfallsporter enn Storbekkåsen og til dels Brynvegen.

Bruken i området per i dag tilsier at en har gode muligheter til å forvalte ulike former for bruk i den norske delen av Fulufjellet. En liten andel brukere vil i større grad foretrekke mindre «turistifiserte» områder der tilretteleggingen holdes minimal og der områdene således også vil fremstå som mer «urørte». Hovedmengden besøkende bruker i dag områdene ved Storbekkåsen og de foretrekker i større grad å gå på sti og ønsker større grad av tilrettelegging. Slik bruk er lettere å forvalte, kanalisere og lede enn bruk som foregår utenfor sti. Samtidig er det viktig å huske at naturopplevelse, opplevelse av natur og villmark, i tillegg til kontemplative verdier som stillhet og ro er de motivene som var viktigst for brukerne. I forvaltningsstrategier er det viktig å ivareta disse forholdene samtidig som en eventuelt iverksetter forvaltningstiltak for å nå forvaltningsmålene for området. Forvaltningen er allerede forut for brukernes ønsker når det gjelder informasjon; en informasjonsbrosjyre er nylig laget og sammen med mere informasjon ved innfallsportene med kart, turforslag og beskrivelse av spesielle attraksjoner vil man trolig i stor grad innfri de informasjonsønsker brukerne har.

I forvaltningsplanen, og også i arbeidet med en omforent besøksforvaltning, er det en uttalt visjon at en ser for seg at bruken også på norsk side kan eller skal øke. Nye og andre brukergrupper enn de som finnes i dag kan da tenkes å komme til. Dersom en ønsker at den bruken som finnes i dag skal bestå må en ha en bevisst holdning til dette fra starten når en eventuelt gjør tiltak for å øke attraktiviteten til norske Fulufjellet. At ulike deler av parken som helhet (norsk og svensk side) markedsføres for ulike brukere vil kunne være et tiltak. Dette er jo også noe en gjennomsoneringen på svensk side allerede er bevisst.

Brukerundersøkelsene som er gjennomført sommeren 2016 vil være et viktig referansegrunnlag for utviklingen framover. Det at undersøkelsene er gjennomført såpass tidlig og mens bruken er lav gir fine muligheter for å se eventuelle endringer og å kunne vurdere hvordan eventuelle forvaltningstiltak fungerer i framtiden. Utfordringen ligger å nå en rekke ulike typer vernemål som ikke alltid er compatible. Fulufjellet med sin beskjedne, og per i dag godt dokumenterte bruk, har gode forutsetninger for å utvikle en besøks- og forvaltningsstrategi der ulike hensyn ivaretas på en god måte.

12 Referanser

- Andersen, O. & Gundersen, V. (2016). Brukerundersøkelse i Hallingskarvet. – resultater fra en spørreundersøkelse - NINA Kortrapport 17. 36 s. + vedlegg
- Andersen O., Gundersen V., Wold L.C. & Stange, E. (2014). Monitoring visitors to natural areas in wintertime: issues in counter accuracy. *Journal of sustainable tourism*, 22/4, 550-560 pp.
- Andersen, O., Gundersen, V. & L. C. Wold. (2010). Ferdsel i Nordfjella sommeren 2010 - Resultater fra ferdselstelling og brukerundersøkelser – NINA Rapport 703. 60 s.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. Sage publications.
- Fredman P. & Wikström D. (2014). Besök och besökare i Fulufjällets nationalpark sommaren 2014 (med jämförelser åren 2001 och 2003). ETOUR.
- Fredman, P., Romlid U., Emmelin L. & Yuan M (2009). Who are the non-compliance? An analysis of non-compliance with on-site monitoring methodology at Fulufjället National Park. Forskningsprogrammet friluftsliv i förändring. Rapport nr. 9.
- Gundersen, V., Andersen, O., Wold, L. C., Nerhoel, I., Fangel, K., Vistad, O. I. & K. R. Båttstad (2013A). Ferdsel i Snøhettaområdet – Del 1. Dokumentasjonsrapport fra 12 spørreundersøkelser – NINA Rapport 933. 101 s.
- Gundersen, V., Nerhoel, I., Strand, O. & M. Panzacchi (2013B). Ferdsel i Snøhettaområdet – Sluttrapport. NINA Rapport 932. 70 s.
- Gundersen, V., Nerhoel, I., Wold, L. C. & A. J. Mortensen (2013C). Ferdsel i Snøhettaområdet –Del 2. Fokusområder og lokaliteter- NINA Rapport 934. 133 s.
- Kaxrud Wilberg, K.A. (2010). Bortfallsstudie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. En test av selvregistreingskasser som metode for registrering av ferdsel i naturområder. Masteroppgave. Ås: INA-UMB. 39. S + vedlegg.
- Vistad, O.I. (1995). I skogen og I skolten – ein analyse av friluftsliv, miljøoppleving, påverknad og forvaltning i Femundsmarka, med jamføringer til Rogen og Långfjället. Dr. Grads-avhandling i geografi, Universitetet i Trondheim.
- Vistad, O.I. & Vorkinn, M. (2012). The wilderness purism construct – experiences for Norway with a simplified version of the purism scale. *Forest Policy and Economics* s9/39-47.
- Vistad, O.I., Gundersen, V. & Wold, L.C. (2014). Brukerundersøkelser i Hallingskarvet og Vangerhalvøya nasjonalparker, sommeren 2014. NINA Rapport 1109. 54 s + vedlegg.
- Vorkinn, M (2016). Bruk og brukere i Femundsmarka og Gutulia sommeren 2015. Rapport, fylkesmannen i Hedmark.
- Vorkinn M. & Andersen O. (2010) Besøkende i Rondane og Dovre nasjonalparker – sommeren 2009. Resultater fra selvregistreringskasser og automatiske ferdselstellere. NINA Lillehammer.
- Wold, L.C. & Selvaag S.K. (2017). Brukerundersøkelse i Sølen landskapsvernområde sommeren 2016. NINA rapport 1322.
- Wold, L.C., Gundersen V. og Fangel, K. (2014). Å, nå telte han deg også – er det noen vits da? Tidsskriftet utmark nr. 1&2 2014. www.utmark.org
- Wold, L. C., Gundersen, V., Nerhoel, I., Strand, O. Panzacchi, M., Dokk, J. G. & O. Andersen. (2012). Friluftsliv og turisme i Nordfjella villreinområde - NINA Rapport 850. 37 s.

Vedlegg 1 Selvregistreringskort

Fulufjellet 2016

Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet

1 DATO i dag: _____

2a Hvor er du bosatt?
Norge Postnummer: _____ Poststed: _____
Utenlands Land: _____

2b Kjønn og alder: 1 ☐ Kvinne _____ år 2 ☐ Mann _____ år

3a Hva er hovedformålet med denne turen? (seitt gjerne flere kryss)

a ☐ Fottur

b ☐ Tur til utkikkspunkt/opp

c ☐ Tur til riksgrensen

d ☐ Fisketur

e ☐ Se på dyre-/fuglelivet

f ☐ Komme til svenske Fulufjellet

g ☐ Jakttur

h ☐ Bær/soppstur

i ☐ Se særegen natur/landskap

j ☐ Ridetur

k ☐ Løpe/trene

l ☐ Annet, hva? _____

3b Varighet på turen? _____ timer, eller _____ dager

3c Hvordan har dere/skal dere ferdes på denne turen?

1 ☐ For det meste langs merkede/tydelige stier/veier

2 ☐ Både på og utenfor merkede/tydelige stier/veier

3 ☐ For det meste utenfor merkede/tydelige stier/veier

4a Hvor mange er du sammen med på denne turen (inkl. deg selv)? _____ pers.

4b Er turen en organisert tur?

1 ☐ Nei

2 ☐ Ja, hva slags gruppe/arrangør? _____

4c Er det barn under 15 år med i reisefølget?

1 ☐ Nei

2 ☐ Ja, antall barn _____ Alder på yngste barn _____ år

5 Skal du eller har du overnatta innenfor verneområdet (se kartet i midten) på denne turen

1 ☐ Nei

2 ☐ Ja, og hvordan overnattet du? _____

6 Hvor mange som/vintre har du vært i dette fjellområdet tidligere?

1 ☐ Aldri

2 ☐ Sommer, antall: _____

3 ☐ Vinter, antall: _____

7 Hvordan fikk du informasjon om Fulufjellet nasjonalpark?

1 ☐ Alltid visst om

2 ☐ Bekjente/Venner

3 ☐ Skriftlig media/bøker

4 ☐ Turistinformasjon

5 ☐ Internett/App

6 ☐ Nasjonalparksenter

7 ☐ Annet, hva? _____

8 Hvor godt vil du selv si at du kjenner Fulufjellområdet?

1 ☐ Meget godt

2 ☐ Ganske godt

3 ☐ Mindre godt

4 ☐ Dårlig

5 ☐ Ver ikke

9 Hvor fornøyd er du alt i alt med tilretteleggingen for friluftsliv i Fulufjellet nasjonalpark?

1 ☐ Svært misfornøyd

2 ☐ Misfornøyd

3 ☐ Verken eller

4 ☐ Fornøyd

5 ☐ Svært fornøyd

10 Se nå litt bort fra denne turen. Tenk deg at du skal gjennomføre en flertimers tur i et skogs-/fjellterreng om sommeren. Tenk deg at området er slik DU helst vil ha det – som om det var ditt "idealområde" for en slik tur. (ring an ett tall for hver linje)

Ville det være positivt eller negativt for deg:	Svært negativt					Nøytralt					Svært positivt				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
... at det finnes tilrettelagte leirplasser med do, ved, bål, søppeldunker															
... at du kan bli kvitt søppel i utplasserte søppeldunker															
... at det finnes merkede stier i området															
... at det er god skilling ved stistart og stikkryss i området															
... at det er lagt ned trestokker til å gå på der stien går over våt myr															
... at det finnes hytter med matservring og oppredde senger i området															
... at du møter mange andre friluftsfolk i løpet av turen															
... at du kan på milevis uten å møte et menneske															

11 Vi ønsker å sende ut et spørreskjema til et utvalg av de som har brukt Fulufjellet i sommer. Det er fint om du kunne tenke deg å gi ytterligere innspill til framtidig forvaltning av nasjonalparken, så vennligst oppgi email-adressa di under. På forhånd takk!

E-postadresse (bruk blokkbokstaver): _____

MANGE TAKK FOR HJELPEN – GOD TUR VIDERE!

Vedlegg 2 Etterundersøkelse

Velkommen til undersøkelse om Fulufjellet nasjonalpark!

I sommer besvarte du et kortfattet spørreskjema da du besøkte Fulufjellet nasjonalpark og du sa deg villig til å svare på flere spørsmål om din bruk av Fulufjellet - her kommer de! Dine svar er viktige for den framtidige forvaltningen og bruken av området. Vi håper du vil ta deg tid til å besvare hele undersøkelsen og er veldig takknemlig for ditt bidrag!

Hvilken tilknytning har du til Fulufjellet nasjonalpark?

- (1) ☐ Jeg er permanent bosatt i nærheten av Fulufjellet nasjonalpark (dvs. innenfor Trysil kommune)
- (2) ☐ Jeg eier/har tilgang til hytte/fritidsbolig/seter i nærheten av Fulufjellet nasjonalpark (dvs. innenfor Trysil kommune)
- (3) ☐ Jeg er tilreisende/utenlandsk (dvs. jeg er permanent bosatt UTENFOR Trysil kommune, og har heller ikke tilgang til hytte/fritidsbolig/seter i den nevnte kommunen)

BESØK I FULUFJELLET NASJONALPARK SISTE ÅR

Besøkte du Fulufjellet nasjonalpark en eller flere ganger siste år?

- (1) ☐ En gang
- (2) ☐ Flere ganger

Var du på...

- (1) ☐ Dagstur(er)
- (2) ☐ Flerdagerstur(er)
- (3) ☐ Både dagstur(er) og flerdagerstur(er)

Hva slags type tur(er) var flerdagersturen(e)?

- (1) ☐ En sammenhengende tur med ulike overnattingssteder
- (2) ☐ En tur der jeg overnattet på ett sted og gikk dagsturer fra dette stedet
- (3) ☐ En tur der jeg tok dagsturer fra ulike utgangspunkt til ulike turmål

Hvor mange dager var du i Fulufjellet nasjonalpark i løpet av det siste året...

...i vintersesongen: jul-påske? _____

...i vårsesongen: etter påske (t.o.m. mai)? _____

...i sommer/høstsesongen: juni-september? _____

...senhøstes: oktober-jul? _____

Hvor mange dager varte den lengste turen din i Fulufjellet siste år? (vi sikter her til turer til fots/på ski/sykkel osv.)

Hvordan inngikk besøket i Fulufjellet nasjonalpark i den turen du var på?

- (1) ☐ Det var hovedmålet med turen
 (2) ☐ Det var en del av en rundreise
 (3) ☐ Det var en avstikker på vei til/fra et annet sted

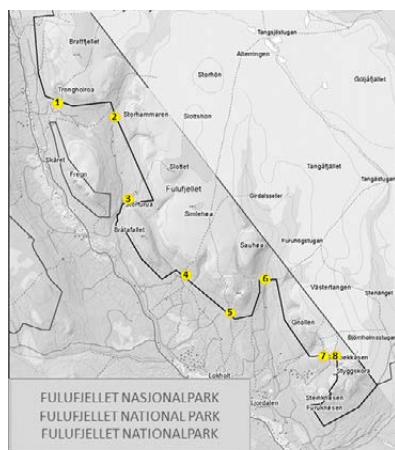
Når bestemte du deg for å besøke Fulufjellet nasjonalpark?

- (1) ☐ Mer enn 3 måneder før jeg dro hjemmefra
 (2) ☐ 1-3 måneder før jeg dro hjemmefra
 (3) ☐ Mindre enn en måned før jeg dro hjemmefra
 (4) ☐ Underveis på turen

Hva slags transportmiddel brukte du for å komme til Fulufjellet nasjonalpark?

- (1) ☐ Personbil
 (2) ☐ Offentlig transport
 (3) ☐ Bobil
 (4) ☐ Annet, hva? _____

Det er mange innfallsporter til Fulufjellet nasjonalpark. Oppgi ca. antall ganger du har gått inn eller ut fra disse i løpet av siste år.

- 1 Trongholroa _____
 2 Bergådalen _____
 3 Storfurua/Slottet _____
 4 Bjønnmorsetra _____
 5 Drøkkjekjeldvegen _____
 6 Øvre Girdalseter _____
 7 Brynvegen _____
 8 Storbekkåsen _____

Andre innfallsporter, hvilke (+ antall ganger brukt)?

Har du besøkt Fulufjellet nasjonalpark tidligere år?

- (1) ☐ Nei, aldri.
 (2) ☐ Ja, antall somre: _____
 (3) ☐ Ja, antall vintre: _____

Hvilket år besøkte du Fulufjellet nasjonalpark første gang

AKTIVITETER/BRUK

Hva var hovedformålet/hvilke aktiviteter utøvde du i Fulufjellet nasjonalpark siste år?

Barmarksaktiviteter

- (1) ☐ Fottur
- (2) ☐ Topptur til fots
- (3) ☐ El-sykkeltur langs vei
- (22) ☐ El-sykkeltur sti/terreng
- (4) ☐ Sykkeltur langs vei (ikke el-sykel)
- (5) ☐ Sti/terrengsykling (ikke el-sykel)
- (21) ☐ Klatring
- (6) ☐ Bade
- (8) ☐ Ridetur
- (9) ☐ Fisketur
- (20) ☐ Jakt
- (10) ☐ Bærplukking
- (11) ☐ Sopplukking
- (12) ☐ Oppleve kulturminner
- (13) ☐ Se geologiske formasjoner
- (14) ☐ Trene/jogge/løpe
- (19) ☐ Annet, hva? _____

Vinteraktiviteter

- (1) ☐ Skitur i oppkjørte spor
- (2) ☐ Skitur langs merket/kvistet løype
- (3) ☐ Skitur utenfor løype/kvisting
- (4) ☐ Topptur/frikjøring på ski/snowboard
- (5) ☐ Trugetur
- (6) ☐ Hundekjøring
- (7) ☐ Isfiske/pilking
- (8) ☐ Isbading
- (9) ☐ Fatbike-sykling
- (10) ☐ Kiting (på ski/snowboard)
- (12) ☐ Vinterjakt
- (11) ☐ Annet, hva? _____

Sesonguavhengige aktiviteter

- (3) ☐ Geocaching
- (4) ☐ Fotografer
- (5) ☐ Se på dyreliv/planteliv
- (6) ☐ Fuglekikking
- (7) ☐ Jobb (utenom landbruk)
- (8) ☐ Renn/ritt/løp/konkurranse
- (10) ☐ Annet, _____

hva

Hvor viktig var følgende forhold for at du valgte å besøke Fulufjellet nasjonalpark siste år?

	1	Ikke viktig i det hele tatt	2	3	4	5	6	7	Svært viktig
Å kunne gå på langtur	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Fysisk utfordring	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Oppleve villmark	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Se dramatiske landskap	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Være alene	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Fred og ro	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Naturopplevelse	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Oppleve naturens mystikk og magi	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Oppleve bruks- og kulturhistorien i området	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Oppleve dyre-/plantelivet	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Å føle frihet	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Anbefalt av andre	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Føle at storbyen er langt unna	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Jeg har en tilhørighet til området	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Privatlivets fred og nære relasjoner	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
Stinettet i området	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	
At området er spesielt egnet for å kunne drive med en bestemt aktivitet (f.eks. fiske, stisykling osv.)	(1) ☐		(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	

Var det andre forhold som var spesielt viktige for deg kan du skrive dem her:

OVERNATTING

Overnattet du i eller i nærheten av nasjonalparken i forbindelse med besøket/besøkene dine det siste året?

- (1) ☐ Ja
(2) ☐ Nei

Hvor mange netter overnattet du i eller i nærheten av verneområdet, i forbindelse med besøkene/besøket ditt i Fulufjellet nasjonalpark?

	Antall netter	Hvor?
Hotell/pensjonat/fjellstue	_____	_____
Turisthytte (der du betaler for å overnatte)	_____	_____
Fjellstyre/almenningshytte e.l. der du betaler for å overnatte	_____	_____
Tilrettelagt (camping)plass for campingvogn/bobil/telt der du betaler for å overnatte	_____	_____
Tilrettelagt plass for campingvogn/bobil/telt der du ikke betaler for å overnatte	_____	_____
Telt/lavvo/åpen himmel utenom tilrettelagt plass	_____	_____
Åpen koie/bu (der du ikke betaler for å overnatte)	_____	_____
Egen/privat hytte/seter (der du ikke betaler for å overnatte)	_____	_____
Privat hos bekjente/familie e.l. (der du ikke betaler for å overnatte)	_____	_____
Annet	_____	_____

INFORMASJON og BRUK AV SOSIALE MEDIER

Skaftet du deg informasjon om Fulufjellet nasjonalpark før besøket/besøkene siste år?

- (1) ☐ Ja
(2) ☐ Nei

Hvordan fikk du informasjon om Fulufjellet nasjonalpark i forbindelse med besøket/besøkene dine siste år?

- (1) ☐ Bekjente/venner/familie
(2) ☐ Reisehåndbøker
(13) ☐ Brosjyrer
(12) ☐ Andre skriftlig media
(3) ☐ Facebook
(14) ☐ Andre sosiale media, hvilke? _____
(4) ☐ App
(11) ☐ Internett ellers
(5) ☐ Turistinformasjon
(6) ☐ Nasjonalparksenter
(7) ☐ Informasjonstavler
(10) ☐ Annet hva? _____

Hvor lett var det å finne den informasjonen du ønsket?

- (1) ☐ 1 Svært vanskelig
- (2) ☐ 2
- (3) ☐ 3
- (4) ☐ 4
- (5) ☐ 5
- (6) ☐ 6
- (7) ☐ 7 Svært lett

Dersom forvaltningsmyndigheten for Fulufjellet nasjonalpark skulle gi mer informasjon om området, når/hvor ville du helst hatt denne informasjonen?

- (1) ☐ Før avreise hjemmefra
- (2) ☐ Underveis fra bostedet til Fulufjellet
- (3) ☐ På parkeringsplasser/innfallsporter til Fulufjellet
- (4) ☐ Inne i selve området

Hva slags informasjon er interessant for deg å innhente om Fulufjellet nasjonalpark?

- (1) ☐ Turforslag
- (2) ☐ Tilbud av guidete/tilrettelagte turer/aktiviteter
- (3) ☐ Overnattingsmuligheter/tilbud
- (4) ☐ Bispisningsmuligheter/tilbud
- (5) ☐ Biologi/botanikk/geologi
- (6) ☐ Kulturhistorie
- (7) ☐ Om verneformålet og hva som er tillatt/ikke tillatt innenfor verneområdet
- (8) ☐ Adkomstmuligheter
- (9) ☐ Landskapet: terreng og fremkommelighet
- (10) ☐ Spesielle attraksjoner (topper, utkikkspunkt, fosser, kulturminner etc.)
- (11) ☐ Kart
- (14) ☐ Mobildekningen i området
- (12) ☐ Annet, hva? _____
- (13) ☐ Jeg er ikke interessert i noen form for informasjon

På hvilke måter foretrekker du å innhente denne informasjonen fra...

- (1) ☐ Bekjente/venner/familie
- (2) ☐ Reisehåndbok
- (3) ☐ Brosjyrer i selvbetjeningsautomater ved innfallsporter
- (4) ☐ Brosjyrer på overnattingssteder/turisthytter
- (17) ☐ Andre skriftlige media
- (5) ☐ Turistinformasjon/informasjonscenter
- (6) ☐ Nasjonalparksenter
- (7) ☐ Facebook
- (18) ☐ Andre sosiale medier, hvilke? _____
- (8) ☐ App
- (9) ☐ Internett ellers
- (10) ☐ Informasjonstavler ved innfallsporter
- (11) ☐ Muntlig informasjon fra naturoppsyn/forvaltningsmyndighet ved innfallsport/parkeringsplass
- (12) ☐ Muntlig informasjon fra naturoppsyn/forvaltningsmyndighet som du møter ute i området
- (13) ☐ På guidete turer i regi av naturoppsyn/forvaltningsmyndighet

- (14) ☐ Annet, hva? _____
- (15) ☐ Jeg er ikke interessert i noen form for informasjon

Delte du dine opplevelser i Fulufjellet nasjonalpark via sosiale media

- (1) ☐ Nei
- (2) ☐ Ja, en sjelden gang
- (3) ☐ Ja, jevnlig
- (4) ☐ Ja, daglig
- (5) ☐ Ja, flere ganger om dagen

Hva delte du via sosiale medier?

- (1) ☐ Foto
- (2) ☐ Video
- (3) ☐ Tekst (mer enn bildetekst)

FULUFJELLET NASJONALPARK

Visste du at Fulufjellet var vernet som nasjonalpark før du besøkte området siste år?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nei

Synes du det er positivt eller negativt at Fulufjellet er vernet som nasjonalpark?

- (1) ☐ 1 Svært negativt
- (2) ☐ 2
- (3) ☐ 3
- (4) ☐ 4
- (5) ☐ 5
- (6) ☐ 6
- (7) ☐ 7 Svært positivt

Oppfatter du Fulufjellet som et villmarksområde?

- (1) ☐ Nei, ikke i det hele tatt
- (2) ☐ Ja, deler av området
- (3) ☐ Ja, hele området

Var det nøye planlagt at det var Fulufjellet du skulle besøke eller kunne du like gjerne ha besøkt et annet naturområde?

- (1) ☐ Det var nøye planlagt at jeg skulle besøke dette området
- (2) ☐ Jeg kunne like gjerne ha besøkt en annet naturområde

Har du besøkt andre nasjonalparker i Norge eller i utlandet i 2016?

- (1) ☐ Nei
- (2) ☐ Ja i Norge, hvilke? _____
- (3) ☐ Ja i utlandet

Har du besøkt andre nasjonalparker i Norge eller i utlandet tidligere år (før 2016)?

- (1) ☐ Nei
- (2) ☐ Ja i Norge - hvilke? _____
- (3) ☐ Ja i utlandet

Det at Fulufjellet er nasjonalpark, påvirket det valget om å komme hit?

- (1) ☐ 1 Ikke i det hele tatt
 (2) ☐ 2
 (3) ☐ 3
 (4) ☐ 4
 (5) ☐ 5
 (6) ☐ 6
 (7) ☐ 7 I svært stor grad

FORSTYRRELSE

Opplevde du noe du synes var negativt eller forstyrrende da du besøkte Fulufjellet siste år (for eksempel søppel, slitasje, støy, mengde folk, ufin oppførsel e.l.)?

- (1) ☐ Nei
 (2) ☐ Ja, hva? _____

Hvor opplevde du eventuelt dette? (navn på sted/er)

Du som har besøkt Fulufjellet tidligere, mener du at følgende forhold har endret seg?

Reduksjon Som før Økning Vet ikke/ikke relevant

Antall brukere (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐

Slitasje (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐

Forsøpling (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐

Støy (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐

Hvor enig eller uenig er du i disse utsagnene, når det gjelder situasjonen i Fulufjell-området?

	1 uenig	Helt 2	3	4	5	6	7 enig	Helt Vet ikke
Det er greit at stiene også kan brukes av syklister	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐
Det er greit at stiene også kan brukes til ridning	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐
Det er for mye folk i noen områder i høyse-sonen	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐
Det er enkelt å finne områder der du kan være for deg selv	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐

TERRENGBRUK

Hvordan ferdes du på turen/turene du hadde i Fulufjellet siste år?

- (1) ☐ For det meste langs merkede/tydelige stier/veier
 (2) ☐ Både på og utenfor merkede/tydeligere stier/veier
 (3) ☐ For det meste utenfor merkede/tydelige stier/veier

Nedenfor er det listet opp en rekke påstander om bruk av sti og terreng. Hvor enig/uenig er du i disse?

	1 Helt uenig	2	3	4	5	6	7 Helt enig	Vet ikke
Det føles tryggere å gå på sti enn utenfor i terrenget (1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐	
Jeg tar korteste vei uavhengig av om det er på eller utenfor sti (1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐	
Det er lettere/mer komfortabelt å gå på sti enn utenfor (1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐	
Jeg foretrekker å gå langs sti for da slipper jeg å planlegge (1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐	
Jeg vet ikke om det er lov å gå utenfor stien, derfor går jeg på den (1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐	
Det sliter mindre på naturen å gå utenfor sti (1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐	
Det er spesielt trivelig å gå langs en sti fremfor i terrenget (1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐	(8) ☐	

FORVALTNING

Hvor fornøyd var du alt i alt med tilretteleggingen for friluftsliv i Fulufjellet nasjonalpark?

- (1) ☐ 1 Svært misfornøyd
 (2) ☐ 2
 (3) ☐ 3
 (4) ☐ 4
 (5) ☐ 5
 (6) ☐ 6
 (7) ☐ 7 Svært fornøyd
 (8) ☐ Vet ikke

Er det ting du mener burde forbedres når det gjelder tilretteleggingen for friluftsliv?

- (1) ☐ Nei
 (2) ☐ Ja, følgende burde forbedres: _____

Hvordan ville du som bruker/besøkende stille deg til følgende fysiske tiltak i Fulufjellet nasjonalpark?

	1 Svært negativ	2	3	4 Nøy- tral	5	6	7 Svært positiv
Oppsetting av flere skilt som viser avstander	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐	(7) ☐

Oppsetting av flere informasjonstavler ved severdig-(1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
heter langs stiene	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Brosjyrer om naturen og severdighetene i området(1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
ved innfallsportene	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Tydeligere/bedre merking av eksisterende stier (1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Merking av flere stier (1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Gangbaner av tømmer/planker/steinheller legges ut(1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
i bløte partier på stiene	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Oppsett av gapahuker/nødbuer på lange ruter (1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Etablering av tilrettelagte bålplasser/framkjøring av(1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
ved	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Omlagging av enkelte stier for å beskytte sårbar na-(1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
tur (f.eks. vegetasjon)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Nedlegging av enkelte stier for å oppnå større sam-(1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
menhengende områder uten tilrettelegging	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Klopper/bruer over elver/bekker som er vanskelige å(1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
krysse	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Etablering av korte, godt tilrettelagte stier/smale(1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
veier til attraksjoner (f.eks. til utkikkspunkt, fuglekik- ketårn, fossefall etc.)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
<p>Hvordan ville <u>du</u> som bruker/besøkende stille deg til videre utvikling av følgende tilbud i og rundt Fulufjellet nasjonalpark?</p>	
	<p>1 Svært negativ 2 3 4 Nøytral 5 6 7 Svært positiv</p>
Økt standard og pris på overnattingssteder i tilknytning til Fulufjellet (1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Flere tilbud om servering/salg av lokal mat (1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Tilrettelegging av enkle teltplasser innenfor verneområdet (1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Tilrettelegging av plasser for å parkere campingvogn i nærheten av Fulufjellet (1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Guidede turer der du betaler for å være med (1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Tillatelse til transport med helikopter/fly for folk som vil til vanskelig tilgjengelige fjelltopper/områder (1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Offentlig transporttilbud som tar deg til innfallsporene til verneområdet (1) ☐	(2) (3) (4) ☐ (5) (6) (7) ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Tillatelse til idrettsarrangement i verneområdene (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (6) ☐ (7) ☐

Vet du om følgende er tillatt i Fulufjellet nasjonalpark?

Ja Nei Vet ikke

Er det tillatt å ta tørre kvister og nedfallent virke til brensel på stedet? (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐

Er jakt, fangst og fiske tillatt? (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐

OM DEG

Hvor sterkt knyttet føler du deg til Fulufjellet nasjonalpark?

(1) ☐ 1 Ingen spesiell tilknytning

(2) ☐ 2

(3) ☐ 3

(4) ☐ 4

(5) ☐ 5

(6) ☐ 6

(7) ☐ 7 Svært sterkt knyttet til

Hvor mange ganger (i løpet av hele livet) har du vært på en flerdagers fot- eller skitur? (med flerdagers mener vi en lengre, sammenhengende tur der du overnatter underveis)

(1) ☐ Aldri

(2) ☐ 1 gang

(3) ☐ 2-5 ganger

(4) ☐ 6-10 ganger

(5) ☐ 11-20 ganger

(6) ☐ Mer enn 20 ganger

Hvor interessert er du i ulike former for friluftsliv?

Ikke in-Litt in-Inter- Svært in-
ter- ter- essert teressert
sert sert

Tradisjonelt høstingsfriluftsliv (matauk er et viktig motiv, (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐
som jakt, fiske, bær/sopplukking)

Turfriluftsliv (turer til fots og/eller på ski) (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐

Moderne friluftsliv (aktiviteter som krever spesielle ferdighe- (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐
ter og utstyr eks. terrengsykling, klatring, kiting, elvepadling,
hanggliding)

Motoriserte utdendørsaktiviteter (eks. båtsport, snøscooter- (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐
kjøring)

Hvor er du bosatt?

Land: _____

Postnummer hvis Norge: _____

Bor du i...

- (1) ☐ Storby med flere enn 200 000 innbyggere (inkludert forsteder)
- (2) ☐ Mellomstor by (20 000-200 000 innbyggere)
- (3) ☐ Tettsted/mindre by (2 000 - 20 000 innbyggere)
- (4) ☐ Mindre sted (2 000 eller færre innbyggere)
- (5) ☐ Spredtbygd strøk

Alder?

Er du?

- (1) ☐ Kvinne
- (2) ☐ Mann

Hva er din høyeste fullførte utdanning?

- (1) ☐ Grunnskole
- (2) ☐ Videregående skole
- (3) ☐ Høgskole/universitet 1-3 år
- (4) ☐ Høgskole/universitet 4 år eller mer

Vedlegg 3 – Forslag til forbedringer når det gjelder tilrettelegging for friluftsliv

Brukernes svar på hva de mener bør forbedres når det gjelder tilretteleggingen for friluftsliv:

Bedre merking. Det bør merkes en sti langs grensa fra grensekryssende til Bryn egen.

Bedre skilting, kart, og forslag på turer

Bålplasser

Fisket

Flere rundløype. Blir veldig mye frem og tilbake både på fottur og skitur.

forbedring av eksisterende bilveier i tilknytning til området

Få bukt med rasering av skogen like i nærheten

Gapahuker

Informasjonstavler ved inngangsstiene

Lengre åpningstid på servering ved njupeskaarsfallet?

Mer informasjon om steder som er verdt å besøke/se. Og historie

merking av utgangspunkt og stier

Merking og skilting av stier. (Vet at det er igang, i hvert fall enkelte steder.)

Noen stier bør tilrettelegges for rullestol

Oppmerking av stier

Overnatting/rastemuligheter som blir naturlige turmål (spes. med barn)

P-plasser

Problematisere hensikt med vern opp mot markedsføring av turområde.. Kulturhistorien glemme, utslåtter gror igjen når grunneiere ikke får lov å holde dem åpne. Da forsvinner også kokstein og kunnskap om dem da det gror over og vokser igjen.

Skulle ønske det var tilgjengelig mer informasjon og historie om området. Ønsker også lettere tilgjengelig informasjon om hvilke turer man kan ta i området.

skyltning vid entreer till Nationalparken, parkeringsmöjligheter, underhåll av leder och broar

Stiene er dårlig merket, gjengrodd og bruer er raste i de områdene jeg er mest i. Stiene på morske og svenske kart stemmer heller ikke overens med stiene som faktisk er tydelig merket. Brynvegen var det umulig å finne slutten på ned mot bygda slik at vi måtte bli hentet ved en av hovedportene til nasjonalparken. Dette gjør at man må ha bil fra bygda. Stien mot øvre girdalssæter må man vade over stor elv for å komme innpå.

Tilgjengelighet vinter

Water collection point would be very nice (drinking water)

We expected that it was allowed to sleep in all cabins, it is important to know beforehand where you are allowed to sleep and where not.

Vedlegg 4 Forstyrrende opplevelser og hvor de fant sted

Forstyrrende opplevelser	Hvor en opplevde forstyrrelser
Garbage, it would be nice to see more garbage collection points, as many people seem to not want to take their rubbish home.	At the park entry near Ljørdalen and the Alpin-centre
dogs running free	near entrance point and further up on the trails
Dårlig gammel skiltning af vandrestien nogle steder	Fra Vestertangen i Sverige og ned til P-plads øst for Ljørdalen
Underhåll av broar och leder	Girådalen
Scootertrafikk	På svensk side
Nedrivning av vardesteiner/grensesteiner.	Brynflået spesielt
Statsskogs enorme rasering og flatehogst	Langs Gira

Norsk institutt for naturforskning (NINA) er et nasjonalt og internasjonalt kompetansesenter innen naturforskning. Vår kompetanse utøves gjennom forskning, utredningsarbeid, overvåking og konsekvensutredninger.

NINAs primære aktivitet er å drive anvendt forskning. Stikkord for forskningen er kvalitet og relevans, samarbeid med andre institusjoner, tverrfaglighet og økosystemtilnærming. Offentlig forvaltning, næringsliv og industri samt Norges forskningsråd og EU er blant NINAs oppdragsgivere og finansieringskilder.

Virksomheten er hovedsakelig rettet mot forskning på natur og samfunn, og NINA leverer et bredt spekter av tjenester gjennom forskningsprosjekter, miljøovervåking, utredninger og rådgiving.

ISSN:1504-3312
ISBN: 978-82-426-3036-0

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovedkontor

Postadresse: Postboks 5685 Sluppen, 7485 Trondheim

Besøks/leveringsadresse: Hogskoleringen 9, 7034 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00, Telefaks: 73 80 14 01

E-post: firmapost@nina.no

Organisasjonsnummer 9500 37 687

<http://www.nina.no>

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger